

ရွှေပါရမီစာပေ(၃၀)

အုပ် (၃၀) မြောက်ပုလဲရတုအမှတ်တရ

ကျမ်းဂန်
ရွှေပါရမီစာပေ

အကောင်းတံချစ်မှ အချစ်တံကောင်းမယ်

အရှင်ဆန္ဒတိုက် နေကာင်းကံချစ်မှ အချစ်ကံကောင်းမယ်

တစ်ဖက်သားကို နွေးနွေးထွေးထွေး
ချစ်ခင်တတ်ရင် ကိုယ့်ကို
နွေးနွေးထွေးထွေး ချစ်ခင်မယ့်သူ
ပေါ်လာမှာပါ။

တစ်ဖက်သားကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး
ကြင်နာတတ်ရင် ကိုယ့်ကို
မြတ်မြတ်နိုးနိုး ကြင်နာမယ့်သူ
ရောက်လာမှာပါ။

တစ်ဖက်သားကို ထွေးထွေးပိုက်ပိုက်
ယုယတတ်ရင် ကိုယ့်ကို
ထွေးထွေးပိုက်ပိုက် ယုယမယ့်သူ
ရှိလာမှာပါ။

တူသော အကျိုးပေးတတ်တဲ့
ကံတရားကို ဘယ်သူများ
ဟန့်တားနိုင်တာမှတ်လို့...။

ဓမ္မစကား၊ နေ့တိုင်းကြားကာ၊ စိတ်ထားဖွေးလက်၊ သိညာဏ်ထက်၏။

အိန္ဒြေအိမ်

ရွှေပါရမီစေတီ

အိတ်ကင်္ဂါအိတ်ကင်္ဂါ
အိတ်ကင်္ဂါအိတ်ကင်္ဂါ

ရွှေပါရမီစေတီ(၃၀)

www.shweparami.net

ရွှေပါရမီ ၂၀၀၆ အမှတ်(၆)

စာမူခွင့်ပြုချက်
 မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်
 ၂၀၀၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ
 မျက်နှာဖုံးပန်းချီနှင့်အတွင်းဖိစိုင်း
 အတွင်းသရုပ်ဖော်

၃၂၀၄၄၅၀၇၀၇
 ၃၂၀၃၇၀၀၇၀၇
 တတိယအကြိမ်၊ အုပ်စု ၂၀၀၀
 နေဝင်းအောင်
 ဝဋ်နံ၊ ကျော်သောင်း၊ မောင်မောင်သိုက်၊ ကျော်ဖြူစံ
 ဝင်းသိန်း၊ ရွှေစိုးဟန်၊ နိဂိုဦး၊ စိုးအောင်၊ မမွှေး
 မောင်နေကြည်၊ ဗဂျီလင်းဝဏ္ဏ၊ နေဝင်းအောင်

ကွန်ပျူတာစာစိ
 စာအုပ်ချုပ်
 မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ်သူ

ဆန်းဝင်း၊ ကျော်သူရ
 ကိုဇော်ဝမ်း
 ဦးတိုးဝင်း (၀၂၄၃၃)၊ နေလရောင်ပုံနှိပ်တိုက်
 အမှတ် ၉၆၊ သလမ်း၊ လမ်းစတော်မြို့နယ်။
 ဦးကြင်ရွှေ (၀၃၁၀၅)၊ မိသားစုပုံနှိပ်တိုက်
 အမှတ် ၉၀-အေ၊ အောက်ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း
 အလုံမြို့နယ်။

ထုတ်ဝေသူ

တက်လမ်း ဦးရွှိန်ဝင်း (၀၃၉၆၄)
 ရွှေပါရမီဓမ္မစာပေပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့
 အမှတ် (၁၉-အေ/၂)၊ ဗိုလ်ရာထူးနိလမ်း
 ဒဂုံမြို့နယ်။

ဖြန့်ချိရေး

ရွှေပါရမီဓမ္မစာပေပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့

အမှတ် (၆၁)၊ စဉ့်အိုးတန်းလမ်း၊ လသာမြို့နယ်။

(ဧ ၂၁၀၄၂၊ ၂၂၆၅၀၀)

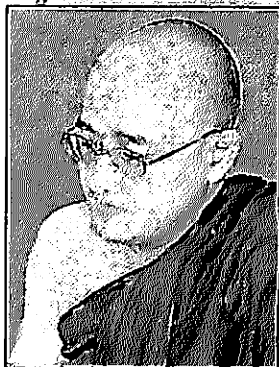
တန်ဖိုး ၁၀၀၀ကျပ်

အရှင်ဆန္ဒာမိက

ဒုစူပိရဝိတေ ၁၄

■ ၁၉၆၈ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ (၉)ရက်၊ အင်္ဂါနေ့တွင် ရေနံချောင်းမြို့၊ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရောင် သူဌေးကုန်းရပ်ကွက်၌ ခမည်းတော် ဦးစိန်ဝင်း၊ မယ်တော် ဒေါ်သိန်းသိန်းတို့မှ ဖွားမြင်သည်။

■ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကို ရေနံချောင်းမြို့၊ အထက(၁)မှ ခြောက်ဘာသာ (ဘာသာစုံ) ဂုဏ်ထူးဖြင့် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး ဒုတိယ ရလျက်အောင်မြင်သည်။ သုံးထပ်ကွမ်းလူရည်ချွန်အဖြစ် ဂတန်း၊ ဥတန်း၊ ဝဝတန်းတို့၌ သုံးနှစ်ဆက်တိုက် ရွေးချယ်ခံခဲ့ရသည်။

■ ၁၉၈၄ ခုနှစ်၊ ဆယ်တန်းအောင်မြင်ပြီးနောက် သာသနာ့ဘောင်သို့ ဝင် ရောက်ခဲ့ပြီး အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓဝရုံကျောင်းတိုက်တွင် ပရိယတ္တိစာပေများ လေ့လာဆည်းပူးခဲ့သည်။

■ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် ပထမကျော်ဘွဲ့ နှင့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်တွင် မြွေစရိယဘွဲ့တို့ကို ရရှိခဲ့သည်။

■ ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် အသက်(၃၀)ပြည့်ပုလဲရတုမွေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် တစ်ယောက်တည်းနေ တစ်စိတ်တည်းထား စာအုပ်ကို စတင် ထုတ်ဝေခဲ့ သည်။

■ ယခုအခါ သထုံမြို့၊ ကေလာသတောင်၊ ရွှေပါရမီတောရကျောင်း၌ တစ်ပါး တည်း ကေစာရီ တောရဆောက်တည်လျက် ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်အလုပ် အားထုတ်လျက်ရှိသည်။ ။

အပ် (၃၀) မြောက်ပုလဲရတု
အမှတ်တရ

ချမ်းမြေ့

ဗာတိကာ

ချီးမြှောက်လွှာ

၀ ■ ရသမြောက်၍ ခေတ်မီပါသည် (မကွေးဆရာတော်ဘုရားကြီး)

အမှာစာ

၁၂ ■ ချစ်သောအမှာစာ (ရဝေန္တယ်-အင်းမ)

၂၂ ■ ကြားသူရင်ကိုစိုက်စေသတည်း (မောင်စိန်ဝင်း-ပုတီးကုန်း)

မှဒိတာကဗျာ

၂၈ ■ ဒေသနာအဆီ ရွှေပါရမီ (မြေလတ်မင်းလွင်)

အမေးအဖြေ

- ၃၀   ■ လူပျိုဘုရားလုံးဝမရှိ
- ၄၄   ■ ဥပုသ်သည်နှင့်ပန်းနံ့သာ
- ၅၂   ■ အကောင်းကံချစ်မှ အချစ်ကံကောင်းမယ်
- ၇၄   ■ ကျောင်းလှူသူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာအားလုံးကို
      ■ လှူရာရောက်သည်
- ၉၂   ■ လူပျိုဘုရားတစ်ဆူမျှမရှိ

ဆရာပုံရိပ်

- ၁၀၅   ■ ဘဝသခင်ကျေးဇူးရှင်
- ၁၁၂   ■ ဆွဲအားနှင့်စွဲအား
- ၁၂၆   ■ နလုံးလှဆရာ

အမှတ်တရ

- ၁၃၈   ■ သူ့ကိုခဲတဲ့သူခ
- ၁၅၀   ■ ပရဟိတစိတ်ဓာတ်

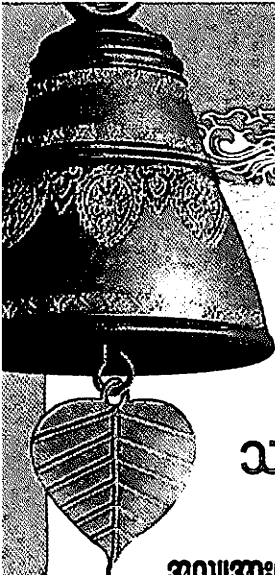
အထိမ်းအမှတ်

- ၁၆၆   ■ တစ်ရာနှင့်တစ်ရက်
- ၁၈၂   ■ မြတ်ဗုဒ္ဓထုတ်လွှင့်တော်မူသော
      ■ ရုပ်မြင်သံကြားတရားတော်များ

ငယ်လက်ရာ

- ၂၀၂   ■ ကိုရင်ဘာလိုဝတ်တာလဲ

သပ္ပဒါနံ ဓမ္မဒါနံ ဇိနာတိ။

အလှူအားလုံးတို့တွင် တရားအလှူသည် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏။

ဤစာအုပ်အပါအဝင်
ရွှေပါရမီစာစဉ်အားလုံးကို
ဓမ္မဒါနအလှူရှင်အသီးသီးတို့မှ
တရားအလှူ
ပညာပါရမီအလှူ
တိုက်ရိုက်သာသနာပြုအလှူအဖြစ်
လှူဒါန်းထားသော
ရွှေပါရမီဓမ္မစာပေပြန့်ပွားရေး ထာဝရအလှူတော်ငွေဖြင့်
ထုတ်ဝေပါသည်။

ရွှေပါရမီဓမ္မစာပေပြန့်ပွားရေးအဖွဲ့

တရားဗုဒ္ဓိဂုဏ်တော်များ

အရဟံ

ကိလေသာကင်းစင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား

အရဟံ

ဆိတ်ကွယ်ရာအရပ်၌ပင် မကောင်းမှုကို
ပြုတော်မမူသော မြတ်စွာဘုရား

အရဟံ

ပုဇော်အထူးကို ခံယူတော်မူထိုက်သော မြတ်စွာဘုရား

နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ
အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု၊ အဘိဓဇအဂ္ဂမဟာသဒ္ဓမ္မဇောတိက
မကွေးဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ခိုးမြှောက်လွှာ

ရူသမြှောက်၍ခေတ်မီပါလည်

ဘုန်းကြီးတပည့် ဒကာအရင်း မောင်ဖိုးနိုင်က ၂၉-၃-၀၆ နေ့စွဲပါ စာမူတစ်ခု လာရောက်ကပ်ပါသည်။ ‘ဘာစာတွေလဲ’ ဟု မေးသောအခါ ‘ရွှေပါရမီတောရဆရာတော် အရှင်ဆန္ဒာဓိက က အမှာစာရေးပေးရန် ဆက်ကပ်လိုက်သော စာမူပါဘုရား’ ဟု လျှောက်ထားလေသည်။

‘ဘုန်းကြီးက အမှာစာရေးလေ့ရေးထမရှိပါဘူး’ ဟု ပြောဆိုသည့်အခါ ‘အတိုအကျဉ်းပေါ့ဘုရား၊ ဆရာတော် အမှာစာပါရင် တော်ပါပြီ’ ဟု ပြောဆိုလျှောက်ထားသွားသဖြင့် စာမူကို လက်ခံပြီး ဖတ်ရှုသောအခါ ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်စာမူဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်ဆိုသော်လည်း အချို့စာစောင်များ
 ၌ ဖော်ပြလေ့ရှိသော သာမန်ဆောင်းပါးမျိုး မဟုတ်ဘဲ လောက
 ဘက်ရော ဓမ္မဘက်ပါ နှစ်ဖြာလုံး၌ မှတ်သားလိုက်နာဖွယ်
 အကြောင်းအရာများ ရသမြောက်အောင် ရေးသားထားသော
 ဆောင်းပါးများဖြစ်သည်ကို တွေ့ရသဖြင့် စိတ်ဝင်စားပြီး အစ
 အဆုံး ဖတ်ရှုကြည့်မိသည်။

အရှင်ဆန္ဒာဓိက၏ ရေးသားပုံမှာ လွန်စွာချောမွေ့ပြီး
 ရသမြောက်လှသဖြင့် စာဖတ်ပရိသတ်၏စိတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်း
 ရှိလှသည်။

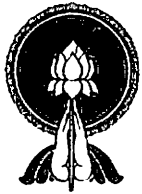
‘ဥပုသ်သည်နှင့် ပန်းနံ့သာ’ ဆောင်းပါးမှာ ယခုကာလ
 ဥပုသ်စောင့်သုံးလိုသော အမျိုးသမီးများ အထူးမှတ်သားလိုက်နာ
 ဖွယ်ကောင်းလှသည်။ ‘အကောင်းကံချစ်မှ အချစ်ကံကောင်းမယ်’
 ဟူသော အမည်နာမ ရွေးချယ်ထားပုံမှာလည်း လွန်စွာခေတ်မီ
 လှသဖြင့် လူငယ်လူရွယ်တို့၏ စိတ်ကို အထူးနှစ်သက်စေလိမ့်မည်။
 ‘သူ့ကိုခတဲ့ သူ့ခ’ ဆောင်းပါးပါ ‘တတ်သိတဲ့လူများတယ်၊ သိတတ်တဲ့
 လူ ရှားတယ်’ ဟူသော ပရိဘာသာများ၊ စကားပုံများလည်း များစွာ
 ပါရှိသဖြင့် အထူးနှစ်သက်မိပေသည်။

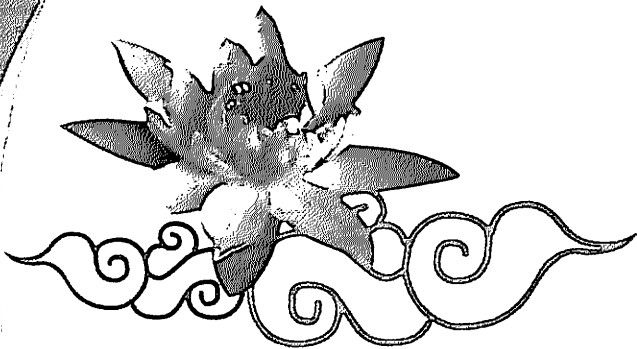
ဆရာတော်အရှင်ဆန္ဒာဓိက၏ တရားဟောမှု၊ စာပေရေး
သားမှုတို့၌ ပြောင်မြောက်သော အရည်အချင်းများမှာ ‘နုလုံးလှ
ဆရာ’ ဆောင်းပါးတွင် ဒုတိယဗုဒ္ဓယောသ ဟုခိုးကျူးလောက်သည့်
ကျမ်းပြုအကျော် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တပည့်ရင်း
ကပင် ခိုးကျူးတော်မူထားသဖြင့် အထူးခိုးကျူးစရာပင် မလိုတော့
ပါ။

‘အကောင်းကံချစ်မှ အချစ်ကံကောင်းမယ်’ အမည်ရှိ
ဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်မှာ စာဖတ်သူတို့လက်ထဲ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်
၍ ဤဆောင်းပါးပေါင်းချုပ်၏ ဂုဏ်ရည်ပြည့်ဝ စုံလင်လှသည်ကို
အကျယ်မချဲ့တော့ပါ။ စာရှုသူတို့ကိုယ်တိုင်ပင် အစအဆုံး ဖတ်ရှု
လေ့လာ၍ လိုက်နာကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေ။ ။

ဘဒ္ဒန္တကုမာရ
မကွေးဆရာတော်

ရွှေပါရမီစခန်းဖြင့်
ခေမာ ဖြည့်လှမ်း နိုင်ကြပါစေ

မြတ်ဗုဒ္ဓ
အနုပညာ
ရဝေဇ္ဇယံ (အင်းမ)

တစ်ခါတုန်းက အနုပညာသမား
 အမျိုးသားတစ်ယောက်နဲ့ ပြင်ပ
 က အမျိုးသမီးငယ်လေး တစ်
 ယောက်တို့ ချစ်သူရည်းစား ဖြစ်
 ကြပါသတဲ့. . ။ အနုပညာသမား
 အမျိုးသားက တကယ်တမ်း အိမ်
 ထောင်လည်းပြုရော တခြား အ
 မျိုးသမီးလေး တစ်ယောက်နဲ့

အိမ်ထောင်ပြု သွားပါသ
 တဲ့။

ဒီတော့ ကျန်ခဲ့ရတဲ့
 အမျိုးသမီးငယ်လေးက
 တော်တော်လေး ခံစားနေ
 ရပါသတဲ့။ နောက်-လ
 လေးနည်းနည်း ကြာလာ
 တော့ ဘာပြောလာသလဲ
 ဆိုတော့ “ဖြစ်စက သိပ်
 ပြီး ခံစားရတယ်၊ အခု
 တော့ အရှင်ဆန္ဒာမိကရဲ့

စာအုပ်တွေ ဖတ်ပြီး နေတတ်သွားပါပြီ” တဲ့။

ဒီစကားကြားရတော့ မျက်ရည်ဝဲတဲ့အထိ ကြည်နူးခံစားရပါတယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ့်နောင်တော်ဘုရားအတွက်လည်း သိပ်ပြီး ဂုဏ်ယူမိပါတယ်။ ဒီအကြောင်းကို နောင်တော်ဘုရားဖြစ်တဲ့ ဦးဇင်း အရှင်ဆန္ဒာဓိကကိုလည်း ပြောပြဖြစ်ပါတယ်။ စာအုပ်တစ်အုပ်ဟာ စာဖတ်သူတစ်ဦးရဲ့ ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးလိုက်နိုင်တယ်ဆိုရင် ဘယ်လို ကြည်နူးမိမှန်း မသိပါဘူး။

ပြောတဲ့ရေးတဲ့ စကားလုံးချင်းတူပေမယ့် ပရိသတ်အသိအမှတ်ပြုထားတဲ့သူ ပြောရင် ပိုပြီးထိရောက်မှုရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် တချို့စကားတွေကို ပရိသတ်အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိ ရရှိပြီးဖြစ်တဲ့ နောင်တော်ဘုရားကို ပိုပြီး ရေးစေချင်လှပါတယ်။ အဓိကကတော့ စာဖတ်သူတွေ ခံစားနေရတဲ့ ပြဿနာတွေ ပြေလည်သွားဖို့ပဲ အရေးကြီးပါတယ်။

အမှန်တော့ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေကို မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်တွေနဲ့ နီးစပ်တဲ့ ရဟန်းတော်တွေက ပြန်ဟောပြု ရေးပြကြတာပါ။ ဟောပြု ရေးပြတဲ့နေရာမှာလည်း ဂုဏ်ရှိတဲ့သူက ပြောရင်၊ ရေးရင် ပိုထိရောက်တာ၊ ပိုယုံနဲ့တာဟာ သဘာဝတစ်ခုပါ။

မြတ်စွာဘုရားဟောခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေက များသောအားဖြင့် စိတ်မှာ ဖြစ်တတ်တဲ့ရောဂါတွေကို ကုသဖို့ တရားဆေးတွေပါ။ ဆေးဆိုတဲ့ နေရာမှာလည်း ရောဂါတစ်မျိုးတည်းအတွက် မဟုတ်ပါဘူး။ ရောဂါမျိုးစုံအတွက်ပါ။

လူမှုရေးရောဂါ၊ ကျန်းမာရေးရောဂါ၊ စီးပွားရေးရောဂါ၊ ပညာရေးရောဂါ၊ နေရေးရောဂါ၊ သေရေးရောဂါ၊ အချစ်ရေးရောဂါ၊ အိမ်ထောင်ရေးရောဂါ စသည်ဖြင့် အများကြီးပါပဲ။

မြတ်စွာဘုရားက တရားကို အကြောင်းအရာ စုံအောင် ဟောခဲ့တော့ သားရဟန်းတွေဖြစ်တဲ့သူတွေကလည်း အကြောင်းအရာ စုံအောင် ရေးတာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။

ဒီတော့ အချစ်ရောဂါဟာ နားရှက်စရာကြီးဆိုပြီး ချန်ခဲ့ရင် ရောဂါရသူတွေအတွက် အများကြီး နစ်နာလှပါတယ်။

လက်တွေ့လောကမှာ သေချာလေ့လာကြည့်ရင် အချစ်နဲ့ ပတ်သက်လို့ ခံစားနေရတဲ့ ရောဂါသည်တွေ ရာခိုင်နှုန်းတစ်ခုအနေနဲ့ကို အများကြီး ရှိနေကြပါတယ်။

ရောဂါဖြစ်လာရင် ဆေးကို ညွှန်ပြပေးမယ့်သူလည်း လိုလာပါတယ်။ ကိုယ်နဲ့ မဆိုင်ဘူးလေဆိုပြီး ပစ်ထားလိုက်ရင် ရောဂါရသူတွေအတွက် ရောဂါတွေ ပိုရင်းပြီး ဆိုးကျိုးတွေ ပိုများသွားနိုင်ပါတယ်။

ဦးဇင်းအရှင်ဆန္ဒာဓိက က အချစ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်တချို့ ရေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါကို တချို့က စာမျက်နှာပေါ်ကနေ ဝေဖန်လာပါတယ်။

ဝေဖန်စာပါလာတော့ ဦးဇင်းအရှင်ဆန္ဒာဓိကဆီကို ဖုန်းဆက်ပြီး “တုံ့ပြန်စာ ပြန်မရေးပါနဲ့နော်” လို့ လှမ်းလျှောက်မိပါတယ်။

ကိုယ်ကသာ စိုးရိမ်စိတ်နဲ့ လှမ်းလျှောက်ရတာ၊ ဦးဇင်း

သတိဖြစ်ဖို့အတွက် ထိုက်သင့်တဲ့စာလေးတွေ ဖတ်ရမယ်။ ထိုက်သင့်
တဲ့တရားတွေ နာရပါမယ်။ ဖတ်ထား၊ နာထားတဲ့ တရားတွေထဲက
မိမိရဲ့ ပညာသတိကို ပြန်နှိုက်ယူဖို့ပါ။

ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်လာပြီဆိုရင် အတော်အတန် တရား
အသိရှိတဲ့သူတောင် ဘာလုပ်လို့ ဘာကိုင်ရမှန်းမသိအောင် တွေဝေ
မိန်းမောသွားရတတ်ပါတယ်။ သိခဲ့တဲ့ တရားတွေကိုလည်း ပြန်
အာရုံမပြုနိုင်တော့ပါဘူး။ ဒီတော့ အမှားအယွင်းတွေ ပြုမိသွား
တတ်ကြပါတယ်။ ပါရမီရှင်အလောင်းတော်တချို့တောင် တွေဝေ
မိန်းမောပြီး မှားယွင်းသွားခဲ့ရတာတွေ ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ
ကိုယ့်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးနိုင်မယ့် မိတ်ကောင်း၊ ဆွေကောင်း
ဆရာသမားတစ်ဦးဦး သိပ်လိုအပ်ပါတယ်။

တစ်ခါတုန်းက မဒ္ဒဝမင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားနဲ့ ပုရောဟိတ်ကြီး
ရဲ့ သားငယ်တို့ နန်းတော်ထဲမှာ မျက်လုံးချင်းဆုံမိကြပါတယ်။ မျက်
လုံးချင်းဆုံခိုက်မှာပဲ နှစ်ယောက်လုံး သံယောဇဉ်ဖြစ်သွားကြပါ
သတဲ့။

ပုရောဟိတ်သားဟာ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ ထမင်းမစား
တော့ပါဘူး။ အိပ်ရာထဲမှာပဲ နေနေပါတော့တယ်။ ကြာလာရင်
ဒီစိတ်နဲ့ သေမှာဖြစ်တော့တဲ့အတွက် ပုရောဟိတ်ဖခင်ကြီးက
ဘုရင်ကြီးကို အရဲစွန့်လျှောက်ပြပါတယ်။

ဘုရင်ကြီးက '(၇)ရက်ယူစေ၊ (၇)ရက်ပြည့်ရင် ပြန်ပေး
ပါ' လို့ဆိုပြီး ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ (၇)ရက် စေ့တော့ ပုရော
ဟိတ်သားနဲ့ မိဖုရားငယ်တို့ဟာ ထွက်ပြေးကြပါလေရော။

ဒီတော့ ပုရောဟိတ်ဖခင်ကြီးက ဘုရင်ကြီးကို လာ
လျှောက်ရပြန်ပါတယ်။ ဒီအခါမှာတော့ ဘုရင်ကြီးခမျာ မစားနိုင်၊
မသောက်နိုင်၊ မအိပ်နိုင်ဖြစ်ပြီး သွေးတွေ အန်လာပါတယ်။ ပြီး
တော့ သွေးဝမ်းတွေလည်း သွားလာပါတယ်။

ဒီအချိန်မှာ ဘုရားအလောင်းက သေနကအမတ်၊ ရှင်
သာရိပုတ္တရာလောင်းက ပက္ကသအမတ်၊ ရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်လောင်း
အာယုရအမတ် ဖြစ်နေပါတယ်။

အမတ်သုံးယောက်ဟာ သူတို့ဘုရင်ကြီးရဲ့ အချစ်ရောဂါ
ကို ကုစားပေးဖို့ နန်းရင်ပြင်မှာ သံလျက်မျိုတဲ့ မျက်လှည့်ပွဲတစ်ခု
စီစဉ်လိုက်ပါတယ်။ အဓိက ဘုရင်ကြီးကြည့်ဖို့ပါ။

ဘုရင်ကြီးက သံလျက်မျိုတာကို ကြည့်ပြီး အံ့သြနေပါ
တယ်။

ဒါနဲ့ အာယုရအမတ်ကို မေးပါတယ်။

‘လောကမှာ သံလျက်မျိုတာထက် ခက်တာရှိလား’

‘ရှိပါတယ်ဘုရား၊ မိမိမြတ်နိုးချစ်ခင်တဲ့အရာကို ပေးမယ်
လို့ ကြံစည်တာဟာ သံလျက်မျိုတာထက် ခက်ပါတယ်ဘုရား’

ဒီတော့ ဘုရင်ကြီးက ဘယ်လိုအတွေးဖြစ်သလဲဆိုတော့
‘အင်း . . . ငါက ငါမြတ်နိုးချစ်ခင်တဲ့ မိဖုရားကို ပေးမယ်လို့ ကြံခဲ့
တာပဲ။ ငါဟာ ခက်ခဲတဲ့အရာကို လုပ်ခဲ့ပါလား’ လို့ တွေးမိပြီး
စိတ်နည်းနည်း သက်သာသွားပါတယ်။

နောက် ပက္ကသအမတ်ဘက်ကို လှည့်ပြီး မေးပြန်ပါတယ်။

‘ပက္ကသ . . . ဒီထက် ခက်ခဲတာရှိသေးလား’

‘ရိုပါတယ်ဘုရား၊ ကြံစည်ရုံမကဘဲ ပေးမယ်လို့ နှုတ်က
ပြောလိုက်တာပါဘုရား’

ဒီတော့ ဘုရင်ကြီးက ‘အင်း . . . ငါက မိဖုရားကို ပေး
မယ်လို့ ပြောခဲ့ပါလား၊ ငါဟာ ခက်ခဲတဲ့အလုပ်ကို လုပ်ခဲ့ပါကလား’
ဆိုပြီး စိတ်သောကနည်းနည်း လျော့သွားပြန်ပါတယ်။

နောက် ပဏ္ဍိသအမတ်ဘက်လှည့်ပြီး ထပ်မေးလိုက်ပြန်ပါ
တယ်။

‘ပဏ္ဍိသ . . ဒီထက် ခက်ခဲတာ ရှိသေးလား’

‘ရိုပါသေးတယ်ဘုရား၊ ပေးမယ်လို့ ပြောပြီး အမှန်တကယ်
ပေးဖြစ်လိုက်နိုင်တာက ပိုခက်ခဲပါတယ်ဘုရား’

ဘုရင်ကြီးကလည်း ‘အင်း . . . ငါက မိဖုရားကို ပေး
မယ်လို့ ပြောပြီး အမှန်တကယ် ပေးလိုက်နိုင်ပါလား’ ဆိုပြီး သော-
ကတွေ လျော့သွားပြန်ပါတယ်။

ဘုရင်ကြီးက သေနကအမတ်ဘက်ကို လှည့်ပြီး ‘ဒီထက်
ခက်ခဲတာရှိသေးလား’ လို့ မေးပြန်ပါတယ်။

သေနကအမတ်ကလည်း ‘အရှင်မင်းကြီး . . . လူတွေ
ဟာ ပေးမိတာကို ပြန်တွေးပြီး နောင်တဖြစ်တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီ
နောင်တကို မဖြစ်အောင် မိမိရဲ့ စိတ်ကို ထိန်းချုပ်စောင့်စည်းနိုင်
တာက ပိုခက်ခဲလှပါတယ်ဘုရား’ လို့ လျှောက်လိုက်ပါတယ်။

သေနကအမတ်ရဲ့စကားကို ကြားလိုက်ရတဲ့အခါမှာတော့
ဘုရင်ကြီးဟာ သတိဉာဏ်တွေ ပြန်ဝင်သွားပါတော့တယ်။

ဒီပဏ္ဍိကဇာတ်ဝတ္ထုလေးကို ထုတ်ပြုရတာကတော့ လူဟာ

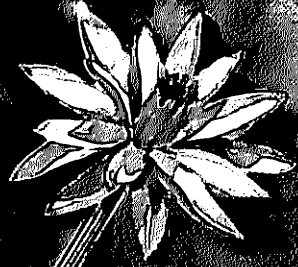
အချစ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး
အဆိုးကြုံတွေ့ရတယ်ဆိုတာ
အချစ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဆိုးကံတွေ
အတိတ်က ကျူးလွန်ခဲ့လို့ပါ။
“အတိတ်က” ဆိုတဲ့နေရာမှာ
ရှေးယခင်ဘဝတွေက
အတိတ်လည်း ပါဝင်သလို
ယခုဘဝရဲ့ ရှေ့ပိုင်း
အတိတ်တွေလည်း ပါဝင်ပါတယ်။
အချစ်ကံခေစေတဲ့
အဓိကအကျဆုံး အဆိုးကံကတော့
အချစ်ရေးမှာ သစ္စာမရှိခြင်း၊
တစ်နည်းအားဖြင့်
အချစ်ရေး ဖောက်ပြန်ခြင်းပါပဲ။

|ပုထိုးကုန်း|

ကြားသူရင်ကို
စိုက်စေသတည်း

ဆရာတော်က ပြုံးပြီး ဘာမှ ပြန်မပြောခဲ့ပါ။ အားလုံးပြန် သွားကြတော့မှ ‘ဒကာကြီး ကိုစိန်ဝင်းရော ဘယ်လိုမြင်လဲ’ ဟု မေးပါသည်။

‘ဆရာတော် တရားတွေမှာ အနုပညာပါတယ်။ အနုပညာ ကို မမြင်တတ်ရင်တော့ အဲဒီလို ထင်ကြမှာပေါ့ဘုရား’ ဟု ပြန် လျှောက်ခဲ့မိပါသည်။

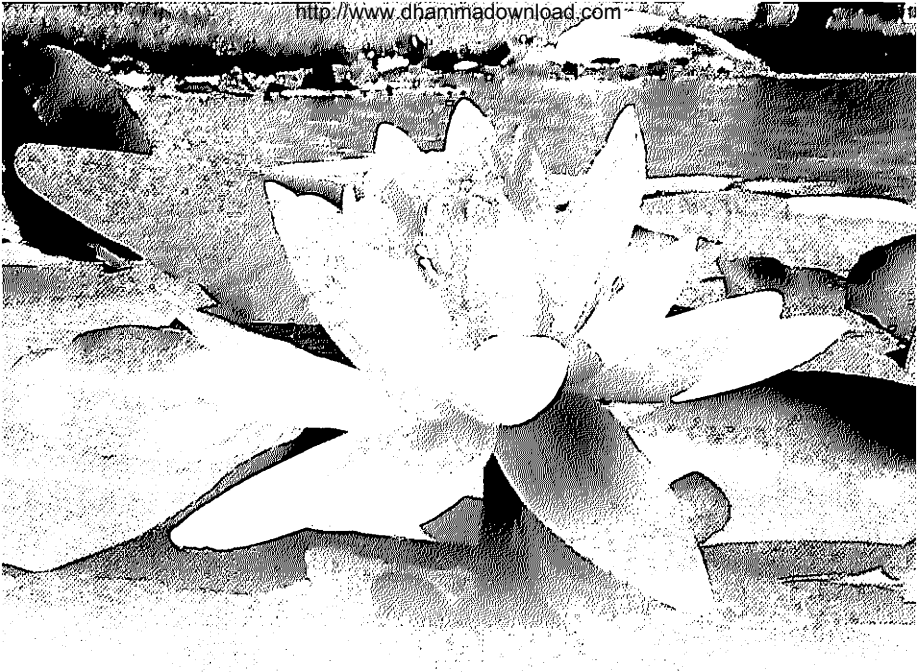
[၆]

ဆရာတော် အရှင်ဆန္ဒာဓိက(ရွှေပါရမီတောရ) သည် . . . ပရိသတ်များ၏ အသိဉာဏ်ဦးနှောက်ဆီသို့လည်းကောင်း . . . ၊ ခံစားမှုနှလုံးသားများဆီသို့လည်းကောင်း ချိန်ရွယ်၍ ဗုဒ္ဓ မြတ်စွာ၏ ‘တရားဓမ္မ’ တည်းဟူသော ‘မြား’ အစင်းစင်းတို့ကို ပစ်လွှတ်နေပါသည်။

ဆရာတော်၏ ‘လေ့လာအားထုတ်ကြိုးစားမှု’ ‘အနုပညာ’ လေးညှို့မှ အဟုန်ဖြင့် ပစ်လွှတ်လိုက်သည့်မြားတို့ ကျွန်တော်တို့ နှလုံးသား၊ ဦးနှောက်များဆီ ဝင်ရောက်စူးစိုက်သွားနိုင်ပါစေသ တည်း။

ဗုဒ္ဓစကား . . .
တရားမြားတို့ . . .
ကြားသူရင်ကို စိုက်စေသတည်း . . . ။

မောင်စိန်ဝင်း (ပုတီးကျန်း)

ဒေသနာအဆီ ရွှေပါရမီ

- မြို့သထုံ ဗွေဝနာအလှမှာဖြင့်
 ကေလာသ တောင်တော်မဟာ
 ဒေသနာဓမ္မ ဆောင်ဖော်ပါသည်
 အောင်မော်စရာ ဓမ္မရေအေး . . . .
 ‘ကံသာအမိအဖ၊ ဉာဏ်အရာ ကဝိလှ၊
 ဆန္ဒာဓိက’ လောင်းမြတ်မဟာသည်
 ကောင်းဓာတ်ဖြာ ဖြန့်ငှဝေပေး . . . .။
- ‘ဆွေသဟာပေါင်းအတွက်၊ ဒေသနာအကြောင်းဆက်’
 စေတနာကောင်းဖက်’ စိတ်ကောင်းလာအောင်

မိတ်ကောင်းရာထောင် ဆောင်စေရေး
အဆိပ်ပေါင်းခွာရှောင် နောင်အရှည်မွှေးကြစေဖို့
ခေါင်အမွေပေးလို့ ဘေးမခစေရာ
များဝေနေ ဘဝမှော်ရုံတောမှာဖြင့်
အလှပျော်စုံမျော၍ မမောဖို့ သင်၊ လာ . . . . .။

■ ‘တစ်သက်တာခရီးခြောက်၊ အရှက်ကွာမငြီး၊ လျှောက်၊
ဆယ့်တစ်ဖြာမီးတောက်’ မြိုက်လောင်ရာကို
အကြိုက်ဆောင်ကာ အာသာမ်းတို့ကိုလ
ဘာဝနာလမ်းပြ စွမ်းသမျှ၊ လွင့်ဒေသနာ
အနှမ်းပဖို့ အရှင့်စေတနာ

■ ‘ပူဘယာမသမ်းရ၊ တူစွာစန်းလ၊
လူတကာချမ်းမြ’ မြင့်စေရာကို
အခွင့်သာအောင် ဆောင်စွမ်းသည်ဘုရားလေး . . . . .။

■ ‘ကမ္ဘာမြေတစ်ဝန်းဖြင့်၊ သာဝေရွန်းတင့်၊
ဆရာထေရ်ခွန်းဆင့်’၊ ဘဝလမ်းတွေသာအောင်
ဓမ္မကျမ်းရွှေစာ အရောင်လင်းဝေငှလေး . . . . .။

■ ‘စေတနာမနသီလောကြွ၊ ဒေသနာအဆီဟောပြ၊
‘ရွှေပါရမီတောရ’ ပဓာန ဆရာသခင်ကို
ဂါရဝ ပဏာတင် ကြည်နူးသည်ဖျားလေး . . . . .။ ■

မြေလတ်မင်းလွင်

သထုံမြို့၊ ကေလာသတောင်၊ ရွှေပါရမီတောရဆရာတော်
အရှင်ဆန္ဒာဓိက သို့ ဦးခိုက်ပုဇော်လျက်

YAN/HUGAN
4 2006

လူပျိုတုရား လုံးဝမရှိ

အရှင်ဘုရား . . .

ပွင့်တော်မူခဲ့ပြီးသမျှ ဘုရားရှင်တွေထဲမှာ လူပျိုဘုရား ဘယ်နှဆူလောက် ပါပါသလဲဘုရား။ လုံးဝမပါဘူးဆိုရင်လည်း ဘာကြောင့်ဆိုတာ သိပါရစေ။ တောထွက်ဘုန်းကြီးထက် ငယ်ဖြူ ဘုန်းကြီးက ပိုပြီး ကြည်ညိုစရာကောင်းသလို တောထွက်ဘုရား ထက် ငယ်ဖြူဘုရားက ပိုပြီး ကြည်ညိုစရာကောင်းမယ် ထင်လို့ ပါ. . . ။ မေးတာမှားရင် ခွင့်လွှတ်တော်မူပါဘုရား . . . ။

မာဂျေ အင်တာဗျူးဂျာနယ်။

ဒကာမာဂျေရေ . . .

သမ္မုဒ္ဓေ ဘုရားရှိခိုးဂါထာမှာ ‘အပ္ပကာ ဝါဠုကာ ဂင်္ဂီ၊ အနန္တာ နိဗ္ဗူတာ ဇိနာ’ လို့ ပါတယ်မဟုတ်လား။ ‘ဂင်္ဂီမြစ်ကမ်း သဲသောင်ပြင်ပေါ်က သဲမှုန်သဲလုံးလေးတွေကမှ နည်းပါသေးတယ်၊ နိဗ္ဗာန်နန်းကို စံမြန်းတော်မူသွားကြတဲ့ ငါးမာရ်အောင်မြင်ဘုရား ရှင်တွေက မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိ အသင်္ချေ အနန္တ များပြားလှပါတယ်’ . . . တဲ့။

လောကမှာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တွေ မရေမတွက်နိုင် လောက်အောင် အသင်္ချေအနန္တ ပွင့်တော်မူခဲ့ကြပြီးပါပြီ။ နောင် လည်း မရေမတွက်နိုင်လောက်အောင် အသင်္ချေအနန္တ ပွင့်တော်မူ ကြဦးမှာပါ။ ပွင့်ပြီး၊ ပွင့်ဆဲ၊ ပွင့်လတ္တံ့ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင်တွေထဲ မှာ လူပျိုဘုရား တစ်ဆူမျှ မပါပါဘူး။ ဘုရားအားလုံး အိမ်ထောင် ရှင်ဘုရားတွေချည်းပါပဲ။

ဒကာမာဂျေ မေးခွန်းမှာပါတဲ့ အသုံးအနှုန်း၊ သို့မဟုတ်

ခုခေတ် ရဟန်းလောကရဲ့ အသုံးအနှုန်းနဲ့ ပြောရရင် ငယ်ဖြူဘုရား တစ်ဆူမျှ မရှိပါဘူး။ ဘုရားအားလုံး တောထွက်ဘုရားတွေချည်းပါ ပဲ။

‘ဗောဓိကုက္ကို၊ ညောင်ထိုထို၊ လူပျိုဘုရား၊ မရှိငြား’ ဆိုတဲ့ စကားရပ်ထဲမှာပါတဲ့ ‘ဘုရား’ ဆိုတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားကို ပြောတာပါ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရား မပါပါဘူး။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဘုရားကတော့ လူပျိုဘုရားလည်း ရှိပါတယ်၊ အိမ်ထောင်ရှင်ဘုရားလည်း ရှိပါတယ်။ ငယ်ဖြူဘုရားလည်း ရှိပါတယ်၊ တောထွက်ဘုရားလည်း ရှိပါတယ်။

လူပျိုဘုရား ဘာကြောင့်မရှိသလဲဆိုတာကို ကျမ်းဂန်မှာ တိုက်ရိုက်ပြမထားပေမယ့် ကျမ်းဂန်လာ ဒေသနာအမျိုးမျိုးနဲ့ ချိန်ထိုး ဆက်စပ်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျေနပ်လောက်တဲ့အဖြေထွက်လာနိုင်ပါတယ်။

အားလုံးသိကြတဲ့ ဗုဒ္ဓဝင်ဒေသနာတော်မှာ ဘုရားရဲ့ မွေးဖွားရာ ဇာတိမြို့၊ ခမည်းတော် မယ်တော် အမည်၊ လူ့ဘဝအမည်၊ ကြင်ယာတော်၊ သားတော်၊ နန်းစံသက်၊ တောထွက်ချိန် . . . စတဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ကိုယ်ရေးရာဇဝင် အချက်အလက်တွေ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဖော်ပြထားပါတယ်။

အဲဒီလို ဖော်ပြခြင်းရဲ့ အကြောင်းပြချက်က ဘာလဲဆိုတော့ ‘မြတ်စွာဘုရားရှင်ဟာ လူသားစင်စစ် ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ထင်ရှားစေချင်လို့ပါ’ . . . တဲ့။

မွေးဖွားရာဇာတိမြို့က သက္ကတိုင်း၊ ကပိလဝတ်မြို့၊ ခမည်း

ရဟန်းမပြုခင် အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာလည်း လူသား တစ်ဦးရဲ့ လူသားပီသမှု သဘာဝကို ထုတ်ဖော်ပြသရာရောက်ပါတယ်။ နို့မဟုတ်ရင် 'နတ်ဗြဟ္မာမို့ အိမ်ထောင်မပြုတာ၊ ဘီလူး သဘက်မို့ မိန်းမ မယူတာ' လို့ အထင်လွဲစရာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

'ဗုဒ္ဓက လူသားအစစ်မို့ အိမ်ထောင်ပြုတာပေါ့၊ ကလေး တစ်ယောက်တောင် ရလိုက်သေးတယ်' လို့ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ လူသားစစ် မှုအပေါ် သံသယကင်းသွားပြီဆိုရင် မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိ၊ တန်ခိုးတွေကိုလည်း အထင်ကြီးလေးစားသွားသလို မြတ်ဗုဒ္ဓဟော ကြားတဲ့ တရားဒေသနာတွေကိုလည်း ယုံကြည်လက်ခံသွားပါတယ်။

'လူသားစစ်စစ်ဖြစ်ကြောင်း ပြသနိုင်ခြင်း' ဆိုတဲ့အချက် က လူပျိုဘုရား မရှိခြင်းရဲ့ ပထမအကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

ဘုရားဖြစ်လိုသူတိုင်း ဖြည့်ကျင့်ရမယ့် ပါရမီဆယ်ပါးထဲ မှာ နေက္ခမ္မပါရမီဆိုတာ တစ်ခုအပါအဝင်ပါ။ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေ ကနေ ရုန်းထွက်ပြီး တရားအာရုံနဲ့ မွေ့လျော်ခြင်း၊ ကိလေသာဌာန ကို စွန့်ခွာပြီး ဘာဝနာဌာနမှာ ပျော်ပိုက်ခြင်း၊ လှူရပ်မြို့ရွာကို ကျောခိုင်းပြီး တောရပ်တောင်မြိုင်မှာ ကိန်းအောင်းခြင်းကို နေက္ခမ္မ ပါရမီ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ လိုရင်းကတော့ နေက္ခမ္မပါရမီဆိုတာ 'အနှောင်အဖွဲ့တွေကို စွန့်ခွာပြီး တောထွက်ခြင်း' ပါပဲ။

'ပါရမီဆယ်ပါး အပြားသုံးဆယ်' ဆိုတဲ့အတိုင်း ပါရမီ တစ်ခုတစ်ခုမှာ မူလပါရမီ၊ ဥပပါရမီ၊ ပရမတ္ထပါရမီလို့ သုံးမျိုးစီ ကွဲပြားပါတယ်။ မြန်မာလိုပြောရရင်တော့ မူလပါရမီဆိုတာ 'ရိုးရိုး

- ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်တွေ
- စွန့်လွှတ်လာခဲ့သူက ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်
- စွန့်လွှတ်သင့်ကြောင်း ဟောပြောတာဟာ
- သဘောတရားနဲ့လက်တွေ့
- တစ်ထပ်တည်းကျတဲ့အတွက်
- နာကြားရသူအပိုလက်ခံကျေနပ်နိုင်တဲ့အပြင်
- လိုက်နာကျင့်သုံးဖြစ်ဖို့လည်း မခက်ခဲတော့ပါဘူး။

စရာမယား မရှိဘဲနဲ့ သား၊ မယားကို စွန့်ပြီး တောထွက်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလုပ် ဖြစ်နိုင်ပါတော့မလဲ။

‘ထီးနန်းစည်းစိမ်နဲ့တကွ သား၊ မယားကိုတောင် စွန့်လွှတ်ပြီး တောထွက်နိုင်တယ်’ ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်ဟာ တစ်လောကလုံးရဲ့ ညွတ်ရုံးအားထားရာ ဆရာတစ်ဆူမှာ ရှိသင့်ရှိထိုက်တဲ့ ဂုဏ်ပုဒ်တစ်ခုပါ။ အဲဒီဂုဏ်ပုဒ် ပြည့်စုံဖို့အတွက် အိမ်ထောင်ပြုခြင်း၊ သားတစ်ဦး မွေးခြင်းဟာ ဘုရားဖြစ်မယ့်ဘဝ ဘုရားအလောင်းတော်တိုင်းရဲ့ ဓမ္မတာသဘာဝ အလိုလို ဖြစ်နေရပါတယ်။

‘ပရမတ္ထနေက္ခမ္ပပါရမီ ဖြည့်ကျင့်ကြောင်း ပြသနိုင်ခြင်း’ ဆိုတဲ့အချက်က လူပျိုဘုရား မရှိရခြင်းရဲ့ ဒုတိယအကြောင်းတစ်ခု ဖြစ်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် လူသားတွေကို ပထမဦးဆုံး ဟောကြားတဲ့ ဓမ္မစကြာတရားတော်မှာ အစွန်းလမ်းနှစ်

ဖက်ကို ရှောင်ကြဉ်ပြီး အလယ်လမ်းကနေ လျှောက်လှမ်းရမယ်လို့ ညွှန်ကြားထားပါတယ်။ အစွန်းလမ်းနှစ်ခုကတော့ ‘ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ငြိကပ်စွာ ခံစားတဲ့လမ်း’ နဲ့ ‘ခန္ဓာကိုယ်ဆင်းရဲအောင် ညှဉ်းဆဲစွာ ကျင့်ကြံတဲ့လမ်း’ တို့ပါပဲ။

ပထမအစွန်းလမ်းဖြစ်တဲ့ ‘ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ငြိကပ်စွာ ခံစားတဲ့လမ်း’ ကို မြတ်စွာဘုရားရှင်က ‘ယုတ်ညံ့တယ်၊ သာမန်လူတွေရဲ့ အကျင့်၊ ကိလေသာထူပြောသူတွေရဲ့ အလုပ်၊ သန့်စင်မြင့်မြတ်ခြင်းနဲ့ မထိုက်တန်၊ စစ်မှန်တဲ့ အကျိုးစီးပွားအနှစ်ကို မဖြစ်ထွန်းစေနိုင်’ လို့ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချထားပါတယ်။

တကယ်လို့သာ မြတ်စွာဘုရားရှင်က လူပျိုကြီးဘဝနဲ့ တောထွက်၊ ရဟန်းပြုပြီး ဘုရားဖြစ်ခဲ့တာဆိုရင် ‘သူ မခံစားဖူးတိုင်း ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို အပြစ်လျှောက်ပြောနေတာပဲ၊ သူ မခံစားရတိုင်း ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချနေတာပဲ၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာရဲ့ အပြစ်ကို သူ ဘယ်လောက်နားလည်လို့လဲ၊ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ရဲ့ ဆိုးကျိုးကို သူ ဘယ်လောက် သဘောပေါက်လို့လဲ’ လို့ ဉာဏ်နဲ့သူတွေ၊ ဓာတ်ခံညံ့သူတွေရဲ့ အပြစ်ထောက်ပြစရာ ဖြစ်နေပါလိမ့်မယ်။ အပြစ်ထောက်ပြပြီး မယုံမကြည်ဖြစ်နေတဲ့အတွက် သူတို့ ရသင့်ရထိုက်တဲ့ တရားထူးတရားမြတ်တွေလည်း လက်လွတ်ဆုံးရှုံးသွားမှာပါ။

ကြင်ရာတော်မိဖုရားနဲ့ ထီးနန်းစည်းစိမ် ခံစားပြီးမှ တောထွက်လာခဲ့တာဆိုတော့ ‘ဪ . . . ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို အထွတ်အထိပ်ရောက်အောင် သူခံစားခဲ့ပြီးပြီပဲ၊ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ရဲ့

ခံစားခွင့်ရတာပါ။

ဒါယိကာမတစ်ဦးက သူ ရေထဲကနေ ဆယ်ယူမွေးမြူထားတဲ့ ဇဋိလကလေးငယ်ကို အရှင်မဟာကစ္စာနထံ အပ်နှံလှူဒါန်းတော့ အရှင်မဟာကစ္စာနက 'ဒီကလေးငယ်မှာ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ခံစားထိုက်တဲ့ ကုသိုလ်ဘုန်းကံ ပါသလား၊ မပါဘူးလား' ဆိုတာ အဘိညာဉ်တန်ခိုးနဲ့ ကြည့်ရှုပြီး ပါမှန်းလည်းသိရော တက္ကသိုလ်ပြည်က တပည့်ရင်း သူဌေးတစ်ဦးထံ သားအဖြစ် မွေးစားဖို့ ပို့ပေးတော်မူခဲ့ဖူးပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်ဟာ သတ္တဝါအားလုံး ပြုထားတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အားလုံးပေါင်းထက်တောင် အဆပေါင်းများစွာ သာလွန်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြုထားတာမို့ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို အဆင့်အတန်းအမြင့်ဆုံး၊ အထက်တန်းအကျဆုံး ခံစားလိုက်ခြင်းအားဖြင့် လူသားတစ်ဦးရဲ့ လူရည်လူသွေး ပြည့်စုံခြင်း၊ လူ့ဂုဏ်ပုဒ် ပြည့်ဝခြင်း၊ ကုသိုလ်ဘုန်းကံ ကြီးမားခြင်းကို သက်သေထူပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။

'ကုသိုလ်ဘုန်းကံ ဟာကွက်မရှိအောင် ပြည့်စုံကြောင်း ပြသနိုင်ခြင်း' ဆိုတဲ့အချက်က လူပျိုဘုရား မရှိရခြင်းရဲ့ စတုတ္ထအကြောင်းတစ်ခုဖြစ်ပါတယ်။

အခုပြောခဲ့တဲ့ အချက်(၄)ချက်က နမူနာအနေနဲ့ အဓိကကျတာတွေကို ရွေးထုတ်ပြောပြခဲ့တာပါ။ ဒေသနာတော်ပေါင်းစုံနဲ့ နှိုင်းချိန် ဆက်စပ်ပြီး ဉာဏ်ရှိရင်ရှိသလို အကြောင်းပြချက်အမျိုးမျိုး ထုတ်ဖော်ကြည်ညိုနိုင်ပါသေးတယ်။

အဲဒီတော့ ဒကာမာဂျေရယ် . . . မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်အပေါ် မနာလို မရှိလိုက်ပါနဲ့ . . . ။ လေးအသင်္ချေနဲ့ ကမ္ဘာတစ်သိန်းကာလပတ်လုံး ဘဝပေါင်းများစွာ အပင်ပန်းခံ၊ အဆင်းရဲခံပြီး စွန့်လွှတ်ခြင်းကြီးပေါင်းများစွာနဲ့ သတ္တဝါအများအတွက် ပါရမီတော်တွေ မနေမနား ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ရတဲ့ မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်ကို နောက်ဆုံးဘဝ တောမထွက်ခင် ခေတ္တခဏလေးတော့ နားနားနေနေ အပန်းတော်ဖြေခွင့် ပြုလိုက်ပါနော် . . . ။ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ခွင့်ပြုလိုက်ပါ . . . ။

ဘုန်းကြီးလောကမှာ တောထွက်ဘုန်းကြီးထက် ငယ်ဖြူဘုန်းကြီးက ပိုပြီး ကြည်ညိုစရာကောင်းတယ် ဆိုပေမယ့် ဘုရားလောကမှာတော့ တကယ်လို့ ငယ်ဖြူဘုရား ရှိခဲ့ရင်တောင်မှ ကြည်ညိုရတာ ဟာတာတာ၊ ပေါ့ရွတ်ရွတ်နဲ့ တစ်ခုခုလိုသလို ဖြစ်နေမှာ သေချာပါတယ်။ တစ်လောကလုံးရဲ့ နံပါတ်တစ်ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ ဟာ ကွက်၊ လိုကွက် လုံးဝ မရှိသင့်ဘူးလေ။

ကမ္ဘာ့တချို့ နိုင်ငံတွေမှာ လူပျိုသမ္မတတွေ၊ လူပျိုဝန်ကြီးချုပ်တွေ ရှိပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ အရည်အချင်းရှိရှိ ပြည်သူတွေ အနေနဲ့ အားကိုးရတာ အားတစ်မျိုး လိုနေသလိုပါပဲ။ အိမ်ထောင်ရှင် အကြီးအကဲလောက် လေးနက်သိပ်သည်းမှု မရှိတာ အမှန်ပါ။

ငယ်ဖြူဘုရား တစ်ဆူမျှ မရှိပေမယ့် ဘုရားတိုင်းကတော့ သူတို့ရဲ့ သာသနာတော်မှာ ငယ်ဖြူရဟန်းကိုပဲ ပိုပြီး လိုလားတော်မူပါတယ်။ တပည့်သာဝကတွေအနေနဲ့ကတော့ သားကျွန်၊ မယားကျွန် ဆိုတဲ့ အိမ်ထောင်ရှင်ဘဝမျိုးကနေ ဝေးလေကောင်းလေပါပဲ။

အိမ်ထောင်နွဲ့တွင်း မသက်ဆင်းမီ လူပျိုဘဝနဲ့ ရဟန်းပြု
စေချင်တာကို ကြည့်ပြီး ဘုရားရှင်တွေအပေါ် ‘ငါပြောသလိုလုပ်၊
ငါလုပ်သလို မလုပ်နဲ့’ ဆိုတဲ့ ဝါဒကျင့်သုံးတယ်လို့ ကဲ့ရဲ့ရင်တော့
အမှားကြီး မှားပါလိမ့်မယ်။ ငယ်ဖြူ လူပျိုရဟန်းတွေရော၊ ကြီးဖြူ
တောထွက်ရဟန်းတွေရော၊ ရဟန်းအားလုံးကို ဦးစီးဦးဆောင်ပြုရ
မယ့်ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ကတော့ ဟာကွက်၊ လိုကွက် မရှိအောင် အဘက်
ဘက်က ပြည့်စုံသင့်တယ် မဟုတ်လား။

တချို့ ကိုယ်အိမ်ထောင်ပြုချင်တာနဲ့ပဲ၊ ကိုယ်အိမ်ထောင်
မပြုရ မနေနိုင်တာနဲ့ပဲ ‘ဘုရားတောင်မှ လူပျိုဘုရား မရှိဘူး၊ တော
မထွက်ခင် အိမ်ထောင်ပြုရသေးတယ်’ လို့ ဘုရားကို ခုတုံးလုပ်ပြီး
အကြောင်းပြတာကတော့ ဘုရားကို နှိမ့်ချစော်ကားရာ ရောက်ပါ
တယ်။ ကိုယ်က ဒီဘဝ ဘုရားဖြစ်မယ့်သူမှ မဟုတ်တာ၊ ဘုရားနဲ့
လုံးဝ မနှိုင်းသင့်ပါဘူး။

‘ဘုရားဆုပန်’ လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ရောက်ပြီး
ဘုရားကို တုချင်သပဆိုရင်လည်း အခုလို ဘုရားသာသနာတော်
ကြီးနဲ့ ပက်ပင်းကြိုနေတဲ့အခိုက်မှာ တကယ့်ဘုရားအလောင်းတွေ၊
ဘုရားလောင်းအစစ်တွေဟာ လူပျိုဘဝနဲ့ပဲ ရဟန်းပြုမလား။ အိမ်
ထောင်ပြုပြီးတော့ပဲ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ခံစားမလားဆိုတာ ဘုရား
သာသနာတွေနဲ့ ပက်ပင်းကြိုခဲ့ဖူးတဲ့ ဘုရားအလောင်းတော်ရဲ့ ဘဝ
ဖြစ်တည်မှုတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်စဉ်းစား ကြည့်သင့်ပါကြောင်း . . . ။

ကြည်လင်စွာကြည်ညိုတတ်ကြပါစေ။

[မဒ္ဒိမစာစု၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၀၄၊]

■ အချစ်ကံကောင်းစေတဲ့
 အဓိကအကျဆုံး
 အကောင်းကံကတော့
 မေတ္တာတရား
 လက်ကိုင်ထားခြင်းပါပဲ။
 သူတစ်ပါးအပေါ်
 စစ်မှန်သန့်စင်တဲ့
 မေတ္တာတရားတွေ
 များများပေးနိုင်လေ
 ချစ်ခြင်းမေတ္တာနဲ့ပတ်သက်ပြီး
 ကံအကျိုးပေး
 ပိုကောင်းလေပါပဲ။
 မေတ္တာကြီးလေ
 အချစ်ကံကောင်းလေပေါ့။ ■

ဥပုသ်သည့် နတ်ရွာ

အရှင်ဘုရား . . . .

ဥပုသ်မယူသေးခင် သနပ်ခါးလိမ်းခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ ရေ
မွှေး ဆွတ်ဖျန်းခြင်း ပြုလုပ်လို့ရပါသလား ဘုရား။ ဒီလိုပြုလုပ်ရင်
ဥပုသ်ကျိုးနိုင်၊ မကျိုးနိုင် အထင်အရှား မိန့်ကြားတော်မူပါဘုရား။

ကိုအောင်ဆန်းဌေး၊ မိတ္ထီလာမြို့။

ဒကာအောင်ဆန်းဌေးရေ . . . .

ပိဋကတ်အဆိုအမိန့်တွေ၊ ရှေးထုံးသာဓကတွေကို မကိုး
ကားဘဲ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းလေး စဉ်းစားကြည့်လိုက်ရုံနဲ့ . . . . ဥပုသ်
စောင့်ဖို့ ရည်ရွယ်ထားသူတစ်ယောက်ဟာ ဥပုသ်မယူခင်မှာ ကြို
တင်ပြီး သနပ်ခါးလိမ်းခြင်း၊ မိတ်ကပ်လူးခြင်း၊ ရေမွှေးဆွတ်ခြင်း၊
ပန်းပန်ခြင်း မပြုလုပ်သင့်ဘူး . . . . ဆိုတာ သိသာထင်ရှားပြီး
သားပါ။

ဥပုသ်မယူခင်လိမ်းတာ၊ ပန်တာမို့ ဥပုသ်မကျိုးနိုင်ပါဘူး
လို့ ဆင်ခြေပေးတာဟာ ဝိနည်းရှောင်တဲ့သဘောနဲ့ ကလိမ်ကကျစ်
လုပ်လိုက်တာပါပဲ။ ဝိနည်းဥပဒေကို လက်တစ်လုံးခြား လှည့်ပတ်
တတ်တဲ့ အဲဒီစိတ်ထားဟာ ရိုးသားမှုမရှိတဲ့ စိတ်ထားပါ။

ဥပုသ်မယူခင် ပန်းပန်ထားတယ် ဆိုပါစို့။ ဥပုသ်ယူပြီးတဲ့
နောက် အဲဒီပန်းကို ဖြုတ်မပစ်ဘူးဆိုရင် အဲဒီဥပုသ်သည်ကို ပန်း
ပန်ထားသူလို့ ပြောမလား၊ ပန်းပန်မထားသူလို့ ပြောမလား၊ ‘ပန်း
ပန်ထားသူ’ လို့ပဲ ပြောရမှာပါ။

ဥပုသ်မယူခင်က ပန်ထားတာမို့ ‘ကျွန်မ ပန်းမပန်ပါဘူး၊
ပန်းက ကျွန်မခေါင်းပေါ်ကနေ သူ့ဘာသာသူ မဆင်းတာပါ’ လို့

ငြင်းပယ်ခွင့် မရှိပါဘူး။ ငြင်းပယ်ခဲ့ရင်လည်း သူ့လောက် ကလိမ်က ကျစ်လုပ်တဲ့ ဥပုသ်သည် ရှိမှာမဟုတ်တော့ပါဘူး။

ဥပုသ်ကိစ္စမှာတောင် ကလိမ်ကကျစ် လုပ်ရဲမှတော့ တခြားကိစ္စတွေမှာလည်း ကလိမ်ကကျစ်လုပ်ဖို့ ဝန်လေးမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။ (ပန်းက ခေါင်းပေါ်ကနေ ဘယ်ဆင်းပျံ့မလဲ၊ ကလစ်နဲ့ အသေအချာ ညှပ်ထားတဲ့ ဥစ္စာ။)

ဥပုသ်မယူခင် ပန်ထားတဲ့ ပန်းကို ဥပုသ်ယူပြီးနောက် ဖြုတ်မပစ်ဘဲ ဆက်ပန်ထားတာဟာ ပန်းပန်တာမဟုတ်လို့ ဘာများ ပါလိမ့်။ ဥပုသ်မယူခင် ပန်တာ ဘာအပြစ်မှ မရှိပေမယ့် ဥပုသ်ယူပြီးနောက် ဆက်ပန်ထားရင်တော့ အပြစ်ရှိပါတယ်။ ဥပုသ်ကျိုးကို ကျိုးပါတယ်။

ပန်ထားတဲ့ပန်းကို ဖြုတ်မပစ်သေးသရွေ့ ပန်းပန်ခြင်း ကိစ္စ အထမြောက်နေပါတယ်။ စ၊ ပန်တဲ့ အချိန်အခိုက်အတန့် လေးကိုသာ ပန်းပန်တယ်လို့ ခေါ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခေါင်းပေါ်မှာ ပန်းရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ပန်းပန်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

မနက်ပိုင်းက ပန်ထားတဲ့ပန်းကို ဆံကေသာမှာ ဆင်မြန်း ထားဆဲဖြစ်တဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ညနေပိုင်းမှာတွေ့လို့ ‘ဟယ် . . . နင်ပန်ထားတဲ့ ပန်းကလေးက လှလိုက်တာ’ လို့ ပြောတာကို ‘ကျွန်မ ပန်းမပန်ထားပါဘူး’ လို့ ငြင်းရင် ငြင်းတဲ့ မိန်းကလေးသာ ရယ်စရာဖြစ်သွားမှာပေါ့။

သနပ်ခါးလိမ်း၊ မိတ်ကပ်လူး၊ ရေမွှေးဆွတ်တာတွေလည်း နည်းတူပါပဲ။ ဥပုသ်မယူခင် လိမ်းထားတဲ့ သနပ်ခါး၊ မိတ်ကပ်က

ဥပုသ်ယူပြီးတာနဲ့ အလိုအလျောက် ပျက်သွားရင်တော့ လိမ်း
ကောင်း လိမ်းသင့်ပါလိမ့်မယ်။ ဥပုသ်မယူခင် ဆွတ်ထားတဲ့ ရေမွှေး
က ဥပုသ်ယူပြီးတာနဲ့ သူ့ဘာသာသူ ရနံ့ပြယ်သွားရင်တော့ ဆွတ်
ကောင်း ဆွတ်သင့်ပါလိမ့်မယ်။

အခုတော့ . . . . သနပ်ခါး၊ မိတ်ကပ်ကလည်း အသား
မပျက်၊ ရေမွှေးကလည်း ရနံ့မပြယ်တဲ့အတွက် အဲဒီဥပုသ်သည်
အဲဒီ သနပ်ခါး၊ မိတ်ကပ်၊ ရေမွှေးတွေအပေါ် သာယာမှု၊ နှစ်သက်
သဘောကျမှု ဖြစ်သွားရရှာပါတယ်။

ဥပုသ်ရဲ့ အနှစ်သာရက 'ကိလေသာငြိမ်းအေးခြင်း' ဖြစ်
တဲ့အတွက် ကိလေသာမငြိမ်းအေးတဲ့ အဲဒီဥပုသ်သည် ဥပုသ်မကျိုး
တောင်မှ ဥပုသ်ညှိုးသွားပါပြီ။ ဥပုသ်မပျက်တောင်မှ ဥပုသ်အက်
သွားပါပြီ။ ဒါက အားနာလို့လျှော့ပေါ့ပြောတာပါ။ ဥပုသ်မယူခင်က
လိမ်းကျံဆွတ်ဖျန်းထားတဲ့ အမွှေးနံ့သာတွေကို ဥပုသ်ယူပြီးနောက်
ပိုင်း ဆက်လက်ထိန်းသိမ်းထားတာဟာ ဥပုသ်ကြီးနဲ့ အမွှေးနံ့သာ
တွေကို လက်ခံအသုံးပြုနေရာရောက်လို့ ဥပုသ်ကျိုးကိုကျိုးပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ တစ်ခုတော့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ဘုရား
လောင်း ပဋိသန္ဓေယူမယ့် ဝါဆိုလပြည့်နေ့မှာ မယ်တော်မာယာ
ဥပုသ်စောင့်တော့ ဥပုသ်မယူခင် နံ့သာရေတွေနဲ့ ရေချိုးခဲ့တာပဲ
မဟုတ်လား . . . လို့။

ဟုတ်ပါတယ်။ နံ့သာရေတွေနဲ့ ရေချိုးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
နံ့သာရေနဲ့ ရေချိုးတယ်ဆိုတာ အခုခေတ်လို ပြောရင်တော့ အမွှေး
ဆပ်ပြာတိုက်ပြီး ရေချိုးတာပါ။ သနပ်ခါး လိမ်းတာမျိုး၊ နံ့သာ

‘ဥပုသ်’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ‘စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်၊ ဓာတ်ကောင်းဓာတ်မြတ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံစွာ နေထိုင်ခြင်း’ လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ဥပုသ်ရဲ့ အနှစ်သာရကတော့ ‘ကိလေသာငြိမ်းအေးခြင်း’ ပါ။

မွှေးရနံ့တွေ ထုံသင်းနေတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်တွေ ပြည့်စုံမလား၊ စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်တွေ ပြည့်စုံမလား ဆိုတာ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ဆင်ခြင်ကြည့်ရင် သိနိုင်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ‘စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်’ ဆိုတာ ဟိုလိုစိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်ကို ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။ ခြယ်သထားတဲ့ အလှအပတွေ၊ ဆွတ်ဖျန်းထားတဲ့ အမွှေးအထုံတွေအပေါ် ကျေနပ်နှစ်သက်တဲ့စိတ်ကို ပြောတာပါ။ အသေးအမွှားသာယာမှုလေးသည်ပင် ဥပုသ်သည်တစ်ယောက်ရဲ့ ဥပဒေမှာတော့ ‘စိတ်ဆိုးစိတ်ယုတ်’ ပါပဲ။ (ကိလေသာ = စိတ်ဆိုး စိတ်ယုတ်။)

‘စိတ်ကောင်းစိတ်မြတ်’ ဆိုတာကတော့ သဒ္ဓါ၊ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိ၊ ပညာတွေနဲ့ ထုံမွမ်းထားတဲ့ စိတ်ကို ပြောတာပါ။ အလွယ်ပြောရရင်တော့ ‘ဘာဝနာစိတ်’ပေါ့။ ‘ဥပုသ်သီလ၊ ဥပုသ်သီလ’ လို့ ပြောကြပေမယ့် တကယ်တော့ ဥပုသ်ဟာ သီလသက်သက် မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာဝနာလည်း ပါပါတယ်။

‘အင်္ဂါရှစ်တန်၊ သီလခံ၍၊ ခြိုးခြံအောင့်အည်း၊ တစ်ဖြောင့်တည်းဖြင့်၊ စောင့်စည်းကြီးကုတ်၊ တရားလုပ်၊ ဥပုသ်စောင့်ဟုခေါ်’ ဆိုတဲ့အတိုင်း ကိုယ်နှုတ်လွန်ကျူးမှုနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သိက္ခာပုဒ်ရှစ်ခုကို တစ်ဖက်က စောင့်ထိန်းရင်း စိတ်အလုပ်ဖြစ်တဲ့ ဘာဝနာအလုပ်

ဥပုသ်မယူခင် လိမ်းကျံခြယ်သတာတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ 'ဥပုသ်ကျိုးတယ်' ဆိုတာက 'အလေး' ဖြစ်ပြီး 'ဥပုသ်မကျိုးဘူး' ဆိုတာက 'အပေါ့' ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်ဘက်ကရပ်တည်မလဲ ဆိုတာကတော့ ကိုယ့်ရဲ့ သီလမြတ်နိုးစိတ် အနုအရင့်ပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ဘာသာဆုံးဖြတ်ရုံပါပဲ။

အမှန်ကတော့ ဒီလိုကိစ္စမျိုးတွေမှာ ကျိုးတယ်၊ မကျိုးဘူး ငြင်းခုံနေမယ့်အစား သိက္ခာပုဒ်ကို အစွန်းအထင်းဖြစ်စေမယ့် သံသယဖြစ်ဖွယ်လုပ်ရပ်မှန်သမျှကို အပြစ်လို့ သတ်မှတ်ပြီး အကင်းရှင်းဆုံး၊ အသန့်စင်ဆုံးဖြစ်အောင် စောင့်ထိန်းတာက သူတော်ကောင်း ပိုပီသပါတယ်။

ဒကာအောင်ဆန်းဌေးရဲ့ ပေးစာထဲမှာ နီးစပ်ရာညီမတွေ၊ အစ်မတွေ၊ ပတ်သက်ရာ ဆွေမျိုးတွေ၊ မိတ်ဆွေတွေကို ဥပုသ်မယူခင် ကြိုလိမ်း၊ ကြိုဆွတ်တာမျိုး မလုပ်ဖို့ ဘယ်လိုမှ ပြောလို့မရဘူးလို့ ညည်းတွားထားတယ်နော်။ တစ်ကြိမ်တစ်ခါ၊ သို့မဟုတ် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ် ပြောလို့မှ မရရင်တော့ 'သူတို့ထိုက်နဲ့ သူတို့ကံပဲ' လို့နှလုံးသွင်းပြီး ဥပေက္ခာပြု လျစ်လျူရှုထားလိုက်တာ အကောင်းဆုံးပါပဲ။

သူတို့က ဝတ်ဒ်တယ်ထင်လို့ ဒူးကြတာကို အိုင်တို့က ဘာများတတ်နိုင်မှာတဲ့လဲ။ စာရေးဆရာကြီးတစ်ဦး (ဗန်းမော်တင်အောင်) ရဲ့ လေသံနဲ့ ပြောရရင်တော့ 'ကျွန်တော်ကရော ဘာများတတ်နိုင်ပါဦးမည်နည်း' ပေါ့ ဒကာအောင်ဆန်းဌေးရေ . . . . ။

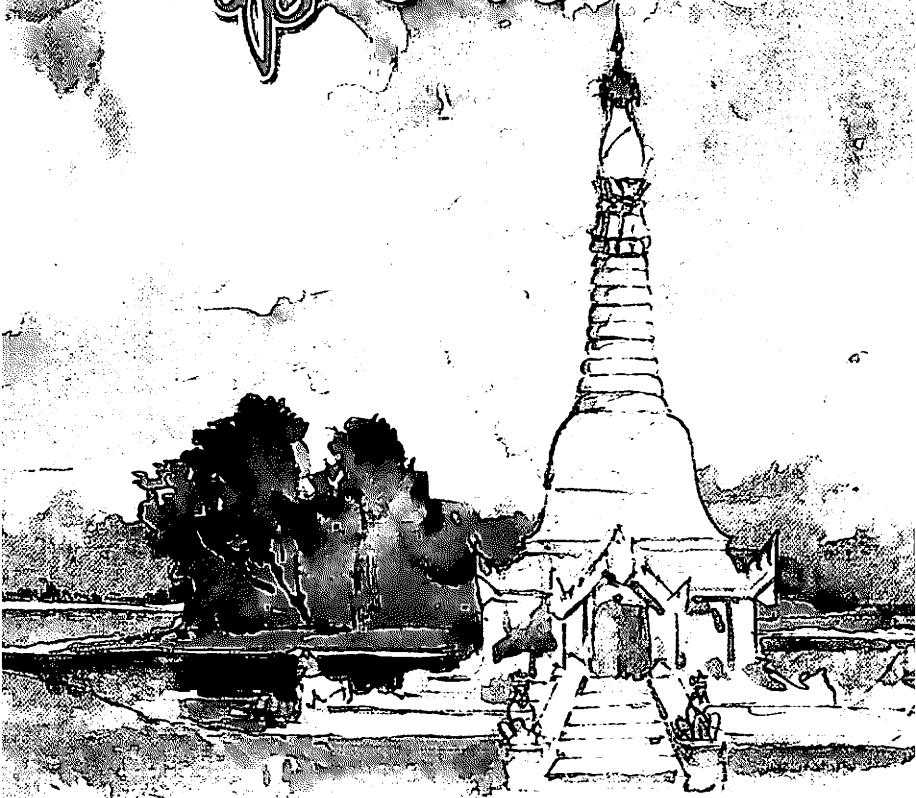
ဥပုသ်စင်ကြယ်ကြပါစေ။

[အလင်းတန်းဂျာနယ်၊ သြဂုတ် (၃၀)၊ ၂၀၀၄။]

27/19
27/19
27/19
27/19
27/19
27/19
27/19
27/19
27/19
27/19

သောတာပန် သင်္ဂဟ

သူတွေအပေါ် ပုံပြောကောင်းပြီး မျက်နှာများတာမျိုး၊ ‘မဆွတ်ခင် က ညွတ်ချင်’ နေတဲ့ အညှာလွယ်သူတွေအပေါ် ပလီပလာခွဲနဲ့ပြီး ကျောရရုံ ကြိတာမျိုး၊ တစ်သက်တာယုံမှတ်လို့ အရှက်ပါပုံအပ်သူ တွေအပေါ် ‘စားပြီး နားမလည်’ မသိချင်ယောင်ဆောင်တာမျိုး၊ လက်မထပ်သေးခင် အချစ်နယ်ကျွံပြီး ကြိုပွိုင့်ရိုက်တာမျိုး . . . စတဲ့ . . . စတဲ့ ‘အချစ်သူခိုး’ အလုပ်တွေအကုန်လုံးကို တည်ကြည် ခိုင်ခံ့တဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ မြင့်မြတ်စွာ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ရပါမယ်။ ဒါတွေက အိမ်ထောင်မကျသေးသူ လူပျို၊ အပျိုတွေအတွက် ပြောတာပါ။

အိမ်ထောင်ကျပြီးသူတွေအနေနဲ့ကတော့ အခုပြောခဲ့တဲ့ အချစ်ရေးဖောက်ပြန်ခြင်းကိုသာမက အိမ်ထောင်ရေးဖောက်ပြန် ခြင်းကိုပါ ရှောင်ကြဉ်ကြရပါမယ်။ တရားဝင်ထိမ်းမြားလက်ထပ် ထားတဲ့ ကာမပိုင်ပုဂ္ဂိုလ်ကလွဲရင် ဘယ်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်နဲ့မျှ ကာမဂုဏ်မှားယွင်းမှု၊ အပျော်အပါးလိုက်စားမှု မပြုရပါဘူး။ ကိုယ့် အိမ်ထောင်ဖက် စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်စေမယ့်၊ အချစ်ဥပဒေနဲ့ ငြိစွန်းတဲ့ အပြောအဆို၊ အပြုအမူ မှန်သမျှ လုံးဝကင်းရှင်းအောင် နေထိုင်ကြရပါမယ်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ (ကာမဂုဏ်မှားယွင်းမှုကံ)နဲ့ ပရဒါ ရကံ (သူတစ်ပါးသားမယား ပြစ်မှားမှုကံ)ကို ကိုယ်နဲ့၊ နှုတ်နဲ့သာ မက စိတ်နဲ့ပါ ရှောင်ကြဉ်နိုင်လေ၊ အချစ်ကံကောင်းလေပါပဲ။

အချစ်ကံခေစေတဲ့ နောက်အဆိုးကံတစ်ခုကတော့ အ ချစ်သဝန်တို့ခြင်း၊ သို့မဟုတ် ချစ်သဝန်ကြောင်ခြင်းပါပဲ။ ကိုယ်ချစ် တဲ့သူက တခြားတစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ် တခြားအယောက်ပေါင်း

သွားပါပြီ။

‘ချစ်ခြင်းကိုမခွဲပါနဲ့’ဆိုတဲ့ ဝစီသုစရိုက်သိက္ခာပုဒ် (ပိသုဏ ဝါစာဝိရတိသိက္ခာပုဒ်)ဟာ ချစ်သူရည်းစားချင်း၊ ဇနီးခင်ပွန်းချင်းရဲ့ ချစ်ခြင်းကိုသာ မခွဲဖို့ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိဘနဲ့ သားသမီး၊ ဆရာနဲ့ တပည့်၊ ဆရာနဲ့ ဒကာ၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမအချင်းချင်း၊ ဆွေမျိုးသွေးသားအချင်းချင်း၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းအချင်းချင်း၊ ဘယ်လိုချစ်ခင်ကြသူအချင်းချင်းရဲ့ ချစ်ခြင်းကိုမဆို မခွဲဖို့ ပြောတာ ပါ။

သူများချစ်ခြင်းကို ခွဲရင် ကိုယ့်ချစ်ခြင်း ကွဲမှာပါပဲ။ ဒါဟာ သေချာတဲ့ ကမ္မနိယာမပါ။ သူများချစ်ခြင်း ခွဲခဲ့တဲ့သူတွေ၊ ခွဲနေတဲ့ သူတွေဟာ အချစ်ကံခေတ်တပါတယ်။ ကိုယ့်ချစ်တဲ့သူက ကိုယ့်ကို ပြန်မချစ်၊ ကိုယ့်ဘက်က ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ကိုယ့်ကို အကောင်းမထင်၊ ကိုယ့်ချစ်တဲ့သူတွေနဲ့ အတူတူမနေရ၊ မိဘမေတ္တာ ဆိုတာကို ခံစားခွင့်မကြုံ၊ ညီအစ်ကို မောင်နှမအချင်းချင်း မတည့်၊ ဆွေမျိုးတွေက တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်၊ သူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်းတွေက မိတ်ကောင်းဆွေကောင်း မပီသ၊ ဒါတွေ အားလုံးဟာ အချစ်ကံခေတ်တွေချည်းပါပဲ။

‘ကိုယ်လိုချင်တာ . . . အချုပ်အနှောင်မဲ့အချစ်များ’ ဆိုတဲ့အတိုင်း ဘယ်သူမဆို အချုပ်အချယ်ကင်းတဲ့၊ အနှောင်အဖွဲ့ရှင်းတဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာ သန့်သန့်လွတ်လွတ်ကလေးကိုပဲ လိုချင်ကြပါတယ်။ ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာမျိုး သူတစ်ပါးကို အရင်ပေးနိုင်မှ အချစ်ကံကောင်းသူတစ်ယောက်အဖြစ် ပျော်ရွှင်ကြည်နူးခွင့်

အဆို၊ အပြုအမူတွေ၊ တစ်ဖက်သား ဆိုးကျိုးဖြစ်စေမယ့် အပြော
အဆို၊ အပြုအမူတွေ ပြောဆိုပြုမူနေမယ်ဆိုရင် နောင်ဘဝဆိုတာ
အသာထား၊ အခု လောလောဆယ်ဆယ်မှာကို အဲဒီလူကို ဘယ်သူ
ကမှ ချစ်ခင်နှစ်သက်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

‘ကျွန်တော်/ကျွန်မ အရာရာကို အကောင်းမြင်စိတ် မွေး
ပါတယ်။ လူတိုင်းအပေါ် မေတ္တာထားနိုင်ပါတယ်’ လို့ စကားတွေ၊
စာတွေနဲ့ ကိုယ်ရည်သွေးပြီး ထုတ်ဖော်ကြွေးကြော်နေပေမယ့် တ
ကယ့် လက်တွေ့ဘဝမှာ အဆိုးမြင်စိတ်ထားနဲ့ အဆိုးမြင်စကား
တွေပဲ ပြော၊ အဆိုးမြင်လုပ်ရပ်တွေပဲ လုပ်နေတဲ့သူတွေဟာ ပစ္စုပ္ပန်
ဘဝမှာရော၊ သံသရာဘဝတွေမှာပါ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမယ့်သူ မရှိ၊
နားလည်ခွင့်လွတ်မယ့်သူ မရှိနဲ့ အချစ်ကံခေါ်ပြီး ဝမ်းနည်းအားငယ်
နေရမှာပါ။

မေတ္တာတရားကို ‘လူချစ်ဆေး၊ နတ်ချစ်ဆေး’ လို့ ပြော
တာဟာ မေတ္တာပို့သရုံသက်သက် ‘တစ်ခြမ်းပဲမေတ္တာသမား’ တွေ
အတွက် ပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ဖက်ကလည်း မေတ္တာပို့သ၊
တစ်ဖက်ကလည်း လိုသူ၊ မလိုသူ မခွဲခြားဘဲ အလွှာမရွေး၊ အရွယ်
မရွေးအပေါ် ကိုယ်ထိလက်ရောက်၊ နှုတ်ထိပါးစပ်ရောက် အကျိုး
ဆောင်ပေးတတ်တဲ့ ‘အပြည့်အဝမေတ္တာသမား’ တွေ၊ ‘တင်းပြည့်
မေတ္တာသမား’ တွေအတွက် ပြောတာပါ။

ပွားမေတ္တာ သက်သက်နဲ့တော့ . . . လူအပေါင်း၊ နတ်
အပေါင်းရဲ့ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှုကို ရမှာမဟုတ်ဘူး၊ ပွားမေတ္တာရော၊
ထားမေတ္တာရော ပြည့်စုံမှ လူအပေါင်း၊ နတ်အပေါင်းရဲ့ ချစ်ခင်

မေတ္တသုတ်ရွတ်ရုံ၊ မေတ္တာပွားများရုံနဲ့ ကျေနပ်မနေဘဲ တစ်ဖက်သားကောင်းကျိုး၊ အများကောင်းကျိုးကို ကိုယ်နဲ့ နှုတ်နဲ့ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ပေးပါ။ ‘ကောင်းကွက်ကိုရှာ . . . မေတ္တာ’ ဆိုတဲ့အတိုင်း တစ်ဖက်သားရဲ့ ကောင်းကွက်ကို မြင်အောင်ကြည့် ပြီး လူတိုင်းအပေါ် အကောင်းမြင်စိတ်ထားနဲ့ အကောင်းမြင် စကားတွေပဲ ပြော၊ အကောင်းမြင်အလုပ်တွေပဲ လုပ်သွားမယ်ဆိုရင် ‘ထားမေတ္တာ’ နဲ့ ပြည့်စုံပါပြီ။

တစ်ဖက်သားကို နွေးနွေးထွေးထွေး ချစ်ခင်တတ်ရင် ကိုယ့် ကို နွေးနွေးထွေးထွေး ချစ်ခင်မယ့်သူ ပေါ်လာမှာပါ။ တစ်ဖက်သား ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ကြင်နာတတ်ရင် ကိုယ့်ကို မြတ်မြတ်နိုးနိုး ကြင် နာမယ့်သူ ရောက်လာမှာပါ။ တစ်ဖက်သားကို ထွေးထွေးပိုက်ပိုက် ယုယတတ်ရင် ကိုယ့်ကို ထွေးထွေးပိုက်ပိုက် ယုယမယ့်သူ ရှိလာမှာ ပါ။ တူသော အကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကံတရားကို ဘယ်သူများ ဟန့်တား နိုင်တာမှတ်လို့ . . . ။

သိပ်လိုအပ်လာတဲ့အခါ . . . ကိုယ်ထားရှိခဲ့တဲ့ မေတ္တာ တရားကို သစ္စာစကားအဖြစ် ပြောင်းလဲလိုက်မယ်ဆိုရင်လည်း မေတ္တာပန်းတွေ ပျံသန်းဆိုက်ရောက်လာပါလိမ့်မယ်။

‘ကျွန်ုပ်သည် ဘယ်သူ့အပေါ် အမှန်တကယ်ချစ်မြတ်နိုးခဲ့ ပါတယ်။ သူ့လိုအပ်ချက်မှန်သမျှကို မေတ္တာအပြည့်နဲ့ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဤစကားသည် မှန်ပါတယ်။ ဤမှန် သော သစ္စာစကားကြောင့် . . . ’

‘ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ချစ်မြတ်နိုးရတဲ့သူတွေ အားလုံး

ကိုယ့်ဆန္ဒ၊ ကိုယ့်အတ္တအတိုင်း တစ်ဖက်သားကို အရုပ်တစ်ခုလို ပုံသွင်းချင်တာ မေတ္တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ အတ္တရှေ့တန်းတင်တဲ့ မေတ္တာ မျိုးနဲ့ သစ္စာဆိုလို့ကတော့ အဲဒီသစ္စာ စွမ်းမှာမဟုတ်ပါဘူး။

ကဿပဘုရားရှင်လက်ထက်တုန်းက သူဌေးသမီးတစ်ဦး ခင်ပွန်းလောင်းသူဌေးသားရဲ့ အိမ်ကို အဝင် တံခါးအတွင်းဘက် ခြေစုံရပ်မိတာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ခန္ဓာကိုယ်က အပုပ်နဲ့တွေ့ တထောင်း ထောင်း ထွက်လာတဲ့အတွက် သူဌေးသားနဲ့ လက်ဆက်ခွင့်မရဘဲ မိဘအိမ် ပြန်လာခဲ့ရပါတယ်။ တခြားသူဌေးသား ခြောက်ဦးနဲ့ လည်း ဒီအတိုင်းချည်းပဲဖြစ်နေလို့ သူဌေးသမီးခမျာ အချစ်ကံခေ သူဘဝနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲနေရရှာပါတယ်။

အတိတ်ဘဝတစ်ခုတုန်းက ယောက်မဖြစ်သူနဲ့ ရန်ဖြစ် နေတုန်း ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတစ်ပါး ဆွမ်းခံကြွလာတော့ ယောက်မက ဆွမ်းလောင်းပြီး ‘ဒီလိုအမိုက်မမျိုးကို ယူဇနာတစ်ရာအဝေးက ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပါရစေ’ လို့ ဆုတောင်းလိုက်တာကို၊ ယောက်မရဲ့ ဆုတောင်း မပြည့်စေချင်တဲ့စိတ်နဲ့ သပိတ်ထဲက ဆွမ်းတွေ သွန်ပစ် ပြီး ရွံ့ညွန်တွေ အပြည့်ထည့်ပေးလိုက်မိတဲ့ အကုသိုလ်ကံကြောင့် ခင်ပွန်းလောင်းတွေရဲ့ အိမ်ရောက်တိုင်း အခုလို အပုပ်နဲ့ထွက်ပြီး အချစ်ကံခေနေရရှာတာပါ။

‘ယောက်ျားမရတော့မယ့် အတူတူ မထူးဘူး’ ဆိုပြီး လက် ဝတ်ရတနာတွေ အကုန်လုံး ထုခွဲရောင်းချ၊ ရတဲ့ငွေနဲ့ ကဿပ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဓာတ်တော်ဌာပနာရာ စေတီတော်မှာ ရွှေအုတ်တစ် ချပ်နဲ့ ကြာပန်းရှစ်ပွင့် လှူဒါန်းလိုက်ပါတယ်။

ကြည်လုပ်တဲ့အတွက် သိပ်မကြာခင်မှာပဲ သူမကို သိပ်ချစ်၊ သိပ် မြတ်နိုး၊ သိပ်တန်ဖိုးထားတဲ့ သူမကလည်း ပြန်ချစ်နိုင်တဲ့ ပါရမီဖြည့်ဖက် အိမ်ဦးနတ်ကောင်းတစ်ဦးကို စိတ်ချမ်းမြေ့စွာ ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရ သွားပါတယ်။ (ယတြာချေတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အကြောင်းအကျိုး ဆက်စပ်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုတာပါ။)

ရွှေသင်္ကန်းအလှူနဲ့ ကြာပန်းအလှူက အချစ်ကံကောင်း စေသလို နံ့သာအလှူနဲ့ ဆေးအလှူကလည်း အချစ်ကံကောင်းစေ ပါတယ်။ နံ့သာအလှူ၊ ဆေးအလှူတွေရဲ့ အကျိုးတရားတွေမှာ 'ကိုယ်ချစ်ရတဲ့သူတွေနဲ့ ဘယ်တော့မှ မခွဲခွာရခြင်း' ဆိုတဲ့ အကျိုး တရားတစ်ခု ပါနေလို့ပါ။

နံ့သာရဲ့သဘောတရား၊ ဆေးဝါးရဲ့ အာနိသင်နဲ့ နှိုင်းယှဉ် စဉ်းစားကြည့်ရင် ဒါဟာ သဘာဝကျပါတယ်။ မွှေးရနံ့သင်းနေသူ ကို ပတ်ဝန်းကျင်က ချစ်မြတ်နိုးကြသလို ဆေးကြောင့် သေဘေးက လွတ်သွားသူဟာလည်း သူချစ်တဲ့သူတွေနဲ့ မခွဲခွာ မကွေကွင်းရ တော့ဘူး မဟုတ်လား။

မွှေးရနံ့ဆိုတာ အချစ်တိုးစေတဲ့အရာ၊ တစ်ဖက်သား စွဲ မက်စေတဲ့အရာ. . . ။ ဆေးဆိုတာ ချစ်သူတွေ မကွေကွင်းစေတဲ့ အရာ၊ ချစ်စရာ ကျန်းမာခြင်းကို ဆောင်ကြဉ်းပေးတဲ့အရာ. . . . ။ ဒီတော့ မွှေးရနံ့အလှူနဲ့ ဆေးအလှူဟာ အချစ်ကံကောင်းစေတဲ့ အကောင်းကံတွေပဲပေါ့။

မြတ်စွာဘုရားရှင်လက်ထက်တုန်းက အရေးပြားရောဂါ စွဲကပ်နေတဲ့ 'ရောဟိနီ' မင်းသမီးလေးဟာ အစ်ကိုဖြစ်သူ အရှင်

ဖြည့်စွက်စကား

‘အကောင်းကံချစ်မှ အချစ်ကံကောင်းမယ်’ ဆိုတဲ့ စကားရုပ်ကို အပေါ်ယံရှုပ်ပြီး သာမန်ကြည့်လိုက်ရင် ကလက်တယ်၊ ပေါ့ပျက်တယ်လို့ ထင်စရာပါပဲ။ တကယ်တော့ အဓိပ္ပာယ် အင်မတန် လေးနက်တဲ့စကားပါ။ နယ်ပယ်ကလည်း သိပ်ကို ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။

‘အချစ်ကံ’ ဆိုတဲ့ စကားရပ်ထဲမှာ သမီးရည်းစားအချစ်ကံ၊ ဇနီးခင်ပွန်းအချစ်ကံသာမက မိဘသားသမီးအချစ်ကံ၊ ဆရာတပည့်အချစ်ကံ၊ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းအချစ်ကံ၊ အလုပ်ရှင်အလုပ်သမားအချစ်ကံ . . . စတဲ့ လူမှုနယ်ပယ်အသီးသီးက မေတ္တာတရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချစ်ကံအားလုံး ပါဝင်ပါတယ်။

အချစ်ကံတကာ အချစ်ကံတွေထဲမှာ မိဘမေတ္တာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့အချစ်ကံ ကောင်းဖို့ကတော့ အရေးအကြီးဆုံးပါပဲ။ မိဘဆီက ကြင်နာနွေးထွေးတဲ့ မေတ္တာကို နည်းစနစ်တကျ အပြည့်အဝ ရတဲ့သူဟာ အချစ်ကံအကောင်းဆုံးသူပါ။ အပြန်အလှန်အားဖြင့် သားသမီးဆီက ကြင်နာနွေးထွေးတဲ့ မေတ္တာကို အပြည့်အဝရတဲ့သူဟာလည်း အချစ်ကံ အထူးကောင်းတဲ့သူပါပဲ။

သားသမီးအပေါ် မိဘမေတ္တာ အပြည့်ပေးခဲ့တဲ့သူဟာ မိဘမေတ္တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အချစ်ကံ ကောင်းသလို၊ မိဘအပေါ် သားသမီးမေတ္တာ အပြည့်ပေးခဲ့တဲ့သူဟာလည်း သားသမီးမေတ္တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အချစ်ကံကောင်းပါတယ်။ ဒါတွင်မက သားသမီးအပေါ် မိဘမေတ္တာ အပြည့်ပေးခဲ့တဲ့သူဟာ သားသမီးမေတ္တာနဲ့

ကြင်ကြင်နာနာ ထုတ်ဖော်ပြသတဲ့သူတွေဟာ ‘အချစ်ကံကောင်းဆေး’ ဖော်စပ်မိဝဲနေကြတဲ့သူတွေပါပဲ။ ဘယ်အချစ်မျိုးမှာပဲဖြစ်ဖြစ် အချစ်ကံကောင်းချင်ရင် . . . ‘မေတ္တာအပြည့်ပေးခြင်း’ ဆိုတဲ့ ‘အကောင်းကံ’ ကို ချစ်ကို ချစ်ကြရပါမယ်။ ပြုကို ပြုကြရပါမယ်။

ဆောင်းပါးထဲက သူဌေးသမီး အချစ်ကံဆိုးတာဟာ ခန္ဓာကိုယ်က အပုပ်နံ့ထွက်ခြင်းဆိုတဲ့ အားနည်းချက်ကြောင့်ပါ။ ဘယ်အချစ်ကံမှာမဆို အချစ်ကံဆိုးနေပြီဆိုရင် ကိုယ့်မှာ အားနည်းချက်တစ်ခုခုတော့ ရှိနေလို့ပါပဲ။ အားနည်းချက် ဆိုတာကလည်း မကောင်းမှုပြုခြင်းဆိုတဲ့ ‘အဆိုးကံ’ ကြောင့်သာ ဖြစ်ရတာမို့ အချစ်ကံမဆိုးချင်ရင် ‘မကောင်းမှုပြုခြင်း’ ဆိုတဲ့ ‘အဆိုးကံ’ ကို မချစ်ကြဖို့ ရှောင်ကြဉ်ကြဖို့ အထူးအရေးကြီးပါတယ်။

ကောင်းတဲ့ကုသိုလ် အလုပ်တွေ လုပ်နေရုံနဲ့ အချစ်ကံမကောင်းနိုင်သေးပါဘူး။ ဆိုးတဲ့ အကုသိုလ်အလုပ်တွေပါ ရှောင်ကြဉ်မှ အချစ်ကံကောင်းနိုင်ပါတယ်။ အချစ်ကံမဆိုးချင်ရင် အဆိုးကံ မချစ်ပါနဲ့။ ဆိုးတဲ့ အကုသိုလ်အလုပ်တွေကို လုံးဝမလုပ်ပါနဲ့။ အဆိုးကံတစ်ခုခုကြောင့် အားနည်းချက်တစ်ခုခု ရှိသွားရင် အဲဒီအားနည်းချက်ကြောင့်ပဲ အချစ်ကံ ဆိုးတတ်ပါတယ်။

ကံအကြောင်းမသင့်လို့ အားနည်းချက်တစ်ခုခု ရှိခဲ့ရင် အဲဒီအားနည်းချက် ပျောက်ရာပျောက်ကြောင်း လိုက်ဖက်ဆီလျော်တဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု အကောင်းကံတစ်ခုခုကို ဉာဏ်နဲ့ ဆင်ခြင်ပြီး ပြုဖြစ်အောင် ပြုလိုက်ပါ။ ဆောင်းပါးထဲက သူဌေးသမီးရဲ့ အားနည်းချက်ပျောက်ကြောင်း အလုပ်ကောင်းဟာ နမူနာပါပဲ။ ။

ကျောင်းလှူသူသည်
ကောင်းကျိုးချမ်းသာအားလုံးကို
လှူရာရောက်သည်

2005

ရောက်သည်။ ဆီမီးလှူသူသည် မျက်စိအမြင်ဓာတ်ကို လှူရာ ရောက်သည်။ ကျောင်းလှူသူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာအားလုံး (ရှေ့လေးမျိုးလုံး) ကို လှူရာရောက်သည်' လို့ ဖြေကြားတော်မူလိုက် ပါတယ်။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ ခွန်အားပြည့်တင်းမှုကို အစားအ သောက်က အဓိက ပြဋ္ဌာန်းပါတယ်။ အစားအသောက် မစားရရင် ခွန်အားချည့်နဲ့ပြီး အစားအသောက် စားရရင် ခွန်အားပြည့်ဝပါ တယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူတစ်ပါးကို အစားအသောက် ပေးလှူလိုက် တာဟာ သူတစ်ပါးကို ခွန်အားဗလ ပေးလှူလိုက်တာပါပဲ။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ ရုပ်ဆင်းဥပဓိလှပမှုကို အဝတ်အထည် က ထင်ထင်ရှားရှား အထောက်အကူပြုပါတယ်။ 'လူမှာ အဝတ်၊ တောင်းမှာ အကွပ်' ဆိုတဲ့အတိုင်း ဝတ်ကောင်းစားလှ ဝတ်ဆင် ထားရင် နဂိုမလှသူလည်း အထိုက်အလျောက်လှ၊ နဂိုလှပြီးသူ လည်း အတိုင်းထက်အလွန် လှသွားပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် သူတစ်ပါး ကို အဝတ်အထည် ပေးလှူလိုက်တာဟာ သူတစ်ပါးကို ရုပ်အဆင်း လှပခြင်း ပေးလှူလိုက်တာပါပဲ။

ခရီးလမ်းသွားနေသူတစ်ယောက်ရဲ့ ချမ်းသာခြင်းဟာ သူ စီးတဲ့ ယာဉ်အပေါ်မှာ အများကြီး မှီတည်နေပါတယ်။ ထီး၊ ဖိနပ် ယာဉ်ကအစ ကား၊ ရထား၊ လေယာဉ်ပျံ ယာဉ်အဆုံး ကိုယ်စီးရတဲ့၊ ကိုယ်အသုံးပြုရတဲ့ယာဉ် အဆင့်အတန်းမြင့်လေလေ၊ ခရီးလမ်း သွားလာရတာ ချမ်းချမ်းသာသာရှိလေလေပါ။ ဒါ့ကြောင့် သူတစ် ပါးကို စီးစရာယာဉ် (ယာဉ်စီးခ၊ ယာဉ်ပေါ်ထိုင်စရာနေရာ

ဆိုတဲ့ ကောင်းကျိုးလေးမျိုးလုံး ပေးလှူလိုက်တာပါပဲ။

နတ်သားက ကောင်းကျိုးလေးမျိုးကိုပဲ ရှေ့က ခံမေးလို့ ‘အဆောက်အအုံလှူသူသည် ကောင်းကျိုးအားလုံးကို လှူရာရောက်သည်’ ဆိုတဲ့ စကားရပ်ထဲက ‘ကောင်းကျိုးအားလုံး’ ဆိုတာ နတ်သားမေးတဲ့ ကောင်းကျိုးလေးမျိုးကိုပဲ ဆိုလိုရာရောက်နေပေမယ့် တကယ်တမ်းကတော့ အဆောက်အအုံလှူရင် ရှိရှိသမျှ ကောင်းကျိုးအားလုံး လှူရာရောက်ပါတယ်။

ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အဆောက်အအုံအလှူတွေ အကြောင်းပြောတဲ့အခါ ‘အဆောက်အအုံ’ ဆိုတာကို ‘ကျောင်း’ လို့ အတိအကျ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြီး ‘ကျောင်းလှူသူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာအားလုံးကို လှူရာရောက်သည်’ လို့ သတ်သတ်မှတ်မှတ် ပြောကြပါတယ်။

အစားအသောက်ကြောင့် ရမယ့်ကောင်းကျိုး၊ အဝတ်အထည်ကြောင့် ရမယ့်ကောင်းကျိုး၊ ယာဉ်ရထားကြောင့် ရမယ့်ကောင်းကျိုး၊ မီးအလင်းရောင်ကြောင့် ရမယ့်ကောင်းကျိုး . . . စသည်ဖြင့် တခြား အရာဝတ္ထုတွေကြောင့် ရမယ့်ကောင်းကျိုးတွေ ကျောင်းတစ်ခုတည်းနဲ့ ရနိုင်တာကို ရည်ရွယ်ပြီး ‘ကျောင်းလှူသူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အားလုံးကို လှူရာရောက်သည်’ လို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တာပါ။

ဉာဏ်ချဲ့ထွင်ပြီး တစ်ဆင့်တက်ကြည့်လိုက်ရင် ‘ကျောင်းလှူသူသည် လှူဖွယ်ဝတ္ထုအားလုံးကို လှူရာရောက်သည်’ လို့လည်း ပြောနိုင်ပါတယ်။ ကျောင်းနေသံဃာတော်တွေ အလှူခံရရှိသမျှ

ကျောင်းအလှူနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ‘သော
စ သဗ္ဗဒဒေါ ဟောတိ၊ ယော ဒဒါတိ ဥပဿယံ’ ဆိုတဲ့ ပါဠိတော်ကို
အခုလို အဓိပ္ပာယ်အဆင့်ဆင့် ကြည်ညိုကျင့်သုံးနိုင်ပါတယ်။

(၁) ကျောင်းလှူသူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အားလုံး
ကို လှူရာရောက်သည်။

(၂) ကျောင်းလှူသူသည် လှူဖွယ်ဝတ္ထုအားလုံးကို လှူရာ
ရောက်သည်။

(၃) ကျောင်းလှူသူသည် လှူဖွယ်ဝတ္ထုအားလုံးကို လှူဖြစ်
သည်။

(၄) ကျောင်းလှူသူသည် ကုသိုလ်အားလုံးကို ပြုဖြစ်သည်။

‘ကျောင်း’ နဲ့ ‘အားလုံး’ ၊ ‘အားလုံး’ နဲ့ ‘ကျောင်း’၊ ကျောင်း
အလှူဟာ အားလုံးအလှူ၊ ကျောင်းကုသိုလ်ဟာ အားလုံးကုသိုလ်၊
ကျောင်းအကျိုးဟာ အားလုံးအကျိုး၊ . . . ကျောင်းဆိုတာ အ
ကြောင်းတရားအားလုံး၊ အကျိုးတရားအားလုံးရဲ့ ပင်မအခြေခံ
ရေသောက်မြစ်ကြီးပါပဲ။ (ကျောင်းဆိုတာ ‘နေရာ’ ဖြစ်လို့ နေရာ
ကောင်းတစ်ခုဆိုတာ အကြောင်းအားလုံး၊ အကျိုးအားလုံးရဲ့ မြစ်
ဖျားခံရာ ပဓာနဗဟိုချက်မကြီးပါပဲ။)

မြတ်စွာဘုရားရှင်လက်ထက်တုန်းက ဗာရာဏသီမြို့ရဲ့
မြို့တံခါးတစ်ခုအနီးက ရွာတစ်ရွာမှာ ‘မကြယ်စင်’ ဆိုတဲ့ မိန်းက
လေးတစ်ဦး ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ အဲဒီမြို့တံခါးကနေ မြို့ထဲဝင်ပြီး ဆွမ်း
ခံကြွကြတဲ့ ရဟန်းတော်တွေကို မကြယ်စင်က နေ့စဉ် ဝတ်မပျက်
တစ်ပါးတစ်ဖွန်းကျ ဆွမ်းလောင်းလှူပါတယ်။

နေ့စဉ်ရက်ဆက် ဝတ်မပျက် လှူဒါန်းလာတဲ့အခါ ဒါန
ကောင်းမှုရဲ့ စိတ်အကျိုးပေးနဲ့ ဘဝအကျိုးပေး၊ အကျိုးပေးနှစ်မျိုး
မကြယ်စင် လက်တွေ့ ခံစားလာရပါတယ်။ ‘စိတ်အကျိုးပေး’အနေ
နဲ့ ပစ္စည်းဝတ္ထုတွေအပေါ်မှာ တွယ်တာတပ်မက်တဲ့စိတ် ကင်းပြတ်
ပြီး စိတ်နှလုံး ဖြူစင်သန့်ရှင်းလာပါတယ်။ တစ်ဖက်သားရဲ့ ကောင်း
ကျိုးကို လိုလားတဲ့ မေတ္တာဓာတ်တွေ အားကောင်းပြီး စိတ်နှလုံး
အေးချမ်းမြင့်မြတ်လာပါတယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့လုပ်ရပ်အပေါ် ကျေနပ်
တဲ့စိတ်နဲ့ နှစ်သက်ရွှင်လန်း ဝမ်းမြောက်ပြီး စိတ်နှလုံး ကြည်ငြိမ်းမွေ့
ပျော်လာပါတယ်။

‘ဘဝအကျိုးပေး’ အနေနဲ့ လူချစ်လူခင် ပေါများခြင်း၊
ကောင်းသတင်း ကျော်စောခြင်း၊ စီးပွားဥစ္စာတိုးတက်ခြင်း၊ လိုအင်
ဆန္ဒ ပြည့်ဝခြင်း စတဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အဖြာဖြာနဲ့ ပြည့်စုံပြီး
ဘဝတောက်ပလာပါတယ်။

အဲဒီလို ဒါနကောင်းမှုရဲ့ စိတ်အကျိုးပေးနဲ့ ဘဝအကျိုး
ပေးကို လက်တွေ့ခံစားလာရတဲ့အခါ မကြယ်စင်ရဲ့ သန္တာန်မှာ
သဒ္ဓါတရားတွေ တစ်နေ့တခြား တိုးပွားလာပါတယ်။ ‘ပစ္စည်းအလှူ
အားလုံးထဲမှာ ကျောင်းအလှူဟာ အမြတ်ဆုံး’ လို့ သိထားတဲ့
အတွက် မကြယ်စင် ကျောင်းဆောက်လှူဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

ဒါနနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သဒ္ဓါတရားဟာ ကျောင်းအလှူကျမှ
အထွတ်အထိပ် ရောက်ပါတယ်။ ဒါနရေးရာ သဒ္ဓါတရား အား
ကောင်းသူတိုင်း ကျောင်းဆောက်လှူဖူးကြသူချည်းပါပဲ။ ဟုတ်ပါ
တယ်၊ ဒါနသဒ္ဓါရဲ့ အဆင့်မြင့်ဆုံးစံချိန်ကို ကျောင်းအလှူပေတံ

နဲ့ပဲ တိုင်းတာရတာပါ။ တစ်ဦးတည်း တတ်နိုင်ရင် တစ်ဦးတည်း ကောင်းမှု ကျောင်းလှူတာ၊ တစ်ဦးတည်း မတတ်နိုင်ရင် စုပေါင်း ကောင်းမှု ကျောင်းမှာ တတ်နိုင်သလောက် ထည့်ဝင်လှူဒါန်းတာ ဟာ ဒါနရေးရာ သဒ္ဓါတရား အထွတ်အထိပ်ရောက်သူတွေရဲ့ အ ထင်ရှားဆုံး ပြယုဂ်လက္ခဏာပါပဲ။

ဒါနသဒ္ဓါ အထွတ်အထိပ်ရောက်နေတဲ့ မကြယ်စင်လည်း ရှိသမျှအားနဲ့ ရွာထိပ်မှာ ဆွမ်းစားကျောင်း (ဆွမ်းစားဇရပ်) တစ် ဆောင် ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းပါတယ်။ အဲဒီခေတ်က ရဟန်းတော် အများစုဟာ ဆွမ်းကို ကျောင်းထိ သယ်မလာတော့ဘဲ ဆွမ်းခံ အပြန်လမ်းက ရွာဦးရွာထိပ်တွေမှာရှိတဲ့ ဆွမ်းစားဇရပ်တွေမှာပဲ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူလေ့ရှိပါတယ်။

မကြယ်စင်ဟာ ဆွမ်းစားကျောင်း ဆောက်လုပ်လှူဒါန်း ပြီးတဲ့ အချိန်ကစလို့ နေ့စဉ် ကျောင်းသန့်ရှင်းရေး ဝေယျာဝစ္စတွေပါ တိုးလုပ်လာရပါတယ်။ ကိုယ့်ဆွမ်းစားကျောင်းမှာ ဆွမ်းဝင်ဘုဉ်းကြ မယ့် ရဟန်းတော်တွေအတွက် နေရာခင်းခြင်း၊ သောက်ရေသုံးရေ ဖြည့်ခြင်း၊ တံမြက်စည်းလှည်းခြင်း စတဲ့ ဝေယျာဝစ္စတွေ ပြုလုပ်တဲ့ အပြင် ခါတိုင်းလို ဆွမ်းချည်းသက်သက် လှူတာ မဟုတ်တော့ဘဲ အိမ်မှာ ချက်ပြုတ်ထားတဲ့ အသီးအရွက်ဟင်း၊ သားငါးဟင်း၊ အ ရည်သောက်ဟင်းနဲ့ မုန့်၊ သစ်သီးတွေပါ ရှိရင်ရှိသလို လှူဒါန်းဖြစ် သွားပါတယ်။

ရဟန်းတော်တွေက ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးတဲ့အခါ အနုမော ဒနာတရား ဟောကြားချီးမြှင့်ကြတဲ့အတွက် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း တရား

တွေလည်း နာဖြစ်၊ သရဏဂုံသုံးပါးနဲ့ ငါးပါးသီလလည်း ဆောက်
တည်ဖြစ်၊ သမထ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာတွေလည်း ပွားများဖြစ်နဲ့
ကုသိုလ်အသစ်အသစ်တွေ နေ့တိုင်း တိုးနေပါတော့တယ်။

သတိပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်ကို သီးခြား အချိန်ပေးပြီး
လည်း အားထုတ်၊ ဆွမ်းချက်ပြုတ်ရင်း၊ ကျောင်းသန့်ရှင်းရင်း၊ အိမ်မှု
လူမှုကိစ္စ လုပ်ရင်းလည်း အားထုတ်တဲ့အတွက် သိပ်မကြာခင်မှာပဲ
မကြယ်စင် သောတာပတ္တိမဂ်ကုသိုလ်ကြီး ရပြီး သောတာပန်အရိ
ယာ ဖြစ်သွားပါတယ်။

ဒါ့ကြောင့် ‘ကျောင်းလှူရင် အားလုံးလှူဖြစ်တယ်၊ ကျောင်း
လှူရင် ကုသိုလ်အားလုံး ပြုဖြစ်တယ်’ လို့ ပြောတာပေါ့။ မကြယ်စင်
ဝိပဿနာကုသိုလ်၊ မဂ်ကုသိုလ်တွေအထိ ကုသိုလ်အရှိန် မြင့်သွား
တာ ကျောင်းအလှူကြောင့်ပါ။

မကြယ်စင် သေလွန်တော့ တာဝတိံသာနတ်ပြည်က ကြီး
ကျယ်ခမ်းနားတဲ့ နတ်ဗိမာန်မှာ နတ်သမီးတစ်ထောင် အခြံအရံနဲ့
နတ်စည်းစိမ် ခံစားရပါတယ်။ သောက်ရှူးကြယ်ဟာ တခြားကြယ်
တွေကို လွှမ်းမိုးပြီး တောက်ပသလို နတ်သမီးလေး မကြယ်စင်ရဲ့
ကိုယ်ရောင်ကိုယ်ဝါဟာလည်း တခြားနတ်သမီးတွေကို လွှမ်းမိုးပြီး
အရပ်ဆယ်မျက်နှာလုံးမှာ တောက်ပထွန်းလင်းနေပါတော့တယ်။

တခြား နတ်ဗိမာန်တွေထက် ပိုခမ်းနား၊ ပိုတောက်ပတဲ့
မကြယ်စင်ရဲ့ ဗိမာန်ဆီ လာရောက်ပြီး မကြယ်စင်ရဲ့ ရှေးကောင်းမှု
ကို အင်တာဗျူးလာလုပ်တဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ရဲ့ တရားဓမ္မကို
ထပ်မံ နာကြားရတဲ့အခါ မကြယ်စင် သကဒါဂါမိမဂ်ကုသိုလ်ပါ

ထပ်ရပြီး သကဒါဂါမ်အရိယာ ဖြစ်သွားပါတယ်။

‘ကျောင်းလှူသူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာအားလုံးကို လှူရာ ရောက်သည်’ ဆိုတဲ့နေရာမှာ . . . ကိုယ့်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးရင်း တရားအားထုတ်လိုက်လို့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ ရသွားတာဟာ အဓိက ကျေနပ်စရာပါပဲ။ ကိုယ့်ကျောင်းကို အသုံးပြုရင်း ရသွားတဲ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ဟာ ကိုယ်လှူလိုက်ရာ ရောက်တာမို့ ကိုယ့်အလှည့်ကျတော့လည်း မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို အလွယ်တကူ ရမှာ မလွဲပါဘူး။

ကျောင်းလှူသူသည် ကောင်းကျိုးချမ်းသာအားလုံးကို လှူရာ ရောက်သည်။ စိတ်နှလုံးအေးချမ်းမှု၊ ဘဝပြည့်စုံမှုနှင့်တကွ ဘဝလွတ်မြောက်မှု - မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကိုပါ လှူရာရောက်သည်။

ကဲ . . . ဒီလောက်ဆိုရင် ကျောင်းအလှူရဲ့ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ပုံကို ဒကာမင်းသူ သဘောပေါက်လောက်ပါပြီ။ ပြင်သစ်ကျောင်းအကြောင်းလေး နည်းနည်း ပြောကြဦးစို့။

၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလက ဦးဇင်း အင်္ဂလန်ကို တရားဟောကြွရင်း ပြင်သစ်ကို ရက်အနည်းငယ် ခေတ္တခဏ လေ့လာရေးခရီး ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ တစ်ရက် နံနက်အရုဏ်ဆွမ်း ဘုဉ်းပေးနေတုန်း တည်းတဲ့ ဟိုတယ်က စားပွဲထိုး သီရိလင်္ကာဒကာလေး တစ်ဦးက စကားစမြည် လာပြောရင်း . . .

‘နောက်တစ်ခေါက် အရှင်ဘုရား ပြင်သစ်ကြွရင် တပည့်တော်တို့ရဲ့ သီရိလင်္ကာဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ တည်းခိုနိုင်ပါတယ်’ လို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။

သရေရှိလိုက်မလဲ၊ မြန်မာမှု အနုလက်ရာတွေနဲ့ မွမ်းမံထားတဲ့ ဗုဒ္ဓ
ဘာသာ မြန်မာကျောင်းတော်ကြီး ငွားငွားစွင့်စွင့်၊ ကြွားကြွားလွင့်
လွင့် ပေါ်ထွက်လာရင် ပါရီမြို့ကြီး အခုထက် ပိုလှသွားမှာ’

လို့ အီဖဲယ်လ်မျှော်စင်ထိပ်မှာ တစ်ကိုယ်တည်း စိတ်ကူး
ယဉ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။

‘လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ်သူ’ လို့ နာမည်တပ်ထားတဲ့ ဘာ
သာမဲ့ဝါဒီတွေ အများဆုံးရှင်သန်ရာ ပါရီမြို့တော်မှာ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓ
သာသနာပြု မြန်မာကျောင်းတော်ကြီး အမြန်ဆုံး ပေါ်ပေါက်စေ
ချင်တဲ့စိတ် ထက်သန်နေတုန်းမှာပဲ . . . ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ သင်္ကြန်
အပြီးလောက်မှာ ပြင်သစ်ဆရာတော် ကျွန်းနဲ့သာအရှင်နန္ဒသိရိက
ပြင်သစ်မှာ မြန်မာကျောင်းတည်ဆောက်ဖို့ ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေ
ကြောင်း သတင်းတွေ၊ အလှူရှင်အသီးသီးက ပြင်သစ်ကျောင်း
အတွက် စိတ်အားထက်သန်စွာ လှူဒါန်းနေကြကြောင်း သတင်း
တွေ အလင်းတန်းဂျာနယ်မှာ အပတ်စဉ် ဖတ်ရှုလာရပါတယ်။

အလင်းတန်းဂျာနယ်ထဲက အလှူရှင်တွေရဲ့ ပြည်ပ သာ
သနာပြု ရွှေပါရီသတင်းတွေကို ရွှေပါရီမိကနေ ဖတ်ရှုဝမ်းမြောက်
သာစုခေါ်ရင်း ၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၄)ရက်နေ့၊ ဦးဇင်းရဲ့သင်္ကန်း
သက် (သို့မဟုတ်) သာသနာသက် အနှစ်(၂၀)ပြည့်တဲ့နေ့မှာ ပြင်
သစ်ကျောင်းအတွက် ဦးဇင်း ကျပ်(၁၀)သိန်း လှူဒါန်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။
သိပ်မကြာခင်ရက်ပိုင်းမှာ နောက်ထပ် ကျပ်(၁၀)သိန်း လှူဒါန်းနိုင်
ခဲ့တဲ့အတွက် ဦးဇင်းရဲ့ သာသနာသက် အနှစ်(၂၀)ဟာ ပြင်သစ်
ကျောင်းအတွက် အလှူတော်ငွေ ကျပ်သိန်း(၂၀)နဲ့ အထူးပဲ ပန်ရ

ပေးနေကြပါတယ်။ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကိစ္စတွေကို အတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိ ပစ်ထားပြီး စိတ်ရောကိုယ်ပါ နှစ်မြှုပ်လုပ်ကိုင်နေကြ တာပါ။

ဟိုတစ်လောက သီရိလင်္ကာမှာ သာသနာပြုနေတဲ့ မိတ် ဆွေ ဆရာတော်တစ်ပါးဆီက သတင်းတစ်ခုရပါတယ်။ သူ့ဆီမှာ တရားအားထုတ်သွားတဲ့ ပြင်သစ်အမျိုးသားတစ်ဦးက 'ပြင်သစ်မှာ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်း မရှိဘူးလား။ ရှိရင် မကြာမကြာသွားပြီး တရားအားထုတ်ချင်ပါတယ်' လို့ လျှောက်ထားပါသတဲ့။

ပြင်သစ်မှာသာ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်းရှိသွားရင် ပြင် သစ်ကို ဗဟိုပြုပြီး ဥရောပတစ်ခွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန့်ပွား သွားနိုင်ပါတယ်။ ကိလေသာမီးလျှံကြားက စိတ်နှလုံးပူလောင်နေ သူတွေ မေ့ရေစင်ကြောင့် စိတ်နှလုံး အေးချမ်းကြရပါလိမ့်မယ်။ ကံ၊ ကံရဲ့ အကျိုးနဲ့ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကို ခွဲခြားနားလည်ပြီး အကုသိုလ် ရှောင်ရှား၊ ကုသိုလ်ဆောင်ပွားနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ အ ဆင့်မြင့်တဲ့ စိတ်ကောင်း စိတ်မြတ်၊ ဓာတ်ကောင်းဓာတ်မြတ်တွေနဲ့ ရခဲတဲ့လူ့ဘဝကို တန်ဖိုးအရှိဆုံး အသုံးချနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ သတိ- ပဋ္ဌာန် ဝိပဿနာအလုပ်ကို စနစ်တကျ အားထုတ်ရင်း ပါရမီဓာတ် ခံ ရင့်သန်ပြီးသူတွေ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် တရားထူး တရားမြတ်အထိ ရရှိနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။

တကယ်တော့ ပြင်သစ်မှာ ကျောင်းဆောက်တာဟာ ပြင် သစ်သူ၊ ပြင်သစ်သားများအတွက် ကုသိုလ်တရားတွေ၊ ပါရမီ တရားတွေ၊ သူတော်ကောင်းတရားတွေ၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားတွေ

ထောင်ပေးမှာပါ။ ဒီကျောင်းကြီးမှာ ဘုန်းကြီး တစ်သက်လုံးနေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အရှိအတိုင်း ပြောရရင် အခု တောင် မြန်မာပြည်ကို အပြီးပြန်လာချင်နေတာပါ။ ပြင်သစ်မှာလုံးဝ မနေချင်ပါဘူး။ သာသနာအတွက် မဖြစ်လွန်းလို့သာ’

လို့ မိန့်ကြားတော်မူတဲ့အတွက် သဒ္ဓါတရား ပိုထက်သန်ရ သလို ကိုယ်ချင်းစာစိတ်နဲ့လည်း သနားကရုဏာ ဖြစ်ရပါတယ်။ (ကိုယ်ကျိုးစွန့်၍ သာသနာပြုတော်မူကြသော အရှင်ကောင်း အရှင် မြတ်များကို ဦးထိပ်တင်ကာ ရှိခိုးပါ၏ဘုရား . . .)

ဪ . . . ဒါနဲ့ . . . ဒကာမင်းသူ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ သာဓုခေါ်နိုင်အောင်ပြောရရင် . . . ပြီးခဲ့တဲ့ ဇန်နဝါရီ(၉)ရက်၊ ဦးဇင်းရဲ့ (၃၇)နှစ်ပြည့် မွေးနေ့မှာ ပြင်သစ်ကျောင်းအတွက် တတိယအကြိမ် ကျပ်သိန်း(၁၀၀) ဦးဇင်းလှူဒါန်းလိုက်နိုင်တဲ့အတွက် ရွှေပါရမီကိုယ်တော်ရဲ့ ရွှေပါရီအလှူငွေဟာ ကျပ်သိန်း(၁၂၀) ဖြစ် သွားပါပြီ . . . လို့ . . . ။

အလင်းတန်းရဲ့ သတင်းကမ်းမှုကြောင့် လှူဒါန်းဖြစ်တာမို့ ပြင်သစ်ကျောင်းအကြောင်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စတင်ရေးသားခဲ့ တဲ့ ‘အလင်းတန်းဂျာနယ်’ ကို လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိလျက် ပါ . . . ။ ။

သာသနာပြုနိုင်ကြပါစေ။

[အလင်းတန်းဂျာနယ်၊ ဖေဖော်ဝါရီ (၂၈)၊ ၂၀၀၅]

လူပျိုဘုရား တစ်ဆူမျှမရှိ

အရှင်ဘုရား . . .

အရှင်ဘုရားရေးတဲ့ 'လူပျိုဘုရား လုံးဝမရှိ' ဆောင်းပါးကို ဖတ်ပြီး တချို့က လူပျိုဘုရားတစ်ဆူရှိတယ်၊ တချို့က လူပျိုဘုရား သုံးဆူ ရှိတယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ ဘယ်ဟာအမှန်လဲဆိုတာဝေခွဲ မရလို့ ဖြေရှင်းပေးတော်မူပါဦးဘုရား။

မောင်ဇော်ဇင်စိုး၊ ရွှေတောင်ကြား။

ဒကာဇော်ဇင်စိုး . . .

လူပျိုဘုရား လုံးဝမရှိဘူးဆိုတဲ့အကြောင်းကို လုံးဝ ထပ် မရေးချင်တော့ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ လူပျိုဘုရားလုံးဝမရှိတာ ကိုပဲ အရမ်းသဘောကျနေသလိုလို့ အိမ်ထောင်သားမွေးအလုပ်ကို

ပဲ အားပေးထောက်ခံနေသလိုလို . . . ထင်စရာဖြစ်သွားမှာစိုးလို့ ပါ။ ပြီးတော့ . . . . မြတ်စွာဘုရားကိုလည်း အရမ်းအားနာလို့ပါ။

ဒါပေမဲ့ . . . ဒီအကြောင်းကိုပဲ ဟိုလူက လာမေးလို့ ဖြေပေးရ၊ ဒီလူက လာမေးလို့ ဖြေပေးရနဲ့ . . . . ခဏခဏ ဖြေ ပေးနေရတဲ့အတွက် နောင်ကို နှုတ်နဲ့ တိုက်ရိုက် မဖြေချင်တော့လို့ ဒီအဖြေလွှာကို မအားတဲ့ကြားထဲက အပြေးအလွှား ရေးပေးလိုက်ပါ တယ်။ နောင် . . . လာလာပြီး မမေးကြနဲ့တော့နော်။

မရေမတွက်နိုင်အောင် အသင်္ချေအနန္တ ပွင့်တော်မူပြီးခဲ့ ကြတဲ့ ဘုရားရှင်တွေထဲမှာ လူပျိုဘုရား တစ်ဆူမျှ မရှိပါဘူး။ နောက်တစ်ခေါက် ထပ်ပြောပါမယ်။ ဒီကမ္ဘာလောကကြီးမှာ လူပျို ဘုရား တစ်ဆူမျှ မရှိပါဘူး။ အရင်ကလည်း မရှိခဲ့၊ အခုလည်းမရှိ၊ နောင်လည်း ဘယ်တော့မှ ရှိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

‘ဒီကမ္ဘာလောကကြီးမှာ’ လို့ ဆိုလိုက်လို့ တခြား ကမ္ဘာ လောကတွေမှာတော့ လူပျိုဘုရား ရှိချင်ရှိမှာလို့ အဓိပ္ပာယ် မ ကောက်လိုက်ပါနဲ့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားဆိုတာ ဒီကမ္ဘာလောကက လွဲလို့ ဘယ်ကမ္ဘာလောကမှာမှ ပွင့်ရိုးထုံးစံ မရှိပါဘူး။ ဘုရားရှင် တိုင်း ဒီကမ္ဘာမှာပဲ ပွင့်တော်မူကြပါတယ်။

လူပျိုဘုရား မရှိခြင်းရဲ့ အကြောင်းကို ‘လူပျိုဘုရား လုံးဝမရှိ’ ဆောင်းပါးမှာ အကြောင်းပြချက်လေးခုနဲ့ ရေးခဲ့ပြီးသားမို့ ထပ်မပြောတော့ပါဘူး။ တစ်ဆူရှိတယ်၊ သုံးဆူရှိတယ် . . . . ဆိုတာတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ပဲ နည်းနည်းပြောပါမယ်။

‘နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဗုဒ္ဓဝင်’ ဆိုပြီးတော့ တချို့က ယေးကွက်

သတ်မှတ်ရတော့မှာပေါ့။ တကယ်တော့ အဲဒီလို မဟုတ်ဘူးလေ . . . ၊ ဘုရားရှင်တိုင်း ဗောဓိပင် တစ်ပင်ပင်အောက်မှာ ပွင့်ကြတာ ချည်းပါပဲ။ ‘ဘုရားတောင်မှ ဗောဓိပင်အမှီရှိမှ ပွင့်တယ်’ လို့ ဆိုရိုး စကား ရှိထားတယ် မဟုတ်လား။

တချို့ဇယားကွက်တွေမှာ လက်ယာရံ၊ လက်ဝဲရံ နေရာ ကွက်လပ်ဖြစ်နေတာ ရှိပါတယ်။ ဒါကိုကြည့်ပြီး အဲဒီဘုရားရှင်မှာ လက်ယာရံ၊ လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝက ရဟန်း မရှိဘူးလို့ ပြောလို့မရ ပါဘူး။ ဘုရားရှင်တိုင်းမှာ လက်ယာရံ၊ လက်ဝဲရံ အဂ္ဂသာဝက ရဟန်းနှစ်ပါး ရှိစမြဲပါပဲ။

တကယ်လို့ တချို့ဘုရားရှင်တွေရဲ့ ကိုယ်ရေးအချက်အ လက်တချို့ ပျောက်နေရင် . . . မရှိလို့ ပျောက်တာ မဟုတ်ဘဲ မှတ်တမ်းမကျန်လို့ ပျောက်တာ၊ အဆင့်ဆင့် အာဂုံနှုတ်တက် ဆောင်ခဲ့သူတွေ မေ့သွားလို့ ပျောက်တာလို့ပဲ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ မှတ်တမ်းအထင်အရှားရှိနေ၊ ကျန်နေပါလျက် ပျောက်နေရင်တော့ ဇယားကွက်ရေးသားသူတွေရဲ့ မေ့လျော့ပေါ့ဆမှု၊ ပြီးစလွယ်လုပ်မှု ဆိုတဲ့ အားနည်းချက်ကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

မင်းကွန်းတိပိဋကဓရဆရာတော်ဘုရားကြီး ဦးစီးရေး သားတဲ့ ‘မဟာဗုဒ္ဓဝင်’ ကျမ်းရဲ့ ‘နှစ်ကျိပ်လေးဆူ ဗုဒ္ဓဝင်’ အခန်းမှာ ဘုရားနှစ်ဆယ့်လေးဆူလုံးရဲ့ မိဖုရားအမည်၊ သားတော်အမည် အပြည့်အစုံပါပါတယ်။ လူပျို ဘုရားတစ်ဆူမျှ မပါပါဘူး။ ဘုရား ရှင်တိုင်းရဲ့ ဗောဓိပင်တွေလည်း အပြည့်အစုံ ပါပါတယ်။ ဗောဓိပင် မရှိတဲ့ဘုရား တစ်ဆူမျှ မပါပါဘူး။ လက်ယာရံ၊ လက်ဝဲရံ . . .

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်တိုင်းမှာ သားတော်တစ်ပါးပဲ ရှိပါတယ်။ အဲဒီသားတော်နဲ့လည်း ဘယ်ဘုရား (အလောင်းတော်)မှ ကြာကြာနေခွင့်၊ ကြာကြာကြင်နာယုယခွင့်၊ ကြာကြာကြည်နူးပျော်ရွှင်ခွင့် မရှိပါဘူး။ သားတော် ဖွားမြင်တဲ့နေ့မှာပဲ ဘုရား(အလောင်းတော်) တိုင်း တောထွက်ရပါတယ်။ သို့မဟုတ် တောထွက်ကြပါတယ်။ ဒါဟာ ဘုရားရှင်တိုင်းရဲ့ ရှောင်လွှဲမရတဲ့ မူသေဓမ္မတာပါ။

ပြီးတော့ . . . ‘ဝေမတ္တတရား(၈)ပါး’ ဆိုတာလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့ တစ်ဆူရဲ့ မတူ ထူးခြား ကွဲပြားတဲ့ ‘ခြားနားချက် (၈)မျိုး’ ပါ။

ပထမခြားနားချက်က သက်တမ်းခြားနားချက် (အာယုဝေမတ္တ)ပါ။ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ ပွင့်ရာအသက်တမ်းချင်း မတူကြပါဘူး။ ဥပမာ - တချို့ဘုရားက အသက်တစ်သိန်းတမ်းမှာ ပွင့်ပြီး တချို့ဘုရားက အသက်တစ်ရာတမ်းမှာ ပွင့်ပါတယ်။

ဒုတိယခြားနားချက်က အရပ်တော်ခြားနားချက် (ပမာဏဝေမတ္တ)ပါ။ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ အရပ်တော် အနိမ့်အမြင့်ချင်း မတူကြပါဘူး။ ဥပမာ - တချို့ဘုရားက အရပ်တော် အတောင်(၈၀)မြင့်ပြီး တချို့ဘုရားက အရပ်တော် (၁၈)တောင် မြင့်ပါတယ်။

တတိယခြားနားချက်က အမျိုးအနွယ် ခြားနားချက် (ကုလဝေမတ္တ) ပါ။ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ အမျိုးအနွယ်ချင်း မတူကြပါဘူး။ မင်းမျိုးကို အထွတ်အမြတ်ထားတဲ့ခေတ်မှာ ပွင့်တဲ့ဘုရားက မင်းမျိုးဖြစ်ပြီး၊ ပုဏ္ဏားမျိုး (ပညာတတ်မျိုး)ကို အထွတ်အမြတ်ထား

တဲ့ခေတ်မှာ ပွင့်တဲ့ဘုရားက ပုဏ္ဏားမျိုး(ပညာတတ်မျိုး) ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအမျိုးနှစ်မျိုးမှာပဲ ဖြစ်ရိုးထုံးစံရှိပါတယ်။

စတုတ္ထခြားနားချက်က ဒုက္ကရစရိယာ ခြားနားချက် (ပဓာနဝေမတ္တ)ပါ။ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ ဒုက္ကရစရိယာ (ခက်ခက်ခဲခဲ အပင်ပန်းခံ ကျင့်ရတဲ့အကျင့်) ကျင့်ရတဲ့ ကာလချင်း မတူကြပါဘူး။ ဥပမာ - တချို့ဘုရားက ဆယ်လကျင့်ရပြီး တချို့ဘုရားက ခုနစ်ရက်ပဲ ကျင့်ရပါတယ်။ အနည်းဆုံးတော့ ခုနစ်ရက် ကျင့်ရတာချည်းပါပဲ။ ဦးဇင်းတို့ရဲ့ (ဂေါတမ)ဘုရား (၆)နှစ်ကျင့် လိုက်ရတာကတော့ အတိတ်က ဝစီကံဝဋ်ကြွေးကြောင့်ပါ။

ပဉ္စမခြားနားချက်က ရောင်ခြည်တော် ခြားနားချက် (ရသ္မိဝေမတ္တ)ပါ။ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ ရောင်ခြည်တော် (ပကတိ ထွက်တဲ့ ကိုယ်တော်ရောင်) ပျံ့နှံ့မှု ပမာဏချင်း မတူကြပါဘူး။ ဥပမာ - တချို့ဘုရားက စကြဝဠာတိုက်တစ်သောင်းထိ ရောင်ခြည်တော် ပျံ့နှံ့ပြီး တချို့ဘုရားက ကိုယ်တော်တစ်လံ(လေးတောင်ခန့်) ပဲ ရောင်ခြည်တော် ပျံ့နှံ့ပါတယ်။

ဆဋ္ဌမခြားနားချက်က တောထွက်ယာဉ် ခြားနားချက် (ယာနဝေမတ္တ)ပါ။ ဘုရားတစ်ဆူနဲ့တစ်ဆူ တောထွက်တဲ့အခါ စီးနင်းတဲ့ ယာဉ်ချင်း မတူကြပါဘူး။ ဥပမာ - တချို့ဘုရားက ဆင်ယာဉ်၊ တချို့ဘုရားက မြင်းယာဉ်၊ တချို့ဘုရားက ပြာသာဒ်ယာဉ်၊ တချို့ဘုရားက ရွှေထမ်းစင်ယာဉ် စီးပြီး တောထွက်ကြပါတယ်။ တချို့ဘုရားက ခြေကျင်ကြွပြီး တောထွက်ကြပါတယ်။

သတ္တမခြားနားချက်က ဗောဓိပင် ခြားနားချက် (ဗောဓိ

ကျားရယ်လို့ ကွဲပြားမှုမရှိ၊ ငယ်ဖြူရဟန်းနဲ့ တောထွက်ရဟန်းရယ်
လို့ ခြားနားမှု မရှိတဲ့အတွက် ဝေမတ္တတရားတွေထဲမှာ ဒီကိစ္စ လုံးဝ
ပါမလာတော့ပါဘူး။ ဘုရားအားလုံး လူပျိုမဟုတ်တဲ့အတွက် ဒီကိစ္စ
ဘာမှမခြားနားတော့တာပါ ဒကာ ဇော်ဇင်စိုးရေ . . . ။

လူပျိုရဟန်းတော်တချို့က ကိုယ်လူပျိုဖြစ်နေတဲ့အတွက်
လူပျိုဘုရား လုံးဝ မရှိဘူးဆိုတာကို သိပ်သဘောမကျကြဘူးလို့
သိရပါတယ်။ လူပျိုဘုရားသာ မရှိတာပါ။ လူပျိုရဟန္တာ အများကြီး
ရှိပါတယ်။ လူပျိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါလည်း အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒီဘဝက
ဘုရားဖြစ်ခွင့်၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဖြစ်ခွင့်မရှိတဲ့ဘဝမို့ လူပျိုရဟန္တာဖြစ်
အောင် စိတ်ရှင်းရှင်းနဲ့သာ အားထုတ်တော်မူကြပါဘုရား။ ဘုရား
ဖြစ်ချင်သပဆိုရင်လည်း လူပျိုဘဝကို စွန့်လွှတ်စရာမလိုဘဲ ပါရမီ
တော်တွေ ဖြည့်ကျင့်တော်မူနိုင်ကြပါတယ်ဘုရား။ (တပည့်တော်
လည်း လူပျိုစစ်စစ်ပါ။ ရည်းစားတောင် လုံးဝမထားဖူးတဲ့ ပထမ
တန်းစား ထူးရှယ်လူပျိုပါဘုရား။)

ဘုရားဖြစ်မယ့်ဘဝသာ လူပျို မဟုတ်တာပါ။ ဘုရား
အလောင်းတော်ဘဝမှာတော့ လူပျိုအဖြစ်နဲ့လည်း ဘဝတွေအများ
ကြီး ပါရမီတော်တွေ ဖြည့်ကျင့်တော်မူခဲ့ပါတယ်။ အိမ်ထောင်ကျပြီး
မှ တောထွက်၊ ရဟန်းပြုတဲ့ဘဝတွေထက် လူပျိုဘဝနဲ့ တောထွက်၊
ရဟန်းပြုတဲ့ဘဝတွေက ပိုများလိမ့်မယ်လို့တောင် ထင်ပါတယ်။

ဘုရားအဖြစ်နဲ့ တစ်လောကလုံးကို အကျိုးပြုမယ့် နောက်
ဆုံးဘဝမှာတော့ လူပျိုမဟုတ်တာ ပိုပြီးတော့ သဘာဝကျပါတယ်။
ဘာလို့လဲဆိုတော့ ‘စွန့်လွှတ်မှုဂုဏ်’ ပိုပြီး ထင်ရှားစေလို့ပါ။

သို့မဟုတ် နှစ်ယောက်သုံးယောက် ရပြီးကာမှ သာသနာ့ဘောင်ဝင်၊
ရဟန်းပြုဖို့ ဆုံးဖြတ်ကြတာ ရှိပါတယ်။ သားသမီး အရွယ်ရောက်၊
လူလားမြောက်သွားပြီဆိုရင်တော့ အထူးစဉ်းစားစရာ မလိုပေမယ့်
သားသမီး အရွယ်မရောက်သေး၊ လူလားမမြောက်သေးဘူးဆိုရင်
တော့ အသေအချာ အပြန်ပြန် အလှန်လှန် စဉ်းစားရပါမယ်။

ကိုယ်က ဒီဘဝ ဘုရားဖြစ်မယ့်သူ မဟုတ်တဲ့အတွက်
'ဘုရားလောင်းတောင် ဒီလိုလုပ်သေးတာပဲ'လို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘုရား
အလောင်းတော်နဲ့ သွားပြီး တန်းမညှိသင့်ပါဘူး။

ဘုရားလက်ထက်ကလည်း သားသမီးတစ်ယောက်ရပြီးမှ
သံဝေဂဖြစ်ပြီး ရဟန်းပြု၊ တရားအားထုတ်၊ ရဟန္တာဖြစ်သွားကြတဲ့
အရှင်ကောင်း အရှင်မြတ်တွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ သဒ္ဓါတရား
နဲ့ သံဝေဂဉာဏ် တကယ်ခိုင်မာသလို လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်
ချမ်းသာတွေကိုလည်း ပြတ်ပြတ်သားသား တကယ်စွန့်လွှတ်နိုင်စွမ်း
ရှိကြတဲ့သူတွေပါ။ ပါရမီပြည့်ပြီးသားပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆိုပါတော့။

သူတို့ကို အားကျပြီး ကိုယ်က လိုက်လုပ်မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်
သဒ္ဓါတရားနဲ့ ကိုယ့်သံဝေဂဉာဏ် တကယ်ခိုင်မာလေးနက်မှု ရှိမရှိ
ဆန်းစစ်ကြည့်ဖို့ လိုသလို လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာတွေကို
ပြတ်ပြတ်သားသား တကယ်စွန့်လွှတ်နိုင်စွမ်း ရှိမရှိလည်း စမ်းသပ်
ကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်။ ကုသိုလ်ပါရမီတွေ ဖြည့်ကျင့်ချင်တဲ့စိတ်လည်း
ထက်ထက်သန်သန် ရှိရမယ်ပေါ့။

အဲဒီလိုမှ မဟုတ်ဘဲ ကောက်ရိုးမီးလို ဝုန်းကနဲ ခေတ္တခဏ
ထတောက်လာတဲ့ သဒ္ဓါတရား၊ သံဝေဂနဲ့ မဆင်မခြင် ကိုယ်လုပ်

ချင်ရာ ရမ်းသမ်းလုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ်လည်း သိက္ခာကျ၊ ကိုယ့်
မိသားစုလည်း အရှက်ရပြီး ကိုယ်ရော၊ ကိုယ့်မိသားစုပါ ဆင်းရဲဒုက္ခ
တွေ တွေ့ကြုံခံစားရနိုင်ပါတယ်။

သဒ္ဓါတရားနဲ့ သံဝေဂဉာဏ် တကယ်ခိုင်မာပြီး စွန့်လွှတ်
နိုင်စွမ်း တကယ်ကြီးမားတဲ့ ပါရမီရှင်တချို့တလေလောက်သာ အဲဒီ
လို စွန့်လွှတ်မှုမျိုးနဲ့ သာသနာ့ဘောင်မှာ တည်မြဲပြီး သာသနာ့
အကျိုး၊ အများအကျိုး သယ်ပိုးနေကြပေမယ့် အများစုကတော့
စိတ်ထက်သန်တုန်းခဏ ဟုတ်သလိုလိုနဲ့ နောက်ဆုံးတော့ အဖျား
ရှူးပြီး ကာမနယ်တွင်း ပြန်သက်ဆင်းသွားကြတာချည်းပါပဲ။

ဒီလို အဖြစ်အပျက်မျိုးတွေ ကိုယ်တွေ့ကြုံဖူးပါများလို့ အ
ရွယ်မရောက်သေးတဲ့ သားငယ်၊ သမီးငယ်လေးတွေကို စွန့်လွှတ်ပြီး
သာသနာ့ဘောင်ဝင်ဖို့ လာရောက်လျှောက်ထားသူတိုင်းကို သား
သမီးအရွယ်ရောက်မှ ဝင်သင့်ကြောင်း စဉ်းစားခိုင်းတာကို တရားနဲ့
မညီဘူးလို့ အပြစ်ပြောချင်တဲ့သူတွေကလည်း ရှိပါသေးတယ်။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် . . . အိမ်ထောင်ကျ၊ သားသမီးရပြီးမှ
ရဟန်းဘဝ ရောက်လာရလို့ ‘လူပျိုဘုရား တစ်ဆူမျှ မရှိပါဘူးလေ’
လို့ ဖြေသိမ့်တာနဲ့ . . . အိမ်ထောင်မပြုရ မနေနိုင်လို့ ‘လူပျိုဘုရား
လုံးဝမရှိဘူးဟေ့’ လို့ ကြွေးကြော်တာ . . . အနှစ်သာရချင်း လုံးဝ
မတူဘူးဆိုတာကိုတော့ အားလုံး နားလည်သဘောပေါက်ကြမှာပါ။

အမြင်ရှင်းကြပါစေ

[အလင်းတန်းဂျာနယ်၊ နိုဝင်ဘာ(၁၄)၊ ၂၀၀၅။]

အဘိဓမ္မာ

အဘိဓမ္မာ
အဘိဓမ္မာ
အဘိဓမ္မာ

- ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့
- စကားတစ်ခွန်း၊ စာတစ်ကြောင်းကြောင့်
- ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ အသိဉာဏ်ရှင်းလင်းသွားသူတွေ၊
- စိတ်ဓာတ်အဆင့်နိမ့်ရာက
- စိတ်ဓာတ်အဆင့်မြင့်သွားသူတွေ၊
- သဘောထား ဆိုးယုတ်ရာက
- သဘောထား ကောင်းမြတ်သွားသူတွေ၊
- တရားမသိရာက တရားသိသွားသူတွေ၊
- တရားမရှိရာက တရားရှိသွားသူတွေ
- မရေမတွက်နိုင်အောင် များပြားလှပယ်ဆိုတာ...

တူတယ်၊ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာ ခံစားနေတာဟာ နန္ဒနာရောဂါ ထလာလို့ ယားလွန်းတဲ့အတွက် မီးကင်ပြီး အယားဖျောက်နေတာနဲ့ တူတယ်' ဆိုတဲ့ စကားစုပါပဲ။

‘ပုထုဇဉ် လူသားအားလုံးဟာ ကိုလေသာနန္ဒနာရောဂါ သည်တွေချည်းပဲ’ ဆိုတဲ့ စကားတစ်ခွန်းဟာ စာရေးသူရဲ့ ရင်ထဲမှာ အချိန်ရှိသမျှ ပဲ့တင်ထပ်နေခဲ့ပါတယ်။

စာဖတ်တော့လည်း ‘ဪ... ငါမီးကင်နေတာ၊ ထမင်းစားတော့လည်း ‘ဪ... ငါမီးကင်နေတာ၊ အဝတ်ဝတ်တော့လည်း ‘ဪ... ငါ မီးကင်နေတာ’။

ကိုယ်ဘာပဲလုပ်လုပ် ‘မီးကင်နေတာ , အယားဖျောက်နေ

ဆယ်တန်းအောင်စာရင်းထွက်ပြီး တစ်ပတ်အတွင်းမှာပဲ စာရေးသူ မြတ်နိုးတောင့်တတဲ့ ရှင်ရဟန်းဘဝကို ကူးပြောင်းနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ပိုပြီး ဝမ်းမြောက်စရာကောင်းတဲ့ အချက်ကတော့ စာရေးသူရဲ့ ဘဝအသစ်ကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မေတ္တာဓာတ်တို့ ဖြန့်ကြက်လွှမ်းခြုံရာ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်ကြီးမှာပဲ စတင်တည်ဆောက်ခွင့်ရခြင်းပါပဲ။ လူဝတ်ကြောင်ဘဝကနေ ရှင်သာမဏေဘဝကိုလည်း မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ ကူးပြောင်းခွင့် ရခဲ့သလို ရှင်သာမဏေဘဝကနေ ရဟန်းဘဝကိုလည်း မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာပဲ တက်လှမ်းခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။

ပရိယတ္တိစာပေကိုလည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်မှာ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသားပြုစုတဲ့ ကျမ်းစာအုပ်တွေနဲ့ပဲ လေ့လာဆည်းပူးခွင့် ရခဲ့ပြန်ပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကျမ်းစာအုပ်တွေက ပေးတဲ့ ပရိယတ္တိ အသိဉာဏ်နဲ့ပဲ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို အားထုတ်ခွင့် ရခဲ့ပြန်တာမို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ကျေးဇူးတရားတွေကတော့ စာရေးသူရဲ့ အပေါ်မှာ တိုးပြီးရင်း တိုးရင်း , နက်ရှိုင်းပြီးရင်း နက်ရှိုင်းရင်း ပါပဲ။

စာရေးသူရဲ့ ရှင်ရဟန်းဘဝဟာ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး ဖန်တီးတည်ဆောက်ပေးလိုက်တဲ့ ဘဝဖြစ်လို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို စာရေးသူရဲ့ ‘ဘဝသခင်’ လို့ ပြောရင် မမှားပါဘူး။

ရှင်ရဟန်းဘဝမှာ ခံစားရတဲ့ တရားချမ်းသာ၊ တရားအရ

သာတွေဟာလည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပေးကမ်းဝေမျှတာတွေ
ချည်းမို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ စာရေးသူရဲ့ ‘ကျေးဇူးရှင်’ အစစ်
လည်း ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စကားတစ်ခွန်းကြောင့် စာရေး
သူရဲ့ ဘဝ ပြောင်းလဲတိုးတက်လာခဲ့ရသလို ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဟောတဲ့ တရား , ဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးတဲ့စာတွေထဲက ကိုယ်
နဲ့ ဓာတ်ခိုက်ရာ စကားတစ်ခွန်း , စာတစ်ကြောင်းကြောင့် ဘဝတိုး
တက်ပြောင်းလဲလာခဲ့သူတွေ ဒုနဲ့ဒေး ရှိလိမ့်မယ်လို့ စာရေးသူ ယုံ
ကြည်ပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ စကားတစ်ခွန်း၊ စာတစ်ကြောင်း
ကြောင့် ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ အသိဉာဏ် ရှင်းလင်းသွားသူတွေ၊ စိတ်
ဓာတ်အဆင့်နိမ့်ရာက စိတ်ဓာတ်အဆင့်မြင့်သွားသူတွေ၊ သဘော
ထား ဆိုးယုတ်ရာက သဘောထား ကောင်းမြတ်သွားသူတွေ၊ တရား
မသိရာက တရားသိသွားသူတွေ၊ တရားမရှိရာက တရားရှိသွားသူ
တွေ မရေမတွက်နိုင်အောင် များပြားလှမယ်ဆိုတာ ယုံမှားဖွယ်
မရှိပါဘူး။

အထူးသဖြင့် သာသနာကို မကြည်ညိုသေးသူတွေကို သာ
သနာ ကြည်ညိုလာအောင် , သာသနာ မပြုတတ်သေးသူတွေကို
သာသနာပြုတတ်လာအောင် သွန်သင်ညွှန်ကြားနိုင်ခဲ့တာကတော့
ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ အထူးခြား အပြောင်မြောက်ဆုံး စွမ်း
ဆောင်ချက်ပါပဲ။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးတွေ

အများကြီးရှိတဲ့အထဲက စာရေးသူ ဖော်ထုတ်ချင်တဲ့ ဂုဏ်ကျေးဇူးကတော့ 'မိမိ ဟောသောတရား , မိမိရေးသောစာဖြင့် သူတစ်ပါးတို့၏ ဘဝကို ပြောင်းလဲ တိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်း' ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ပါပဲ။ အဲဒီဂုဏ် ပေါ်လွင်အောင် ကိုယ်တွေ့ဘဝနဲ့ ယှဉ်ပြီး ရေးလိုက်ရတာမို့ ကိုယ့်ဂုဏ်ကိုယ်ဖော်ရာများ ရောက်ခဲ့ရင် ခွင့်လွှတ်ပေးဖို့ တောင်းပန်ပါရစေ။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးဟာ စာရေးသူရဲ့ 'ဘဝသခင် ကျေးဇူးရှင်' ဖြစ်သလို လူပေါင်းများစွာရဲ့ 'ဘဝသခင် ကျေးဇူးရှင်' လည်း ဖြစ်နေမှာ သေချာပါတယ်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးသာ သက်တော်ထင်ရှား ရှိနေဦးမယ်ဆိုရင် ရာပြည့်မွေးနေ့ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ ခြေဖဝါးတော်အစုံမှာ ကပ်ငြိနေတဲ့ ဖုန်မှုန့်တွေကို စာရေးသူရဲ့ ပါးပြင်နှစ်ဖက်နဲ့ ပွတ်သုတ်သန့်စင်ပေးရင်း ပူဇော်ချင်လှပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး လိုလားတောင့်တတဲ့ ဗုဒ္ဓအလိုတော်ကျ သာသနာပြုနည်းနဲ့ သာသနာပြုနိုင်တဲ့ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တစ်ပါးဖြစ်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်ခြင်းဖြင့်သာ ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို အစစ်အမှန် ကျေးဇူးဆပ်ရာ, အမွန်အမြတ် ပူဇော်ရာရောက်မှာမို့ ဆရာတော်ဘုရားကြီး သွတ်သွင်းပေးခဲ့တဲ့ စာရေးသူရဲ့ ဘာသာသွေးကို နွေးသည်ထက် နွေးအောင် အမြဲနွေးနေဖို့ပဲ ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်မိပါတယ်။ ။

[ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီး၏
မွေးနေ့ရာပြည့်အထိမ်းအမှတ်မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၁ခုနှစ်]

| ၁ |

အဲဒီနေ့က ဘုဉ်းပေးခဲ့ရတဲ့ အရုဏ်ဆွမ်းကို ဒီတစ်သက်
ဘယ်တော့မှ မေ့မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး။
စာရေးသူတို့ရဲ့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် (အမရပူရ) မှာ
အလှူရှင် သီးခြားမရှိတဲ့နေ့တွေ့ဆုံရင် အရုဏ်ဆွမ်းကို

တယ်’

‘မှန်ပါအရှင်ဘုရား၊ ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ဆုံးမဩဝါဒကို တစ်သက်လုံး လိုက်နာသွားပါမယ်ဘုရား၊ ကာမဂုဏ်ဆွဲအား၊ ကိလေသာဆွဲအားတွေရဲ့နောက်ကို ကောက်ကောက်ပါမသွားအောင် ဘုရားတပည့်တော် အထူးသတိထားပြီး ကြိုးစားသွားပါမယ်ဘုရား’

လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်နှစ်ဆယ်၊ ၁၃၄၆ ခုနှစ်ရဲ့ ရက်မြတ် မင်္ဂလာ နေ့သစ်တစ်ခုမှာ ဘုဉ်းပေးခဲ့ရတဲ့ ဆိတ်သားနဲ့ အာလူး ရောချက်ထားတဲ့ ဟင်းတစ်ခွက်ရယ်၊ မိုးသီးနဲ့ ဆွဲအား ရောစပ်ထားတဲ့ ဩဝါဒ တစ်စုံရယ်ကို ဒီတစ်သက် ဘယ်တော့မှ မေ့မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး၊ အမြဲတမ်းထာဝရ သတိရနေတော့မှာပါ။

[၂]

‘ကာမဂုဏ်ဆွဲအားနောက် ကောက်ကောက်ပါသွားတဲ့ ရဟန်းဟာ တိုက်ပွဲကျ ရဟန်းပေါ့ . . . ၊ ကိလေသာဆွဲအားကို မတွန်းလှန်နိုင်တဲ့ ရဟန်းဟာ စစ်ရှုံးရဟန်းပေါ့ . . . ၊ ဟင့်အင်း . . . ၊ ဟင့်အင်း၊ တိုက်ပွဲကျရဟန်းတော့ ငါ လုံးဝ မဖြစ်စေရဘူး . . . ၊ စစ်ရှုံးရဟန်းလည်း ငါ လုံးဝ အဖြစ်မခံနိုင်ဘူး . . . ’

ယောဆရာတော်ဘုရားရဲ့ ‘ဆွဲအား’ အဆုံးအမကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်ရင်း ပရိယတ်၊ ပဋိပတ်အလုပ်တွေနဲ့ ကိလေသာတိုက်ပွဲဆင်နွှဲနေရာက သာမဏေသကျသီဟ (ကိုရင်စာမေးပွဲ) ဒုတိယဆင့်ရဲ့ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် စာဝါတစ်နေရာအရောက်မှာတော့ ‘သာသနာ့သူရဲကောင်း၊ ‘သာသနာ့အာဇာနည်’ အကြောင်း ဟော

ကြားထားတဲ့ သုတ္တန်နှစ်ခုကို ဘွားခနဲ သွားတွေ့လိုက်ရပါတယ်။
ပထမ ယောဓာဇီဝသုတ္တန်နဲ့ ဒုတိယ ယောဓာဇီဝသုတ္တန်။

ပထမသုတ္တန်မှာ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ရဟန်းငါးမျိုးကို
စစ်သည်ငါးမျိုးနဲ့ ဥပမာပေးပြီး ဟောကြားတော်မူထားပါတယ်။

ပထမစစ်သည်က . . . တစ်ဖက်စစ်တပ်ရဲ့ စစ်ချီစစ်
တက်ရာက ထွက်ပေါ်လာတဲ့ မြို့မှန်တွေ၊ ဖုန်မှန်တွေကို မြင်ရရုံနဲ့
ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်ပြီး နောက်ဆုတ်ထွက်ပြေးတဲ့စစ်သည် ဖြစ်ပါ
တယ်။

အဲဒီစစ်သည်လိုပဲ . . . တချို့ရဟန်းတော်တွေဟာ
ဘယ်မြို့၊ ဘယ်ရွာ၊ ဘယ်ဒေသမှာ ဘယ်မိန်းကလေးကတော့ သိပ်
ချော သိပ်လှတာပဲ၊ သိပ်ဖြောင့် သိပ်တောင့်တာပဲလို့ သတင်းကြား
ရရုံနဲ့ သာသနာ့ဘောင်မှာ မပျော်မွေ့တော့ဘဲ သိက္ခာချ လူထွက်
သွားတတ်ကြပါတယ်။

ဒုတိယစစ်သည်က . . . တစ်ဖက်စစ်တပ်ရဲ့ တံခွန်တွေ၊
အလံတွေကို မြင်ရရုံနဲ့ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ပြီး နောက်ဆုတ် ထွက်
ပြေးတဲ့စစ်သည် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီစစ်သည်လိုပဲ . . . တချို့ရဟန်းတော်တွေဟာ သိပ်
ချောသိပ်လှ၊ သိပ်ဖြောင့်သိပ်တောင့်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေကို မြင်တွေ့
ရတဲ့အခါ သာသနာ့ဘောင်မှာ မပျော်မွေ့တော့ဘဲ သိက္ခာချ လူ
ထွက်သွားတတ်ကြပါတယ်။

တတိယစစ်သည်က . . . တစ်ဖက်စစ်တပ်ရဲ့ ဆင်သံ၊
မြင်းသံ၊ စစ်ချီသံတွေ၊ စည်သံ၊ မောင်းသံ၊ ကြွေးကြော်သံတွေ ကြား

ရရုံနဲ့ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ပြီး နောက်ဆုတ်ထွက်ပြေးတဲ့ စစ်သည်ဖြစ်
ပါတယ်။

အဲဒီစစ်သည်လိုပဲ . . . တချို့ရဟန်းတော်တွေဟာ
အမျိုးသမီးတွေရဲ့ စကားပြောဆိုမှု၊ ပြုံးရွှင်ရယ်မောမှု၊ ကျီစယ်
နောက်ပြောင်မှုတွေနဲ့ ကြုံဆုံလာရတဲ့အခါ သာသနာ့ဘောင်မှာ
မပျော်မွေ့တော့ဘဲ သိက္ခာချ လူထွက်သွားတတ်ကြပါတယ်။

စတုတ္ထစစ်သည်က . . . တစ်ဖက်စစ်တပ်ရဲ့ အနည်း
ငယ်မျှ ရိုက်နှက်သတ်ပုတ်ထိုးခုတ်ခံရရုံ၊ လက်နက် အနည်းငယ်
ထိရုံနဲ့ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ပြီး နောက်ဆုတ်ထွက်ပြေးတဲ့ စစ်သည်
ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီစစ်သည်လိုပဲ . . . တချို့ရဟန်းတော်တွေဟာ အမျိုး
သမီးတွေရဲ့ အနီးကပ်ထိုင်ခြင်း၊ အနီးကပ်အိပ်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်
အသားချင်း ထိတွေ့ပွတ်သပ် ကပ်ဖိခြင်းတွေနဲ့ ကြုံတွေ့လာရတဲ့
အခါ သိက္ခာတောင် ချခိုက်မရတော့ဘဲ သင်္ကန်းဝတ်ကြီးနဲ့ ဖိုမအာရုံ
ကာမဂုဏ်ခံစား (မေထုန်မှီဝဲ) တတ်ကြပါတယ်။

ပဉ္စမစစ်သည်က . . . တစ်ဖက်စစ်တပ်ရဲ့ ရိုက်နှက်သတ်
ပုတ် ထိုးခုတ်မှုကို ဘယ်လိုပဲ ခံရခံရ၊ လက်နက်ကြီးငယ် ဘယ်
လောက်ပဲ ထိထိ၊ အသက်မသေသေးသမျှ လုံးဝ အရှုံးမပေးဘဲ
စစ်ပွဲကို နိုင်အောင် တိုက်ပြီး အောင်ပန်းယူ၊ အောင်လံထူနိုင်တဲ့
စစ်သည်ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီစစ်သည်လိုပဲ . . . တချို့ ရဟန်းတော်တွေဟာ အ
မျိုးသမီးတွေရဲ့ အနီးကပ်ထိုင်ခြင်း၊ အနီးကပ်အိပ်ခြင်း၊ ခန္ဓာကိုယ်

ရဟန်း၊ ကျောင်းပြန်ရောက်လို့ သီတင်းသုံးဖော်တွေက ကာမဂုဏ် အပြစ် ပြောပြီး နားချပါလျက် လူထွက်တဲ့ရဟန်း၊ ကျောင်းပြန် ရောက်လို့ သီတင်းသုံးဖော်တွေက ကာမဂုဏ်အပြစ်ပြောပြီး နားချ တဲ့အခါ သတိသံဝေဂရပြီး လူမထွက်တော့တဲ့ရဟန်းနဲ့ . . .

ကိုယ်နှုတ်စိတ်ကို စောင့်စည်းပြီး သတိကြီးစွာ ဣန္ဒြေ သိက္ခာနဲ့ သွားလာနေထိုင်တဲ့အတွက်ကြောင့် ဘယ်လိုအမျိုးသမီး အာရုံ ဘယ်လို အကောင်းအဆိုးအာရုံကြောင့်မှ ရာဂ၊ ဒေါသစတဲ့ ကိလေသာတွေ မဖြစ်တော့ဘဲ၊ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တရားထူးများရအောင် အားထုတ်နိုင်တဲ့ ရဟန်းလို့ ရဟန်းငါးမျိုးရှိကြောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူထားပါတယ်။

ဒီရဟန်းငါးမျိုးမှာလည်း ရှေ့ရဟန်းသုံးမျိုးက တိုက်ပွဲကျ ရဟန်း၊ စစ်ရုံးရဟန်းဖြစ်ပြီးနောက်ရဟန်းနှစ်မျိုးသာ သူ့ရဲကောင်း ရဟန်း၊ အာဇာနည်ရဟန်း ဖြစ်ပါတယ်။

[၃]

ယောဓာဇီဝသုတ္တန်နှစ်ခုလုံးမှာ . . . အမျိုးသားကို အဆွဲ ဆောင်နိုင်ဆုံးအာရုံဟာ အမျိုးသမီးအာရုံဖြစ်လို့ အမျိုးသမီးအာရုံ ကိုပဲ ‘ဆွဲအား’ အဖြစ် အထွတ်အထိပ်အနေနဲ့ မြတ်စွာဘုရား ဟော ကြားတော်မူထားပါတယ်။

တကယ်တမ်းကတော့ သက်ရှိ၊ သက်မဲ့ ဘယ်ကာမဂုဏ် အာရုံမဆို ရဟန်းသာမဏေတွေရဲ့ စိတ်ကို လူ့ဘဝအထိ ဆွဲချပစ် နိုင်တဲ့ ‘ဆွဲအား’ တွေချည်းပါပဲ။ လူထွက်တဲ့အဆင့်အထိ နိမ့်ကျမ

မယ့် ရဟန်းသာမဏေဘဝမှာ လောဘစိတ်ဖြစ်လိုက်၊ ဒေါသစိတ်
ဖြစ်လိုက်၊ မာနစိတ်ဖြစ်လိုက်၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယစိတ်ဖြစ်လိုက်နဲ့
ကိလေသာစိတ်တွေ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ဖြစ်နေတာဟာလည်း
ကာမဂုဏ်ဆွဲအား၊ ကိလေသာဆွဲအားတွေရဲ့ ဒဏ်ကို ကြံကြံမခံနိုင်
လို့ပါပဲ။

‘ကာမဂုဏ်ဆွဲအား’ တွေကို ခံနိုင်ရည်ရှိဖို့အတွက် ကိုယ့်
နှလုံးသားထဲမှာ ‘တရားစွဲအား’ ကြီးမားခိုင်ခံ့နေဖို့ အထူးလိုအပ်ပါ
တယ်။ ‘တရားစွဲအား’ ဆိုတဲ့နေရာမှာ ‘ဆင်ခြင်မှုစွဲအား’ နဲ့ ‘ရှုမှတ်မှု
စွဲအား’ ရယ်လို့ စွဲအားနှစ်မျိုး ရှိပါတယ်။

‘ဆင်ခြင်မှုစွဲအား’ ဆိုတာကတော့ ကိုယ်ကြုံတွေ့နေရတဲ့
အဖြစ်အပျက်၊ ကိုယ်ဆုံစည်းနေရတဲ့ အာရုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိလေ
သာ မဖြစ်အောင်၊ အကုသိုလ်မပွားအောင် အခြေအနေ၊ အချိန်
အခါနဲ့ လိုက်လျောညီထွေစွာ စနစ်တကျ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်နိုင်မှု
ပါပဲ။ ဘယ်အာရုံနဲ့ပဲကြုံကြုံ စိတ်ကောင်းဝင်အောင် စဉ်းစားတတ်
တဲ့ သဘော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်အောင် တွေးတောတတ်တဲ့သဘောကို
‘ဆင်ခြင်မှုစွဲအား’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ကာမဂုဏ်အာရုံတွေအပေါ် စိတ်ညွတ်ကိုင်းမှု ဖြစ်မယ်
ကြံရင် ကာမဂုဏ်ရဲ့ အပြစ်၊ ကာမရာဂရဲ့အပြစ်ကို စာတွေ့နဲ့လက်
တွေ့ ဆက်စပ်ပြီး နှလုံးသွင်း ဆင်ခြင်တတ်တာဟာလည်း ‘ဆင်ခြင်
မှုစွဲအား’ ပါပဲ။ ကာမဂုဏ်အားလုံးကို ကိုယ်မခံစားဖူးပေမယ့် ခံစား
ဖူးတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေရဲ့ ‘သာယာမှုနည်းပါးတဲ့သဘော၊ ဆင်းရဲ
ပင်ပန်းမှု များပြားတဲ့သဘော’ ကို သေချာမြင်အောင် ကြည့်တတ်

မယ်ဆိုရင် ကိုယ်မခံစားဖူးသေးတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေရဲ့ အပြစ်ကို လည်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိမြင်လာနိုင်ပါတယ်။

ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်က လူဝတ်ကြောင်တွေရဲ့ သားကျွန်၊ မယားကျွန်အဖြစ် ကာမဂုဏ်ဒုက္ခ ကုန်းရုန်းခံနေရပုံကို ကြည့်ပြီး တော့လည်း သတိသံဝေဂ ပွားများနိုင်ပါတယ်။ သူများဒုက္ခကို ကြည့်ပြီး ကိုယ်ဒုက္ခမဖြစ်အောင် ရှောင်လွှားတတ်တာဟာလည်း ‘ဆင်ခြင်မှုစွဲအား’ ပါပဲ။

‘ရှုမှတ်မှုစွဲအား’ ဆိုတာကတော့ မိမိအားသန်ရာ မူလ ပင်တိုင်ကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ အခြံအရံကမ္မဋ္ဌာန်းတွေကို အချိန်မရွေး၊ နေရာ မရွေး၊ အလုပ်မရွေး၊ ဣရိယာပုတ်မရွေး ရှုမှတ်ပွားများခြင်းပါပဲ။ သမထဘာဝနာ၊ ဝိပဿနာဘာဝနာ၊ ဘာဝနာနှစ်မျိုး ပွားကြီးအား ထုတ်တာကို ‘ရှုမှတ်မှုစွဲအား’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။

စာသင်သား ရဟန်းသာမဏေတွေအနေနဲ့ အနည်းဆုံး ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ မေတ္တာ၊ အာနာပါန၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းသုံးမျိုးလောက်တော့ စွဲစွဲမြဲမြဲ လက်ကိုင်ထား ပွားများသင့်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓါနုဿတိပွားများရင် ဘုရားကို ကြည့်ညိ၊ ဘုရားကို အားကျပြီး ဘုရားလို ပါရမီဖြည့်ချင်တဲ့စိတ်တွေ ထက်သန်လာနိုင် ပါတယ်။ ကိုယ်ရထားတဲ့ ရဟန်းသာမဏေဘဝဟာ ပါရမီဖြည့်ဖို့ အကောင်းဆုံးဘဝပဲလို့ သဘောပေါက်ပြီး ကိုယ့်ဘဝကိုယ် တန်ဖိုး ထားတဲ့စိတ် ခိုင်မြဲလာနိုင်ပါတယ်။

မေတ္တာဘာဝနာပွားများရင် သူတစ်ပါးလျှော့ဒါန်းတဲ့ ပစ္စည်း လေးပါးကို ကြွေးကင်းစွာ သုံးစွဲခွင့်ရတဲ့အပြင် အများအကျိုးသယ်

ပိုးရွက်ဆောင်ချင်တဲ့စိတ်တွေလည်း နိုးကြားလာနိုင်ပါတယ်။ အများအကျိုးကို အဖြူစင်ဆုံးနဲ့ အကျယ်ပြန့်ဆုံး ဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ဘဝဟာ ရဟန်းဘဝပဲလို့ နားလည်ပြီး ကိုယ့်ဘဝကိုယ် မြတ်နိုးတဲ့ စိတ် တည်တဲ့လာနိုင်ပါတယ်။

အာနာပါနုဿတိပွားများရင် မကောင်းတဲ့အတွေး၊မသင့်တဲ့ အကြံတွေ မတွေးမကြံဖြစ်တော့ဘဲ စိတ်တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု ရင့်ကျက်လာနိုင်ပါတယ်။ အကြောင်းမသင့်လို့ ကိလေသာစိတ် တစ်ခုခု ဖြစ်ပေါ်လာရင်လည်း တစ်ခဏချင်း ပယ်ဖျောက်နိုင်ပြီး ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်လာနိုင်ပါတယ်။

တရားစာပေ ဖတ်ရှုခြင်း၊ တရားဒေသနာ နာကြားခြင်း ဆိုတဲ့ ပရိယတ္တိအလုပ်ကို ပီပီပြင်ပြင် ကြိုးစားရင် ‘ဆင်ခြင်မှုစွဲအား’ ကြီးမားလာနိုင်သလို တရားနဲ့အညီ စိတ်ထားခြင်း၊ တရားဘာဝနာ အားထုတ်ခြင်းဆိုတဲ့ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား အားထုတ်ရင် ‘ရှုမှတ်မှုစွဲအား’ ခိုင်ခံ့လာနိုင်ပါတယ်။

ပရိယတ္တိအလုပ်၊ ပဋိပတ္တိအလုပ်ကို ပီပီပြင်ပြင် ပြတ်ပြတ် သားသား ကြိုးစားအားထုတ်ခြင်းကြောင့် ဆင်ခြင်မှုစွဲအားရော၊ ရှုမှတ်မှုစွဲအားပါ ကြီးမားခိုင်ခံ့လာပြီဆိုရင် ကာမဂုဏ်ဆွဲအားမှန် သမျှ၊ ကိလေသာဆွဲအားမှန်သမျှကို အမြစ်မကျန် တွန်းလှန်ဖြုတ်ဖျက် နိုင်ပြီပေါ့ . . . . . ။ ။

စွဲအားဆောင်၍ ဆွဲအား အောင်နိုင်ကြပါစေ။

၁၈-၅-၂၀၀၃

[ဗဟန်းမဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ (၄၅)နှစ်ပြည့်မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၅။]

နှလုံးလှည့်ရာ

‘ဓမ္မဝိလာသ’ တူဆော့စာမည်
နာမကို မြင်ရ ကြားရတိုင်း
သစ်ရွက်ကြွေတို့အလယ် ...
လက်ချောင်းသွယ်သွယ်လေး

မျှားဖြင့် စိတ်ပါလက်ပါ တံ
မြက်လှည်းနေသော ... ဆရာ
သခင်ကျေးဇူးရှင်ကို ပြောမသေး
ပုံရိပ်အဖြစ် ဦးစွာ သင်္ကေတ

အလှည့်ကျ ကျောင်းစောင့်များက ဆောင်ရွက်ရသည်။

ဩဝါဒပြီး၍ ကျောင်းအသီးသီးသို့ ရဟန်းသာမဏေများ ပြန်ရောက်ကြချိန်၌ ကျောင်းဆောင်တွင်းသန့်ရှင်းရေးကို အားလုံး စုပေါင်းလုပ်ကြရပြန်သည်။ ကြမ်းပြင်ပေါ် ကြက်မွေးနဲ့ တံမြက် စည်းလှည်းသူကလည်း၊ ဖုန်ခါသူကခါ၊ ကြမ်းတိုက်သူကတိုက်။

တံမြက်စည်းလှည်းခြင်းသည် ရဟန်းသာမဏေများ၏ သေနာသနကျင့်ဝတ်တစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် ကျင့်ဝတ်လည်း ကျေ ပွန်စေ၊ ဉာဏ်လည်း ကောင်းစေ ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အ ကြိမ်ပေါင်းများစွာ တံမြက်စည်းလှည်းခဲ့သော်လည်း ဆရာသခင် လိုတော့ ဝတ်မမြဲခဲ့။ စာကြည့်စရာရှိတာ အကြောင်းပြလိုက်၊ မျက်စိ ထဲ ဖုန်ဝင်တာ အကြောင်းပြလိုက်နှင့် မလှည်းတစ်ချက်၊ လှည်း တစ်ချက်။

ဆရာသခင်ကတော့ အပြုံးစတစ်ခုကို ဆင်မြန်းရင်း ရေ လေး ဖျန်းလိုက်၊ သင်္ကန်းလေး ရမ်းလိုက်၊ မေတ္တာလေး ပို့လိုက်၊ ပဋ္ဌာန်းလေး ရွတ်လိုက်နှင့် တံမြက်လှည်းဝတ် နေ့စဉ်မြဲခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာ။

[၂]

ဒုတိယပုံရိပ်အဖြစ် စာရေးသူကို အခြေခံ သဒ္ဒါ၊ သင်္ကြိုဟ် စာဝါများ အားပါးတရ ပို့ချပေးနေပုံကို မြင်ယောင်မိသည်။

ထိုစဉ်က ဆရာသခင်သည် ကျောင်းတိုက်၏ တာဝန်ကျ စာဝါအဖြစ် ပဋ္ဌာန်းစာဝါ ပို့ချနေသည့်အချိန်။ စာသင်သားအများ

နေစရာမလို၊ စာမေးပွဲနီးခါမှ သေချာသည်ထက် သေချာအောင် အကြမ်းဖျင်း ပြန်နွှေးရုံသာ။

ကြီးမားသော ကရုဏာအုတ်မြစ်ပေါ်၌ တည်ဆောက် ထားသော အဆင့်မြင့်ပညာ အဆောက်အအုံများသည် အစဉ် ထာဝရ တည်တံ့ခိုင်မြဲတတ်စေလေသည်လား။

[၃]

တတိယပုံရိပ်အဖြစ် အာရုံမှာ ထင်ရှားလာသည်က ဆရာ သခင်၏ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယကင်းစင်နေသော နှလုံးသားတစ်စုံ။

ဆရာသခင်၏ 'ခြောက်ဘာသာဂုဏ်ထူးရှင်၏ စာကြည့် စားပွဲပေါ်မှ ဂါထာတစ်ပုဒ်' ဆောင်းပါးကို မြတ်မင်္ဂလာစာစောင် မှာ တွေ့လိုက်ရစဉ်က စာရေးသူ အကြီးအကျယ် အံ့ဩတုန်လှုပ်ခဲ့မိ သည်။

'ဘုရားရေ . . . ၊ ဆရာသမားရဲ့ နှလုံးသားမှာ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ခေါင်းပါးလှချည်လား'

စာရေးသူ၏ ဂုဏ်ပုဒ်တချို့နှင့် စာရေးသူ အမြဲနှလုံးသွင်း သော ဂါထာတစ်ပုဒ်အကြောင်း ရေးသားထားသော ထိုဆောင်းပါး ကို ဖတ်ရှုရင်း ဆရာသခင်၏ 'ဣဿာမဲ့နှလုံးသား' ကို အကြိမ်ကြိမ် ဦးခိုက်ကြည်ညိုနေမိသည်။

ကိုယ့်တပည့်ကို လူသိရှင်ကြား စာရေးသား၍ ချီးမွမ်း ဂုဏ်တင်ခဲ့သော ဆရာသမားမျိုး လောကမှာ ရှားလိမ့်မည်ဟု ထင် သည်။ အများအားဖြင့် တပည့်ကသာ ဆရာဂုဏ်ကို ချီးကျူးဖော်

ထုတ်နိုးရှိသည်လေ။

တပည့်၏ ဂုဏ်ပြုပွဲစာစောင်၊ အထိမ်းအမှတ်မဂ္ဂဇင်းတို့၌ ပါဝင်ခိုးကျွေးရေးသားသည်မှာ မဆန်းလှသော်လည်း ဘာဂုဏ်ပြုပွဲ ဘာအထိမ်းအမှတ်မှ မဟုတ်သည့် လစဉ်ထုတ် ဘာသာရေးစာ စောင်စာစစ်ခွဲ၌ ယခုကဲ့သို့ တကူးတက တခုတ်တရ တင်ပြရေးသား လာသည်ကတော့ သိပ်ကို ဆန်းသည်။ ဆရာသခင့်နှလုံးသား၏ ကုဿာကင်းမဲ့မှုနှင့် မုဒိတာအားကြီးမှုကို ထိုဆောင်းပါးက အလှ အယက် ဖွင့်ချဝန်ခံနေသည်ဟုဆိုလျှင် မှားမည်မထင်။

တပည့်တို့၏ အောင်မြင်မှုကို ဆရာသမားတိုင်း ဝမ်း မြောက်တတ်သည်ဟု ဆိုသော်ငြားလည်း အင်နှင့်အားနှင့်၊ ထုနှင့် ထည်နှင့် ဖြစ်ဖို့ကတော့ မလွယ်ကူလှ။ လွယ်ကူသည် ဆိုစေဦး၊ အားရပါးရ နှုတ်ဟမြက်ဖော်ဖို့ကတော့ ခဲယဉ်းလိမ့်မည်။ စိတ်ထဲက ကျိတ်ဝမ်းသာချင်သာမည်၊ ရင်ထဲက ကျိတ်ကျေနပ်ချင်နပ်မည်၊ နှုတ်မှ တဖွဖွ ရေရွတ်ဖို့ လက်မှ တသသ ရေးသားဖို့အဆင့်ထိတော့ ရောက်ခဲ့သည်။

ဆရာသခင်ကတော့ စာရေးသူ တစ်ဦးတည်းကိုသာ မဟုတ်၊ တော်သော၊ ထက်သော၊ ထူးခြားသော တပည့်တိုင်း၏ အကြောင်းကို ကလောင်စွမ်းဖြင့် မှတ်တမ်းတင်လို့ မဝ၊ ကမ္ပည်းထိုး လို့ မဝ။ တပည့်များအကြောင်း ပြောနေရ၊ ရေးနေရသည်ကို အား ပဲ အားမရနိုင်လွန်း။

[၄]

စာရေးသူ ရေးသားသောစာအုပ်များ အသစ်ထွက်တိုင်း

ဆရာသခင့်ထံ သုံးအုပ်စီ ပေးပို့လှူဒါန်းခဲ့ရာ ဆရာသခင်က စာအုပ်ထုပ် ရောက်ရောက်ချင်း အစအဆုံး တစ်လုံးမကျန် စိတ်ပါဝင် စားစွာ ဖတ်ရှုလေ့ရှိသည်။ ဖတ်ရှုပြီးတိုင်းလည်း စာအုပ်ရောက်ကြောင်း ဝမ်းမြောက်လွှာနှင့် စာအုပ်အပေါ် ဝေဖန်ချက်တို့ကို စာရေးသူထံ မမေ့မလျော့ ပေးပို့စမြဲ။

‘အခုလို စာအုပ်အသစ်ထွက်လာတိုင်း လှူဒါန်းဖော်ရတဲ့ အတွက် ဦးဇင်းကို အများကြီး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဦးဇင်းရဲ့ ‘ရဲရင့်သူတို့၏နေရာ’ စာအုပ်ကို ဖတ်ပြီးပါပြီ။ ဝီရိယနဲ့ ပတ်သက်လို့ မှတ်သင့် မှတ်ထိုက်၊ ဆောင်သင့် ဆောင်ထိုက်တာတွေကို အကွက်စေ့အောင် ဖော်ပြထားတာ တွေ့ရပါတယ်’

‘ဦးဇင်းရဲ့ စာအုပ် ဖတ်ရတဲ့အတွက် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ဆင်ခြင်ကြည့်မိတယ်။ အသက်လေးဆယ်ကျော်ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ တပည့်တော် ဝီရိယအား ပျော့လာတာ တွေ့နေရတယ်။ ပျော့လာခြင်းရဲ့ အဓိကအကြောင်းကတော့ ကျန်းမာရေးကြောင့်ပါ။ ‘ရဲရင့်သူတို့၏နေရာ’ကို ဖတ်ပြီး ဝီရိယအား တက်လာအောင် ကြိုးစားရဦးမှာပါ’

‘တရားရှုမှတ်ပုံနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဝေဘူဆရာတော်ပေးခဲ့တဲ့ နည်းကို ဦးဇင်းရဲ့ စာအုပ်များထဲမှာ တွေ့ရတာ ဝမ်းသာရပါတယ်။ တပည့်တော် ကြည်ညိုမြတ်နိုးတဲ့ ဝေဘူဆရာတော်ကြီးရဲ့ အာနာပါနဿတိဘာဝနာ ပွားများနည်းကို ဦးဇင်းရဲ့ စာအုပ်များထဲမှာ ဖတ်ရတာ ဝေဘူဆရာတော်ကြီးနဲ့ ပြန်တွေ့ရသလိုပါပဲ’

‘ငြိမ်းအေးသောဘဝပိုင်ရှင်စာအုပ်မှာ သာဓကလေးတွေ၊

ဝတ္ထုကြောင်းလေးတွေ များများပြနိုင်ရင် ပိုအဆင်ပြေလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။ ‘မသေခင်ဘာလုပ်ကြမလဲ’ စာအုပ်မှာ လေးနက်တဲ့ အကြောင်းအရာများစွာပါပေမယ့် သာဓကလေးတွေ၊ ထိမိတဲ့ ဝတ္ထု ကြောင်းလေးတွေ ပြထားတာတွေ့ရပါတယ်။ အဲဒီ စာအုပ်ကို လူ တော်တော်များများ နှစ်ခြိုက်ကြတယ်’

‘ကိုယ့်စိတ်ကိုယ်စစ်’ ကတော့ တပည့်တော် အကြိုက်ဆုံး ပဲ။ သုံးခေါက်လောက် ပြန်ဖတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ‘ငြိမ်းအေးသောဘဝ ပိုင်ရှင်’ ကိုလည်း ပညာစရိုက်ရှိသူများကတော့ နှစ်ခြိုက်ကြမှာပါပဲ။ ပြေပြစ်ချောမောတဲ့ စကားပြေအရေးအသားနဲ့ လူအများ ဖတ်လို့ရ အောင် ကြိုးပမ်းထားတာ တွေ့ရပါတယ်’

‘အပ္ပမာဒမဂ္ဂဇင်းမှာ ဦးဇင်းရဲ့ ဆောင်းပါးတွေကို ဖတ်ရ ပါတယ်။ ‘အနှိုင်းမဲ့ရောဂါ’ ဆောင်းပါးမှာပါတဲ့ နတ္ထိ တဏှာသမာ- နဒီ အဖွင့်ကို တပည့်တော် အတော်လေး သဘောကျပါတယ်’

‘ဂုဏဝန္တေ ပဿန္တိ ဇနာ - ဆိုတဲ့အတိုင်း လောက၊ ဓမ္မ ဂုဏ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံနေတာကလည်း စာကောင်းထွက်ဖို့ အကြောင်း ဖြစ်သလို စာဖတ်ပရိသတ်များဖို့အတွက်လည်း အကြောင်းဖြစ်နေ ပါတယ်’

‘အရှင်ဆန္ဒာဓိကနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း’ ဆောင်းပါးကို သုံး ခေါက် ဖတ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဖတ်ရတိုင်းလည်း နှစ်သက်မှု၊ ကျေနပ်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ ရွှေပါရမီတောရရဲ့ သဘာဝအလှကို ပီပြင်အောင် သရုပ်ဖော်နိုင်သလို ရွှေပါရမီရှင်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း အားကျ ဖွယ်၊ အတုယူဖွယ်၊ မြတ်နိုးကြည်ညိုဖွယ်ဖြစ်အောင် ခြယ်မှုန်းနိုင်

တာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒီစာကို ဖတ်ရသူတိုင်း ဦးဇင်းရစေချင်တဲ့ ဓမ္မအရသာနဲ့ ဓမ္မပီတိကို ထိထိမိမိ ရရှိကြလိမ့်မယ်လို့ တပည့်တော် ယုံကြည်နေပါတယ်’

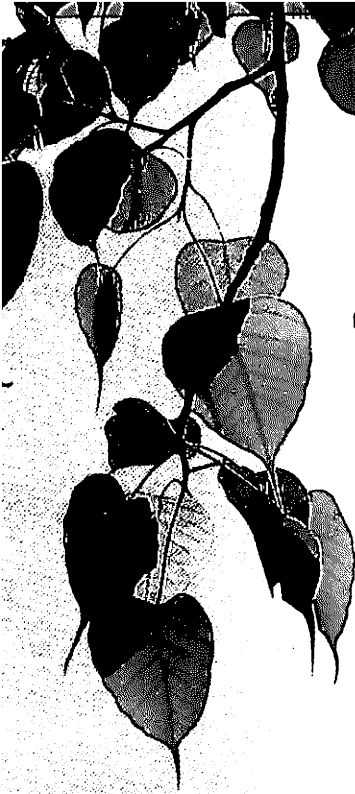
‘ဦးဇင်းလည်း ဘာလိုလိုနဲ့ ပရိသတ်လက်ခံတဲ့ စာရေး ဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်နေပါပြီ။ စာများများ ရေးချင်တဲ့သူဟာ တောနှစ်တောကို တိုးရမယ်လို့ မှတ်သားဖူးပါတယ်။ တောနှစ် တောက စာတောနဲ့ လူတောတဲ့’

‘ဦးဇင်းရဲ့ စာအုပ်တွေ မကြာမကြာ ထွက်လာနေတော့ တပည့်တော် စိတ်ဝင်စားလာတာ တစ်ခုရှိနေပါတယ်။ တရားတစ် ပုဒ်ကို အကွက်စေ့စေ့ ဟောနိုင်အောင် ဘယ်လို ပြင်ဆင်သလဲ ဆိုတာကိုပါ။ အဲဒါကို သိချင်နေလို့ ကျေးဇူးပြုပြီး စာပြန်ပေးစေ ချင်ပါတယ်’

‘ဓမ္မရဲ့အရသာကို ပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ ဓမ္မစာပေများ အဆက် မပြတ် ရေးသားနိုင်ပါစေ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ကျန်းမာချမ်းသာစွာဖြင့် လောကနဲ့ သာသနာတော်ကို အစဉ်ထာဝရ အလှဆင်နိုင်ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်းများ တောင်းလိုက်ပါတယ်’

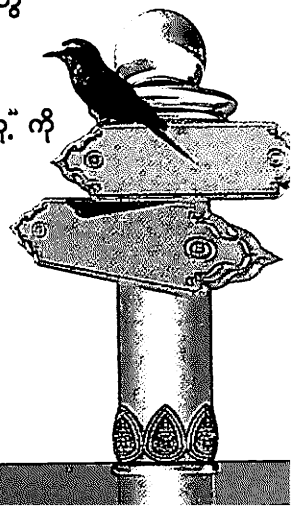
ဆရာသခင်၏ ပေးစာကောက်နုတ်ချက်များကို ကြည့်ရုံမျှ ဖြင့် ဆရာသခင်၏ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ ကင်းစင်နေသော ‘နှလုံးသား အလှ’ ကို အထင်းသား တွေ့မြင်နိုင်သည်။ မနာလိုမှု - ဣဿာနှင့် ဝန်တိုမှု - မစ္ဆရိယ တို့သည် နှလုံးသားကို အရုပ်ဆိုး အကျည်းတန် စေသော အလှဖျက်တရားများဖြစ်ခဲ့ရာ ထိုတရားများ ကင်းစင်နေ သော ဆရာသခင်၏ နှလုံးသားသည် အဘယ်မှာ မလှဘဲရှိချိမ့်

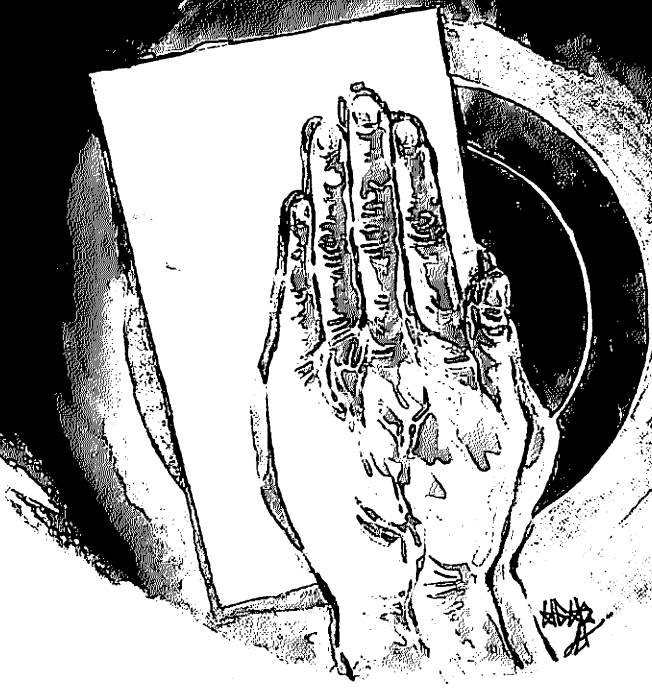

■ ဘာကုသိုလ်ကောင်းမှုပဲပြုပြု
 လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာ
 ဆိုတဲ့ “သူ့” ကို
 မ “ခ” လိုက်ပါနဲ့၊
 နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ “သူ့”၊
 မိမိအလိုရှိရာ
 ဗောဓိဉာဏ်ဆိုတဲ့ “သူ့” ကိုပဲ
 “ခ” လိုက်ပါ။

■ ဘယ်အာရုံနဲ့ပဲတွေ့တွေ့၊
 စိတ်မှာ သဒ္ဓါဖြစ်မယ်၊
 သတိဉာဏ်ဖြစ်မယ်၊
 မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ မုဒိတာ စတဲ့
 သူတော်ကောင်းတရားတွေ
 တစ်ခုခုဖြစ်မယ်ဆိုရင်
 ကိုယ့်စိတ်ဟာ
 အာရုံတည်းဟူသော “သူ့” ကို
 ကောင်းသောနည်း
 မြင့်မြတ်သောနည်းနဲ့
 “ခ” နေတာပါပဲ။

ရန်ကုန်မှာ ဆောင်းခိုရင်း
 ခေတ္တသီတင်းသုံးခိုက် ခြောက်ထပ်
 ကွမ်း အကယ်ဒမီဆုရှင်၊ စာပေ
 ပါရဂူ(ဒေါက်တာ)ဘွဲ့ရ အလင်္ကာ
 ကျော်စွာ ဒကာကြီး 'ဦးသုခ' က
 သူ့ရဲ့ အသက်(၉၄)နှစ်ပြည့် မွေး
 နေ့မှာ စာရေးသူကို လာရောက်ဖူး
 မြော်လိုကြောင်း နေ့စဉ် နေ့တိုင်း
 ဆွမ်းလာပို့နေတဲ့ 'အောင်သုခ'
 ထမင်းဆိုင်ကတစ်ဆင့် လျှောက်

ထားလာပါတယ်။

ပုံမှန်အားဖြင့် ဧည့်တွေ့ချိန်ကို
 မွန်းတည့် (၁၂) နာရီကနေ (၁)
 နာရီထိ သတ်မှတ်ထားပေမယ့်
 ဒကာကြီးဦးသုခကိုတော့ အများ
 ဧည့်သည်နဲ့ တစ်ချိန်တည်း တွေ့
 ဆုံဖို့မသင့်တော်တဲ့အတွက် နံနက်
 (၉) နာရီတိတိကို သီးခြားချိန်းဆို

သူ့ကိုခတ်
အိ

လိုက်ပါတယ်။

၂၀၀၄ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ(၂၆) ရက်၊ နံနက်(၉) နာရီ။

‘ဘာ ခါးအရမ်းနာပြီး နုံးနေလို့ ဘယ်လိုမှ လာလို့မဖြစ် တော့ပါဘုရား၊ တကယ်လို့ ဘုန်းဘုန်းကြွနိုင်မယ်ဆိုရင် ဘာဘာအိမ် ကို ကြွပေးစေချင်ပါတယ်၊ ဘာဘာတော့ ဘုန်းဘုန်းကို အိမ်ကြွပေး ဖို့ အတင်းမတိုက်တွန်းပါနဲ့၊ ဘုန်းဘုန်းဆန္ဒအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပါစေ လို့ ပြောပါတယ်ဘုရား’

‘ဦးသုခ’ ရဲ့ ကိုယ်စား ‘အောင်သုခ’ ဆီက ဖုန်းဝင်လာတဲ့ အတွက် စာရေးသူလည်း အဆင်သင့်ရောက်နေတဲ့ ဒကာရင်းတစ် ဦး (ဦးဌေးမြင့်)ရဲ့ ကားနဲ့ ပါရမီလမ်းမှာရှိတဲ့ ‘သုခရိပ်မြိုင်’ ကို ချီတက်ခဲ့ပါတော့တယ်။

‘အေးအေးရေ . . . ၊ ဘာထိုင်ခုံကို ဆရာတော်နား အနီးဆုံးဖြစ်အောင် ကပ်ထားပါကွယ်၊ ဒါမှ စကားပြောရတာ အား ရမှာ၊ နားကလည်း သိပ်မကောင်းတော့ ကပ်ပြောမှ ကောင်း ကောင်းကြားရမှာ၊ ဆရာတော်ဘုရား . . . ၊ တပည့်တော် အောက် ချထိုင်မရလို့ ထိုင်ခုံနဲ့ ထိုင်ရတာကို ခွင့်ပြုတော်မူပါဘုရား’

‘ရပါတယ် ဒကာကြီး၊ ခွင့်ပြုပါတယ်’

စာရေးသူရဲ့ ညာယွန်းယွန်းရှေ့နားမှာ ထိုင်ခုံငယ်လေးနဲ့ အသားချင်းထိမတတ် ကပ်ထိုင်ပြီး ပြောချင်နေတဲ့စကားတွေ အား ရပါးရ ပြောပါတော့တယ်။

စာရေးသူက ဇန်နဝါရီ (၉)ရက်နေ့ကမှ (၃၆)နှစ် ပြည့်ခဲ့ သူ၊ ဒကာကြီး ဦးသုခက အဲဒီနေ့ ဇန်နဝါရီ (၂၈)မှာ (၉၄)နှစ်ပြည့်

တဲ့သူ၊ ‘ဆရာတော်’ ‘ဆရာတော်’ နဲ့ တလေးတစား လျှောက်ထား
နေပေမယ့် မြေးအဘိုးနှစ်ယောက် နွေးနွေးထွေးထွေး စကားစမြည်
ပြောဆိုနေကြသလိုပါပဲ။

‘ဆရာတော်ကို ပြောစရာစကားတွေ အများကြီးရှိပါတယ်
ဘုရား၊ ဆရာတော်ကို သာသနာအတွက် တပည့်တော် သိပ်အား
ကိုးလွန်းလို့ပါ’

ဆိုတဲ့ စကားကို မကြာခဏ ကြားညှပ်ပြီး စကားတွေ
တဝကြီး ပြောနေလို့ ‘ဒကာကြီး မောနေပါဦးမယ်’ လို့ အားနာစွာ
တားယူရပါတယ်။

‘ဧည့်သည်လည်းပြန်၊ ပက်လက်လန်’ ဆိုတဲ့ ဒကာကြီး
ဦးသုခရဲ့ သက်ကြီးသဘာဝ နွမ်းလျလွယ်မှုကို ကြားဖူးထားတာက
တစ်ကြောင်း၊ ဆယ့်တစ်နာရီခွဲလှလှ နေ့ဆွမ်းစားချိန် နီးကပ်လာ
တာက တစ်ကြောင်းကြောင့် စကားကို အလိုက်သင့်ဖြတ်ပြီး ဒကာ
ကြီး ဦးသုခ လှူဒါန်းတဲ့ ကိုယ်တိုင်ရေး ဓမ္မစာအုပ်များအပါအဝင်
လှူဖွယ်ဝတ္ထုတွေကို အကပ်ခံလိုက်ရပါတယ်။

စာရေးသူရဲ့ ထွက်ရှိပြီးသမျှ ဓမ္မစာအုပ်များကို ဒကာကြီး
ဦးသုခရဲ့ လက်ထဲ ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပြန်လည်လှူဒါန်းပြီးတဲ့
နောက်မှာတော့ . . .

‘ဒကာကြီး . . . ၊ ဒကာကြီးကို ဦးဇင်းတစ်ခုပြောချင်လို့
ကြားပါတယ်နော်’

‘ကြားပါတယ်ဘုရား’

‘ဦးဇင်း ကိုးတန်းကျောင်းသားဘဝတုန်းက ဒကာကြီးရေး

အမျိုးမျိုးက အရိပ်ထင်၊ ကိုယ်အား၊ ဉာဏ်အားတွေက စိတ်သွား
တိုင်း မပါချင်တော့တဲ့အတွက် ကုသိုလ်အလုပ်၊ တရားအလုပ်တွေ
ကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ အားမထုတ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ငယ်တုန်း
ရွယ်တုန်း၊ သန်တုန်း၊ မြန်တုန်း၊ စိတ်နေစိတ်ထား ဖြူစင်သန့်ရှင်း
တုန်း၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်တုန်း လူငယ်ဘဝဟာ
ရဟန်းပြုဖို့ရော၊ ကုသိုလ်အလုပ်၊ တရားအလုပ် အားထုတ်ဖို့ရော
အကောင်းဆုံးပဲ လို့ ရာမာခရစ်ရှနာက ဆိုထားတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ အဲဒီအခန်းကဏ္ဍထဲမှာ အရှင်
မဟာရဋ္ဌသာရရဲ့ စတုမ္မသာရပျို့ ကောက်နုတ်ချက်ကလေးပါ
တပည့်တော် ထည့်ရေးခဲ့ပါသေးတယ်၊ အခုထိ အလွတ်ရနေပါ
သေးတယ်’

‘ယစ်မူးစည်းစိမ်၊ မွေးတိမ်ကုသိုလ်၊ ဝန်တိုဆိုပိတ်၊ ရမ္မက်
စိတ်ဖြင့်၊ ညှစ်ကြိတ်ယန္တရား၊ ကြိဖတ်လားသို့၊ မြေးသားမြစ်စည်၊
ပျော်တာရှည်၍၊ ချစ်ရည်ခန်းခြောက်၊ အိုမင်းရောက်မှ၊ စွန့်မြောက်
လူဘော်၊ တောထွက်သော်လည်း၊ မလျော်လည်းကောင်း၊ ဇရာ
ထောင်းသော်၊ ပျောင်းပျောင်းညံ့ညံ့၊ ငါဆော်အံ့ဟု၊ မခံလုံလ၊
ထကြွပျင်းထိုင်း၊ လိုတိုင်းမပါ၊ ပညာပေတုံး၊ နှလုံးလည်းငြီး၊ နှုတ်
သီးလှုပ်ဆန်း၊ စီးဖြန်းဘာဝနာ၊ များစွာမပြန်၊ မှိတ်တုံ့ကြန့်ခဲ့၊ တောင်
ညွန့်ကုန်းတက်၊ ကမ်းရိုးသက်ဝယ်၊ အနှက်ပြည့်ဖြိုး၊ ရေပြည့်အိုးကို၊
ကြိုးကြိုးပမ်းပမ်း၊ မဖိတ်ထမ်းသည်၊ လူစွမ်းသဖွယ်၊ ပျို့နုနယ်က၊
စင်ကြယ်သိမ်မွေ့၊ ရသေ့ရဟန်း၊ ဖြစ်ထွန်းလေငြား၊ ထိုသူအားကို၊
ဘုရားကစ၊ ပဏ္ဍိတတို့၊ လွန်လှကြည်ညို၊ ဒိုးမွမ်းဆို၏။’

ညီတော်မောင် ကိုညိုဝင်း၊ ရဟန်းဒါယိကာမ ဒေါ်ခင်စောတင့်၊
ဒကာလေး ကိုသားကြီးနဲ့တကွ ရောက်ရှိနေကြတဲ့ ပရိသတ်အား
လုံးက လှိုက်လှဲဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုသုံးကြိမ် ခေါ်ဆိုလိုက်ကြပါ
တော့တယ်။

ဒကာကြီး ဦးသုခ က ငွေကျပ်တစ်သိန်း ထည့်ထားတဲ့ စာအိတ်
ဖြူဖြူလေးကို လက်နှစ်ဖက်နဲ့ တရိုတသေကိုင်၊ ဦးထိပ်မှာ ကပ်ပြီး
.....

‘တပည့်တော် သိပ်ကို ကျေနပ်သွားပြီဘုရား၊ သိပ်ကို ကျေ

ပြောကုန်ကြမှာပေါ့ ဒကာကြီးရယ်’

‘တပည့်တော် မစွမ်းနိုင်တော့လို့ပါဘုရား၊ ဘယ်သူကဲ့ရဲ့ ကဲ့ရဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေ မကဲ့ရဲ့ဖို့ပဲအရေးကြီးပါတယ်’

‘ဒါဖြင့်လည်း ရှေးဖို့ ကြိုးစားကြည့်ပါဦးမယ်’

‘တပည့်တော် အရှင်ဘုရားဟောတဲ့ တရားတွေလည်း အများကြီး နာချင်ပါသေးတယ်ဘုရား’

‘ဒကာကြီးရဲ့မွေးနေ့မှာ မွေးနေ့လက်ဆောင်အဖြစ်နဲ့ အမှတ်တရစကားတစ်ခုတော့ ပြောခဲ့မယ်လေ’

‘မှန်ပါ၊ နာပါရစေဘုရား’

‘ဒကာကြီးရဲ့နာမည်က ‘သုခ’၊ ‘သုခ’ ဆိုတာ ‘ချမ်းသာခြင်း’ ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို လူတိုင်းသိပါတယ်၊ လူတိုင်းသိတဲ့ အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာမှ မပြောလိုတော့ပါဘူး၊ သုခဆိုတဲ့ ပါဠိကို အဓိပ္ပာယ် မဖွင့်ဘဲနဲ့ သုခဆိုတဲ့ အသံထွက်အတိုင်းပဲ အဓိပ္ပာယ် ပြောပါမယ်’

‘သုခ (သုခ)တဲ့၊ ဘယ် ‘သု’ ကို ‘ခ’ မှာလဲ၊ ဇနီးမယား သမီးသားဆိုတဲ့ ‘သု’ကို ‘ခ’ မှာလား၊ အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့ အရသာ၊ အထိအတွေ့၊ ငါးဖြာအာရုံ ကာမဂုဏ်ဆိုတဲ့ ‘သု’ ကို ‘ခ’ မှာလား၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ပါးဆိုတဲ့ ‘သု’ ကို ‘ခ’ မှာလား၊ သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲဆိုတဲ့ ‘သု’ ကို ‘ခ’ မှာလား’

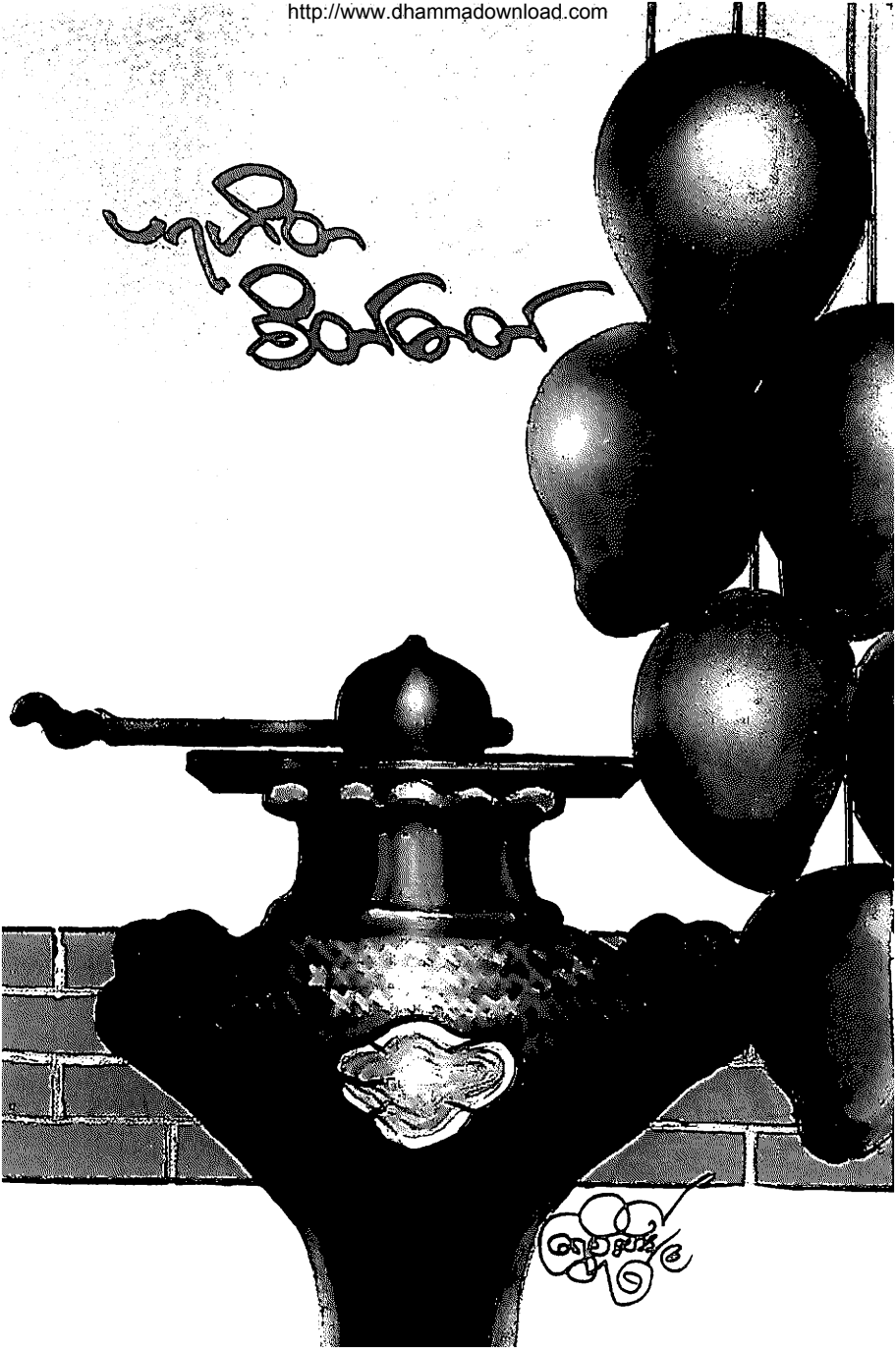
‘စိတ်ဆိုတာ အာရုံနဲ့ ကင်းပြီး မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အာရုံတစ်ခုခု နဲ့တွေ့လို့ စိတ်မှာ လောဘဖြစ်နေရင်၊ ဒေါသဖြစ်နေရင်၊ မာန၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ စတဲ့ ကိလေသာတစ်ခုခုဖြစ်နေရင် ကိုယ့်စိတ်

မြတ်
စွာ

မြတ်
စွာ

‘အလင်းတန်းဂျာနယ်ကို ပရဟိတဂျာနယ်လို့ နာမည်ပြောင်း
လိုက်ဖို့ကောင်းတယ်’

သာသနာ့ညီတော်မောင် ရဝေခွယ်(အင်းမ) အဲဒီလိုပြောတုန်း
က ‘သိပ်ဟုတ်တာပေါ့’ လို့ စာရေးသူ အပြည့်အဝ ထောက်ခံခဲ့ဖူး
ပါတယ်။ စာရေးသူ တွေးခဲ့ဖူးတဲ့ အတွေးနဲ့ တစ်ထပ်တည်း ကျနေ
တာကိုး။

ဟုတ်လည်း ဟုတ်တယ်လေ၊ အလင်းတန်းမို့ မဖတ်လိုက်နဲ့၊
လူမှုပရဟိတသတင်း၊

သာသနာ့ပရဟိတသတင်း၊
အများကောင်းကျိုးပြု
ပရဟိတသတင်းတစ်ပုဒ်ပုဒ်
ကတော့ ပါလာတာချည်းပဲ
မဟုတ်လား၊

ခုယူရင် ခုရနိုင်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို စွန့်ပြီး လေးအသင်္ချေနဲ့ကမ္ဘာ
တစ်သိန်းကာလပတ်လုံး ပါရမီတော်တွေကို အပင်ပန်းအဆင်းရဲခဲ
ပြီး ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တာဟာ သတ္တဝါတွေရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို လိုလားတဲ့
ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ကြောင့်ပါ။

ဘုရားဖြစ်ခြင်းရဲ့ အဓိကအကြောင်းတရားကို ပြောပါဆို
ရင် ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ကိုပဲ ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ပရဟိတစိတ်ဓာတ်
သာ မရှိရင် ပါရမီတော်တွေ မဖြည့်ကျင့်ဖြစ်ပါဘူး။ ပါရမီတော်တွေ
မှ မဖြည့်ကျင့်ရင်လည်း ဘုရားမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ ပါရမီတော်တွေ
ဖြည့်ကျင့်တယ် ဆိုတာကလည်း အဓိကအားဖြင့် ပရဟိတအလုပ်
တွေ လုပ်တာပါပဲ။ လူမှုရေး ပရဟိတတွေလည်း ပါသလို သာသ
နာရေး ပရဟိတတွေလည်း ပါပါတယ်။ လောကီကောင်းကျိုး ပရ
ဟိတတွေလည်း ပါသလို လောကုတ္တရာကောင်းကျိုး ပရဟိတတွေ
လည်း ပါပါတယ်။

ဘုရားရှင်တိုင်းဟာ ဘုရားမဖြစ်ခင်မှာလည်း ပရဟိတ
စိတ်ဓာတ်နဲ့ပဲ ပါရမီဖြည့်ခဲ့ကြသလို ဘုရားဖြစ်ပြီး နောက်ပိုင်းမှာ
လည်း ပရဟိတစိတ်ဓာတ်နဲ့ပဲ လောကကို ကောင်းကျိုးပြုသွားခဲ့
ကြပါတယ်။ ဘုရားဆိုတာ ပရဟိတရဲ့ အမှတ်သင်္ကေတပါ။ တစ်
လောကလုံးမှာ ပရဟိတစိတ်ဓာတ် အရှိဆုံးနဲ့ ပရဟိတအလုပ်
အလုပ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဘုရားပါပဲ။

ဘုရားလောင်းတွေ၊ ဘုရားရှင်တွေမှာသာ ပရဟိတစိတ်
ဓာတ် ရှိတာလားဆိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ စိတ်နေစိတ်ထား မြင့်မား
ကြီးမြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာ ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ရှိပါတယ်။

လုပ်မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ် ကိုယ်လုပ်နေရင်းနဲ့ အများအကျိုးကို သယ်ပိုးရွက်ဆောင်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။

စားသုံးကုန်ရောင်းချတဲ့သူကလည်း ကိုယ့်ကုန်ပစ္စည်း စားသုံးသူတိုင်း ကျန်းမာရေးနဲ့ ညီညွတ်အောင်၊ စိတ်ချမ်းသာအောင် သန့်သန့်ရှင်းရှင်း၊ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ဖြစ်ဖို့ ဂရုစိုက်မယ်ဆိုရင်၊ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်တဲ့သူကလည်း ကိုယ့်အဆောက်အအုံမှာ နေထိုင်သူတိုင်း အစစအရာရာ အဆင်ပြေအောင်၊ စိတ်ချမ်းသာအောင် လှလှပပ ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ဖြစ်ဖို့ ဂရုစိုက်မယ်ဆိုရင် . . . ကိုယ့်စီးပွားရေးကိုယ်လုပ်နေရင်းနဲ့ အများအကျိုးပရဟိတကိုလည်း အလိုအလျောက် လုပ်ပြီးသား ဖြစ်သွားပါတယ်။

ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်ကို အရည်အသွေးကောင်းအောင် မလုပ်ဘဲ ခိုမယ်၊ ခိုးမယ်၊ အကြံအဖန်လုပ်မယ်၊ ခွင်ရိုက်မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့ အတ္တဟိတအလုပ်ကြောင့် ပရဟိတ မဖြစ်တဲ့အပြင် အကုသိုလ်တရားတွေပါ တိုးပွားသွားပါတယ်။ မခို၊ မခိုး၊ အကြံအဖန်မလုပ်၊ ခွင်မရိုက်ဘဲ အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်မယ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်ရဲ့ အတ္တဟိတအလုပ်ကြောင့် ပရဟိတလည်းဖြစ်၊ ကုသိုလ်တရားလည်း တိုးပွားသွားပါတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်လောလောဆယ်မှာလည်း ကိုယ့်ရဲ့ အလုပ် ပိုပြီး အောင်မြင်တိုးတက် ကြီးပွားချမ်းသာနိုင်ပါတယ်။

နာမည်ကြီးအမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုနဲ့ ကိတ်မုန့်တွေဟာ မှီတက်နေတာတွေပဲများလို့ အဲဒီအမှတ်တံဆိပ်မုန့်ဆိုရင် ဘာမုန့်မှ

စားချင်စိတ် မရှိတော့ပါဘူး။ စာရေးသူရဲ့ တူလေး နှစ်နှစ်ခွဲ၊ သုံး
နှစ်အရွယ်တုန်းက အဲဒီအမှတ်တံဆိပ်နဲ့ ကိတ်မုန့်ဘူး သူ့ကိုပေးတိုင်း
ဘူးခွဲပေါ်က အမှတ်တံဆိပ်ကို ကြည့်ပြီး ‘ဟင် . . . ကြီး’ ဆိုပြီး
ခေါင်းရမ်း၊ မျက်နှာလွှဲခဲ့ဖူးပါတယ်။ စာမဖတ်တတ်သေးတဲ့ ကလေး
ကတောင် ဒီအမှတ်တံဆိပ်ဆိုရင် မှီတက်တွေမှန်းသိလို့ လက်မခံပါ
ဘူး။

‘ရွှေ’ နဲ့ စ, တဲ့နာမည်ကြီး အမှတ်တံဆိပ်တစ်ခုနဲ့ ကိတ်မုန့်
တွေကတော့ ထောပတ်နံ့လေး တသင်းသင်းနဲ့ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်
လွန်းလို့ သူ့မုန့်စားတိုင်း၊ သူ့လုပ်ငန်း မိသားစုတွေကို အလိုလို
မေတ္တာပို့သနေမိလျက်သား ဖြစ်သွားပါတယ်။ ကိတ်မုန့်တစ်ခုတည်း
မဟုတ်ပါဘူး။ သူ့လုပ်ငန်းကထုတ်တဲ့ မုန့်မှန်သမျှ ထောပတ်နံ့လေး
တမွှေးမွှေးနဲ့ အရည်အသွေးအကောင်းဆုံး ဖြစ်နေတာချည်းပါပဲ။
‘ရွှေ . . .’ အမှတ်တံဆိပ်ဆိုရင် ယုံကြည်စိတ်ချပြီးသား ဆိုပါ
တော့။

စိတ်နေစိတ်ထားက ‘အကောင်းတကာအဖွန်’ ဖြစ်နေရင်
အလုပ်ရဲ့ အရည်အသွေးကလည်း ‘အကောင်းတကာထိပ်’ ဖြစ်နေ
မှာပါပဲ။ ‘အကောင်းဆုံးကိုမေး’ ရင်တော့ ‘ရွှေစိတ်ဓာတ်’ လို့ခေါ်တဲ့
ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ပါပဲ လို့ ဖြေရပါလိမ့်မယ်။

ဘယ်အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအလုပ်ပဲ လုပ်လုပ်၊ ‘အ
ရည်အသွေးကောင်းဖို့ အဓိက’ ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ကိုယ့်အမြတ်
အစွန်းကို အဓိကမထားဘဲ အားပေးသူရဲ့ စိတ်ကျေနပ်မှုကို အဓိ
ကထားမယ်ဆိုရင် လုပ်ငန်းသဘောအရ မလွဲသာ မရှောင်သာ

- ❖ ဘုရားဖြစ်ခြင်းရဲ့
- ❖ အဓိကအကြောင်းတရားကို
- ❖ ပြောပါဆိုရင်
- ❖ ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ကိုပဲ
- ❖ ပြောရပါလိမ့်မယ်။
- ❖ ပရဟိတစိတ်ဓာတ်သာ မရှိရင်
- ❖ ပါရမီတော်တွေ မဖြည့်ကျင့်ဖြစ်ပါဘူး။
- ❖ ပါရမီတော်တွေမှ မဖြည့်ကျင့်ရင်လည်း
- ❖ ဘုရားမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။
- ❖ ပါရမီတော်တွေ ဖြည့်ကျင့်တယ်
- ❖ ဆိုတာကလည်း အဓိကအားဖြင့်
- ❖ ပရဟိတအလုပ်တွေ လုပ်တာပါပဲ။

တန်ရာတန်ကြေး ယူရပေမယ့် မေတ္တာစေတနာတွေ အခမဲ့ပေးနေတာဖြစ်လို့ ပရဟိတအလုပ် လုပ်နေတာပါပဲ။

ကိုယ်ရဲ့ အတ္တဟိတအလုပ်ကို လုပ်ရင်း မေတ္တာစေတနာကြောင့် အလိုအလျောက် ပရဟိတဖြစ်သွားတာမို့ အဲဒီလိုမျိုး ပရဟိတကို 'အလိုအလျောက်ပရဟိတ' လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကိုယ်ကျိုးကိုယ့်စီးပွား လုံးဝမပါတဲ့ တကူးတကပရဟိတမျိုး မလုပ်နိုင်တောင် ကိုယ်ကျိုးကိုယ့်စီးပွားနဲ့ ဆက်စပ်နေတဲ့ အလိုအလျောက် ပရဟိတ

လောကမှာ ကိုယ့်လောက် အဆင်မပြေတဲ့သူတွေ၊ ကိုယ့်
လောက် မပြည့်စုံတဲ့သူတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ လိုအပ်
ချက်ကို ကိုယ်တတ်စွမ်းနိုင်သလောက် ‘ကရုဏာမေတ္တာစိတ်’နဲ့ ဖြည့်
ဆည်းပေးလိုက်မယ်ဆိုရင် သူတို့ဘယ်လောက်များ ဝမ်းသာလိုက်
ကြမလဲ၊ ကိုယ်အဆင်မပြေခိုက် သူတစ်ပါးကကူညီလိုက်လို့ ကိုယ်
ဝမ်းသာခဲ့ဖူးတာနဲ့ ကိုယ်ချင်းစာကြည့်တတ်မယ်ဆိုရင် မပြည့်စုံသူ
တွေအပေါ် ကရုဏာရှေ့ထား မေတ္တာပွားဖို့ အခက်အခဲ မရှိ
လောက်ပါဘူး။

လောကမှာ ကိုယ့်ထက် အဆင်ပြေတဲ့သူတွေ၊ ကိုယ့်ထက်
ပြည့်စုံတဲ့သူတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ ပြည့်စုံပြည့်
စုံ၊ အခြေအနေ အားလျော်စွာ၊ လုပ်ငန်းသဘော အားလျော်စွာ
လိုအပ်ချက်ဆိုတာ ရှိစမြဲမို့ သူတို့ရဲ့ လိုအပ်ချက်ကို ကိုယ်တတ်စွမ်း
နိုင်သလောက် ‘မုဒိတာမေတ္တာစိတ်’နဲ့ ဖြည့်ဆည်းပေးလိုက်မယ်ဆို
ရင် သူတို့ ဘယ်လောက်များ ဝမ်းမြောက်လိုက်ကြမလဲ။ ကိုယ့်ကို
ပြည့်စုံသည်ထက် ပြည့်စုံအောင် သူတစ်ပါးအိုးမြှောက်လိုက်လို့ ကိုယ်
ဝမ်းမြောက်ဖူးတာနဲ့ ကိုယ်ချင်းစာကြည့်တတ်မယ်ဆိုရင် ပြည့်စုံသူ
တွေအပေါ် မုဒိတာရှေ့ထား မေတ္တာပွားဖို့ လွယ်ကူသွားမှာ သေ
ချာပါတယ်။

နောက်ဆုံးတော့ ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ဆိုတာ ‘ကိုယ်ချင်း
စာစိတ်’ ပါပဲ။ ကိုယ်ချင်းစာစိတ်ရှိမှ ပရဟိတစိတ်ဓာတ် ရှိနိုင်ပါ
တယ်။ ကိုယ်ချင်းစာစိတ် မရှိရင် ပရဟိတစိတ်ဓာတ် မရှိနိုင်ပါဘူး။
ကိုယ့်မှာ ကိုယ်ချင်းစာစိတ် ဘယ်လောက်ရှိသလဲဆိုတာ သိချင်ရင်

ကိုယ့်မှာ ပရဟိတ လုပ်ချင်စိတ် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ၊ ပရဟိတ အလုပ်တွေကို ကိုယ်ဘယ်လောက်လုပ်နေသလဲ ဆိုတာနဲ့ တိုင်း တာကြည့်နိုင်ပါတယ်။

ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ဆိုတာ ဘုရားချီးမွမ်းတဲ့ စိတ်ဓာတ်ပါ။ ပရဟိတအလုပ်ဆိုတာ ဘုရားအားပေးတဲ့ အလုပ်ပါ။ ပရဟိတလူ သားဆိုတာ ဘုရားလိုလားတဲ့ လူသားပါ။

မြတ်စွာဘုရား စာတုမာရွာ၊ သျှစ်သျှားတောမှာ သီတင်း သုံးတော်မူခဲ့စဉ်တုန်းက ရပ်ဝေးကရောက်လာတဲ့ ဘုရားဖူးရဟန်း တော်ငါးရာကို အသံဗလံ ဆူညံမှုကြောင့် ခရီးရောက်မဆိုက် ကျောင်းတိုက်ကနေ နှင်ထုတ်တော်မူခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဘုရားဖူးအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်က အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ပါ။ ဒေသအကြီးအကဲတွေနဲ့ သဟမ္ပတိဗြဟ္မာတို့ရဲ့ ကြားဝင်လျှောက် ထားပေးမှုကြောင့် ပြန်လည်လက်ခံပြီးတဲ့အချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရား ရှင်က အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်ကို ‘အခုလို နှင်ထုတ်လိုက်ချိန်မှာ ဘယ်လိုစိတ်ဖြစ်ကြသလဲ’ လို့ မေးမြန်းတော်မူ ပါတယ်။

အရှင်သာရိပုတ္တရာက . . .

‘ခုချိန်မှာ မြတ်စွာဘုရား တခြားကိစ္စတွေအကုန်လုံး လျစ် လျူရှုပြီး ဖလသမာပတ်ချမ်းသာနဲ့ပဲ အေးချမ်းစွာ နေတော်မူတော့ မယ်၊ ငါလည်း တခြားကိစ္စတွေမှာ ဘာမှကြောင့်ကြမစိုက်တော့ဘဲ ဖလသမာပတ်ချမ်းသာနဲ့ပဲ အေးအေးဆေးဆေးနေတော့မယ်’

လို့ စိတ်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်တော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်

က . . .

‘ခဏလောက်နေပါဦး သာရိပုတ္တရာ . . . ၊ ခဏလောက်
နေပါဦး၊ ဖလသမာပတ်ချမ်းသာနဲ့ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း အေး
အေးဆေးဆေးနေဖို့ ခဏလောက် ဆိုင်းငံ့ပါဦး’

လို့ ‘အေးချမ်းစွာ တစ်ကိုယ်တော်နေလိုစိတ်’ ကို တားမြစ်
တော်မူပါတယ်။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်က . . . . .

‘ရဟန်းတွေကို မြတ်စွာဘုရား နှင်ထုတ်လိုက်ပြီ၊ ခုချိန်မှာ
မြတ်စွာဘုရား တခြားကိစ္စတွေ အကုန်လုံးလျစ်လျူရှုပြီး ဖလသမာ
ပတ်ချမ်းသာနဲ့ပဲ အေးချမ်းစွာနေတော်မူတော့မယ်၊ ဒီတော့ ဒီလို
အချိန်မှာ ရဟန်းတော်တွေကို ငါနဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ နှစ်ပါးအတူ
တွဲပြီး ဦးဆောင်ရတော့မယ်၊ ရဟန်းတော်တွေရဲ့ ကိစ္စအဝဝကို
ငါနဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာပဲ ကြောင့်ကြစိုက်ရတော့မယ်’

လို့ စိတ်ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်တော့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က

. . . . .

‘ကောင်းလိုက်လေစွ မောဂ္ဂလ္လာန် . . . ၊ ကောင်းလိုက်
လေစွ၊ ရဟန်းတော်တွေကို ငါဘုရားကဖြစ်စေ၊ သာရိပုတ္တရာနဲ့
မောဂ္ဂလ္လာန်တို့ကဖြစ်စေ ကြောင့်ကြစိုက်ပြီး ဦးဆောင်ရမှာပေါ့’

လို့ ‘အများအပေါ် တာဝန်ယူလိုစိတ်’ ကို ခိုးကျူးတော်မူ
ပါတယ်။

ပရဟိတစိတ်ဓာတ်နဲ့ ပရဟိတလုပ်ရပ်ကို မြတ်စွာဘုရား
ဘယ်လောက်တန်ဖိုးထားတယ်ဆိုတာ ဒီအဖြစ်အပျက်က သက်

သေပြနေပါတယ်။ တခြားအဖြစ်အပျက်တွေလည်း အများကြီး ရှိ
ပါသေးတယ်။

ရှုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေ ဖြည့်ဆည်းပေးတဲ့ ပရဟိတ
တအလုပ်တွေ လုပ်သလို စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်တွေ ဖြည့်
ဆည်းပေးတဲ့ ပရဟိတအလုပ်တွေလည်း လုပ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။
အခုခေတ် တရားပွဲအများစုကို လူငယ်တွေ ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုပြီး
ကျင်းပနေတာဟာ စိတ်ဓာတ်ဖွံ့ဖြိုး အသိဉာဏ်တိုးစေမယ့် ပရဟိ-
တအလုပ် လုပ်နေတာပါပဲ။ စာကြည့်တိုက် ထူထောင်တာတို့၊ တ
ရားစာအုပ်၊ တရားတိပ်ခွေတွေ အခမဲ့ငှားရမ်းတာတို့လည်း နည်းတူ
ပဲပေါ့။

တစ်ဖက်သားကို အတွေးအခေါ်၊ အယူအဆ မှန်ကန်စေ
မယ့်၊ စိတ်ဓာတ်နဲ့ အသိဉာဏ် ရင့်ကျက်မြင့်မြတ်စေမယ့် စာပေ
တွေ ရေးသားတာ၊ ဟောပြောချက်တွေ ပို့ချတာ၊ စကားတွေပြော
ဆိုတာဟာလည်း စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပရဟိတအလုပ် လုပ်တာပါပဲ။

ရုပ်အားဖြည့်ပရဟိတရော၊ စိတ်အားဖြည့်ပရဟိတရော၊
လုပ်စရာ ပရဟိတအလုပ်တွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ကိုယ်လက်
လှမ်းမီသလောက်၊ ကိုယ်တတ်စွမ်းနိုင်သလောက် မေတ္တာအပြည့်နဲ့
လုပ်သွားဖို့ပါပဲ။

‘မေတ္တာအပြည့်နဲ့’ လို့ ထည့်ပြောရတာက ပရဟိတကို
ဗန်းပြုပြီး ကိုယ်ကျိုးရှာ အမြတ်ထုတ်တဲ့သူတွေ ရှိနေလို့ပါ။ ပရဟိတ
အလုပ် လုပ်တဲ့နေရာမှာ ကိုယ်နေရာရဖို့၊ ကိုယ့်နာမည်ထင်ပေါ်ဖို့၊
ကိုယ့်အတွက် တစ်နည်းနည်းနဲ့ အကျိုးအမြတ်ရဖို့ဆိုတဲ့ အတ္တမျှော်

လင့်ချက်တွေ ကင်းရှင်းရပါမယ်။

ဪ... စကားမစပ်... တစ်ခုပြောပါရစေ
ဦး၊ ကြားတယ်လို့တော့ မထင်လိုက်ပါနဲ့နော်၊ ပရဟိတစိတ်ဓာတ်ရဲ့
ကြီးကျယ်တဲ့ ရလဒ်၊ ဆန်းကြယ်တဲ့ ရောင်ပြန်ဟပ်မှုကို လက်တွေ့
သိစေချင်လို့ပါ။

စာရေးသူရဲ့ ‘အနှိုင်းမဲ့အဖော်’ ဆောင်းပါးပါတဲ့ အလင်း
တန်းကျာနယ် (၁၅-၃-၂၀၀၄) ထဲမှာ မူလတန်းပညာကို ခက်ခက်
ခဲခဲ သည်းထိတ်ရင်ဖို သင်ကြားနေကြရတဲ့ ကလေးငယ်တွေ အ
ကြောင်း ရေးသားထားတဲ့ ‘သန်းမြင့်အောင်’ ရဲ့ ‘သောကထဲက
ပီတိ၊ ပီတိထဲက သောက’ ပရဟိတ သတင်းဆောင်းပါးကို ဖတ်ရှု
လိုက်ရပါတယ်။

ပညာကို တန်ဖိုးထားသူပီပီ သနားကရုဏာဖြစ်မိလို့
သင်္ကြန်ပြီးရင်တော့ နှစ်ဦးအလှူအဖြစ် အဲဒီဆောင်းပါးပါ ပဲခူး၊
ငါးကြီးအင်းကျေးရွာ၊ ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးကျောင်း
အတွက် အလှူငွေ ကျပ်သုံးသိန်း လှူဦးမှပဲလို့ စိတ်ကူးထားလိုက်ပါ
တယ်။ စိတ်ကူးပြီးလို့ နှစ်ရက်အကြာမှာပဲ စာရေးသူနဲ့ တစ်ကြိမ်
တစ်ခါမှ မတွေ့ဆုံဖူး၊ မရင်းနှီးဖူးတဲ့ မြိတ်ကဒကာတစ်ဦး (ဦးနေ
ဝင်း) က ‘အရှင်ဘုရား သုံးလိုရာ သုံးဖို့’ ဆိုပြီး နဝကမ္မ ကျပ်သုံး
သိန်း လာလှူပါတယ်။ (ဓမ္မစာပေအတွက် မဟုတ်ပါဘူး။)

မြိတ်ကဒကာ သထုံက တောင်ပေါ်အထိ ဆိုက်ဆိုက်မြိုက်
မြိုက် ရောက်လာပြီး အခုလို လှူဒါန်းလိုက်တာဟာ ပရဟိတစိတ်
ဓာတ်ရဲ့ အကျိုးပေးပဲလို့ စာရေးသူကတော့ အခိုင်အမာ ယုံကြည်ပါ

ပေးနေတာဟာ အလင်းတန်းဂျာနယ်ရဲ့ ‘အလိုအလျောက်ပရဟိတ’ ပါ။

အကူအညီလိုအပ်နေသူတွေ အကူအညီရအောင် မေတ္တာ စေတနာအပြည့်နဲ့ လူမှုပရဟိတသတင်းတွေ၊ သာသနာ့ပရဟိတသတင်းတွေ အရေးတယူ ထည့်သွင်းပေးနေတာ၊ ကြားထဲကနေ အချိန်ကုန်ခံ၊ အပင်ပန်းခံပြီး ပရဟိတဌာနတွေ၊ လိုအပ်ရာပုဂ္ဂိုလ်တွေဆီ အလှူငွေ သွားရောက်ပေးအပ် လှူဒါန်းပေးတာကတော့ အလင်းတန်းဂျာနယ်ရဲ့ ‘တကူးတကပရဟိတ’ ပါ။

အလိုအလျောက်ပရဟိတရော၊ တကူးတကပရဟိတပါ ပျော်ပျော်ကြီး လုပ်ဆောင်နေတဲ့ အလင်းတန်းဂျာနယ် . . . အမှတ်စဉ် သုံးရာပြည့်မှသည် နောင်အမှတ်စဉ်ပေါင်း သုံးထောင်၊ အမှတ်စဉ်ပေါင်း သုံးသောင်းမက အမှတ်စဉ်ပေါင်း ကုဋေကုဋာ တိုင်အောင် စာဖတ်ပရိသတ်အကျိုး၊ အများလူထုအကျိုးကို သယ်ပိုးရွက်ဆောင်နိုင်ပါစေလို့ ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက်ပါတယ်။

အများကောင်းကျိုးသယ်ပိုးနိုင်ကြပါစေ။

[အလင်းတန်းဂျာနယ်၊ ဧပြီ (၂၆)၊ ၂၀၀၄။]

မှတ်ချက် ။ ။ ဒီဆောင်းပါးရေးဖြစ်ဖို့ တွန်းအားပေးသလို ဖြစ်သွားတဲ့ ‘သောကထဲကပီတိ’ ဆောင်းပါးရဲ့ ဆောင်းပါးရှင် ‘ပရဟိတမယ်’ ဆရာမ သန်းမြင့်အောင်ကို အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း . . . ။

(စာရေးသူ)

| ၁ |

သီလမရှိသူရဲ့ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်ခြင်းထက်
သီလရှိသူရဲ့ တစ်ရက်တာ အသက်ရှင်ခြင်းက အဆပေါင်းများ
စွာ ပိုပြီး ခြင့််မြတ်ပါတယ်။

(၃၅)

ကာယကံ အမှားအယွင်းများ ရှောင်ကြဉ်မှု၊ ဝစီကံအလွဲ
အချော်များ စောင့်ထိန်းမှုကို သီလလို့ခေါ်ပါတယ်။ မပြုသင့်တဲ့

တစ်ရာ နှင့် တစ်ရက်

ဖြောင့်ပြီး နိဗ္ဗာန်ကို ဆိုက်ရောက်စေနိုင်မှာပါ။

မေတ္တေယျမြတ်စွာဘုရားကို ဖူးမြော်ချင်လို့ ဝိပဿနာ အားမထုတ်သေးဘဲနေတဲ့ မဟာသံဃရက္ခိတမထေရ် သေရာ ညောင်စောင်း လျောင်းနေတဲ့အချိန် အလုပ်အကျွေး ရဟန်းငယ် က ‘အရှင်ဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတော်မူတော့မယ် ဆိုတဲ့ သတင်း ကြောင့် ၁၂-ယူဇနာ ပတ်ဝန်းကျင်က လူထောင်သောင်းများစွာ ကြိတ်ကြိတ်တိုး စုရုံးရောက်ရှိနေကြပါတယ်။ တကယ်လို့ ပုထုဇဉ် ဘဝနဲ့ အရှင်ဘုရား စုတေမှန်း သိသွားရင် သူတို့ စိတ်နှလုံး မသာ မယာ ဖြစ်သွားကြပါလိမ့်မယ် ဘုရား’ လို့ လျှောက်ထားတဲ့အတွက် လဲလျောင်းနေရာမှ ထူမတ်ခိုင်းပြီး ရဟန်းငယ်ကို အခန်းအပြင် ဘက် ခေတ္တထွက်နေစေပါတယ်။

ရဟန်းငယ် အခန်းအပြင်ဘက် ရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ မထေရ်မြတ်က လက်ဖျောက်တီးပြီး အခန်းထဲ ပြန်ဝင်ခဲ့ဖို့ အမှတ် သင်္ကေတ ပေးလိုက်ပါတယ်။ ရဟန်းကိစ္စပြီးသွားပြီ၊ ရဟန္တာဖြစ် သွားပြီဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။

‘အရှင်ဘုရား၊ အခုလို သေကောင်ပေါင်းလဲ ဖြစ်နေတဲ့ အချိန်မှာ ရဟန္တာဖြစ်အောင် မြန်မြန်ကြီး ကျင့်နိုင်တာ ထူးဆန်းလှ ပါတယ် ဘုရား’

‘တကယ်တော့ ဒါဟာ မထူးဆန်းပါဘူး ငါ့ရှင်၊ ထူးဆန်း တာက . . . တပည့်တော်ဟာ ရဟန်းဖြစ်တဲ့အချိန်က စပြီး ဘယ် အမှုမျိုးကိုမှ သတိဉာဏ်မပါဘဲ မှားမှားယွင်းယွင်း ချွတ်ချွတ်ချော် ချော် မပြုခဲ့ဖူးတာပါပဲ။ ရဟန်းဖြစ်ကတည်းက တပည့်တော်ရဲ့

ဖိနပ်ကို စီစီရီရီ ညီနေအောင် ချွတ်တာဟာ သမာဓိရှိလို့ပါ။ ဖိနပ် နှစ်ဖက်ကို စီစီရီရီ ညီနေအောင် မချွတ်ဘဲ ဟိုတစ်ဖက် ဒီတစ်ဖက် ချွတ်တာ၊ ကွာကျဲနေအောင် ချွတ်တာဟာ သမာဓိမရှိလို့ပါ။

သမာဓိမရှိရင် ကိုယ်လုပ်တဲ့ အလုပ်ထဲကနေ စွမ်းရည် သတ္တိ၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ အပြည့်အဝ မရပါဘူး။ အချိန်လည်း ပိုကုန်၊ လူလည်း ပိုပင်ပန်းပါတယ်။ သမာဓိရှိရင်တော့ အချိန် မကုန်၊ လူမပန်းဘဲ အလုပ်ရဲ့ စွမ်းရည်နဲ့ ကောင်းကျိုးကို အပြည့် အဝ ခံစားခွင့်ရပါတယ်။

သမာဓိဆိုတာ ကျောက်ဖျာနဲ့ တူပါတယ်။ ဉာဏ်ဆိုတာ ဓားနဲ့ တူပါတယ်။ သမာဓိကျောက်ဖျာပေါ် တင်သွေးမှ ဉာဏ်ဓား က ထက်တာပါ။ ဉာဏ်ထက်မှလည်း သိသင့်သိထိုက်တာတွေ သိ ပြီး လွတ်သင့်လွတ်ထိုက်တဲ့ ဒုက္ခတွေကနေ လွတ်မြောက်နိုင်ပါလိမ့် မယ်။

မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံဖို့ လေးလအလိုမှာ ပုထုဇဉ် ရဟန်းအတော်များများ ငိုကြွ ယိုကြွ ပူဆွေးကြ၊ စုကြ ဝေးကြ တိုင်ပင်ကြနဲ့ အချိန်ဖြုန်းနေပေမယ့် ဓမ္မာရာမထေရ်ကတော့ ငိုယို ပူဆွေးခြင်း၊ စုဝေးတိုင်ပင်ခြင်း လုံးဝမပြုလုပ်ဘဲ ကိုယ့်တရားကိုယ် အချိန်ပြည့် အားထုတ်နေပါတယ်။ ‘မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ပရိနိဗ္ဗာန် အမီ ငါရဟန္တာ ဖြစ်စေရမယ်’ ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပါ။

ဒါကို မကျေနပ်တဲ့ ရဟန်းတော်တွေက မြတ်စွာဘုရား သွားလျှောက်လို့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ‘ငါဘုရားကို တကယ်ချစ်ရင် ဓမ္မာရာမလို တကယ်ကျင့်ရမယ်’ လို့ မိန့်ကြားပြီး ဂါထာတစ်ပုဒ်နဲ့

ချည်း တွေး၊ ပြော၊ လုပ်တဲ့သူဟာ ပညာရှိတဲ့သူပါ။

မှတ်သားပညာ၊ စဉ်းစားပညာနဲ့ ရှုပွားပညာလို့ ပညာသုံးမျိုး ရှိပါတယ်။ အရာရာကို မျက်စိဖြင့်၊ နားစွင့်ပြီး လေ့လာမှတ်သား နာကြားဖတ်ရှုရာက ရလာတဲ့ ဗဟုသုတအသိကို ‘မှတ်သားပညာ’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဗဟုသုတအသိနဲ့ လက်တွေ့ခံစားချက်ကို အခြေခံပြီး ဆင်ခြင်သုံးသပ် စဉ်းစားတွေးတောရာက ရလာတဲ့ ကိုယ်ပိုင်အသိကို ‘စဉ်းစားပညာ’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။ သတိပဋ္ဌာန်နည်းလမ်းအတိုင်း ပစ္စုပ္ပန်ကျကျ၊ ပရမတ်ဆိုက်ဆိုက် ရှုမှတ်ပွားများ အားထုတ်ရာက ရလာတဲ့ ဝိပဿနာအသိ၊ မဂ်ဖိုလ်အသိကို ‘ရှုပွားပညာ’ လို့ ခေါ်ပါတယ်။

မှတ်သားပညာရော၊ စဉ်းစားပညာရော၊ ရှုပွားပညာရော၊ ပညာသုံးမျိုးလုံးရှိမှ ထိပ်တန်းပညာရှိ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ထိပ်တန်းအဆင့်အထိ မစွမ်းနိုင်ရင်လည်း သာမန်ပညာရှိ တစ်ယောက်အနေနဲ့ မှတ်သားပညာနဲ့ စဉ်းစားပညာကတော့ ရှိကို ရှိရပါမယ်။ မှတ်သားပညာသာ ရှိပြီး စဉ်းစားပညာ မရှိတဲ့သူကို ပညာရှိလို့ မခေါ်ပါဘူး၊ ပညာတတ်လို့ပဲ ခေါ်ပါတယ်။

လောကမှာ ပညာရှိတဲ့သူတွေသာ မိမိအကျိုးကိုရော၊ သူတစ်ပါးအကျိုးကိုရော သယ်ပိုးဆောင်ရွက်နိုင်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် အများအကျိုး သယ်ပိုးတဲ့နေရာမှာ ပညာဟာ မရှိမဖြစ်လိုအပ်ချက်ပါ။ မေတ္တာကရုဏာသာရှိပြီး ပညာမရှိရင် အများအကျိုးကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ သယ်ပိုးလို့ မရနိုင်ပါဘူး။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ဟာ တစ်လောကလုံးမှာ ပညာဉာဏ် အ

ကြီးမားဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လို့ တစ်လောကလုံးရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ဘယ်
လူ၊ ဘယ်နတ် ဘယ်တန်ခိုးရှင်မှ မတုပနိုင်၊ မနှိုင်းယှဉ်နိုင်လောက်
အောင် အဆုံးစွန်အထိ သယ်ပိုးရွက်ဆောင်တော်မူနိုင်ခဲ့တာပါ။

ပညာနဲ့ တစ်ရက် အသက်ရှင်ရတာတောင် မြတ်တယ်ဆို
မှတော့ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး ပညာနဲ့ အသက်ရှင်ရရင် ဘယ်
လောက်များ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လိုက်မလဲ . . . ။

[၄]

“ဝီရိယနည်းသူရဲ့ အနှစ်တစ်ရာအသက်ရှင်ခြင်းထက် ဝီရိယ
မြဲသူရဲ့ တစ်ရက်တာ အသက်ရှင်ခြင်းက အဆပေါင်းများစွာ ပိုပြီး မြင့်
မြတ်ပါတယ်” (ဗုဒ္ဓ)

ကိုယ်လုပ်ရမယ့်အလုပ်ကို ဘာအကြောင်းကြောင့်မှ
နောက်မဆုတ်ဘဲ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ ပြုလုပ်တတ်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိကို ဝီရိယလို့
ခေါ်ပါတယ်။ အလုပ်လုပ်ချင်စိတ်ကို လျော့ပါးပျက်စီးသွားစေတတ်
တဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အကြောင်းတရားတွေကြောင့် ကိုယ့်အလုပ်
အပျက်ခံတဲ့သူ၊ ပျင်းပျင်းရိရိ တွန့်တွန့်ဆုတ်ဆုတ် ဖြစ်နေတဲ့သူဟာ
ဝီရိယနည်းတဲ့သူပါ။ ဘယ်လို အနှောင့်အယှက် အဟန့်အတားမျိုး
ကိုမှ ဝရုမထားဘဲ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ် စိုက်လိုက်မတ်တတ်လုပ်နေတဲ့
သူ၊ နိုးနိုးကြားကြား ထထကြွကြွ အမြဲရှိတဲ့သူဟာ ဝီရိယမြဲတဲ့သူပါ။

ပင်ကိုအစွမ်းအစ ဘယ်လောက်ရှိရှိ၊ ဝီရိယမရှိရင် အရည်
အသွေးကောင်းတွေ၊ ရလဒ်ကောင်းတွေ လုံးဝ ပေါ်ထွက်မလာနိုင်
တဲ့အပြင် နဂိုရှိပြီးသား အစွမ်းအစတောင် အညွန့်တုံးသွားနိုင်

- သမာဓိရှိတဲ့သူဟာ
- အခြေအနေ၊ အချိန်အခါကို တွက်ချက်ပြီး
- “လောလောဆယ် ကိုယ်အလုပ်သင့်ဆုံး
- အလုပ်ဟာ ဘာလဲ” ဆိုတာကို
- တိတိကျကျ ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းရှိပါတယ်။
- အပိုအလုပ်တွေနဲ့ လုံးဝ အချိန်ဖြုန်းလေ့မရှိသလို
- လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်တိုင်းကိုလည်း
- တစ်ပြိုင်တည်း စုပြုလုပ်လေ့မရှိပါဘူး။
- ဦးစားပေးအလုပ်နဲ့ ဆိုင်းငံ့အလုပ်ကို
- ခွဲခြားနားလည်တဲ့အတွက်
- အလုပ်ရဲ့အရည်အသွေးနဲ့ အလုပ်ရဲ့စံချိန်ကို
- ထူးထူးခြားခြား အရာထင်အောင် မြှင့်တင်နိုင်ပါတယ်။

ပါတယ်။ ဝီရိယမပါရင် အစွမ်းအစဟာ အစွမ်းအဆုံးထိ မရောက်ဘဲ အစွမ်းအစ၊ သို့မဟုတ် အစွမ်းအလယ်မှာပဲ ရပ်တန့်ပြီးဆုံးသွားပါလိမ့်မယ်။

တရားဘာဝနာနယ်ပယ်မှာတော့ သွားရင်းဖြစ်တဲ့ ကိလေသာကို သွားနေဆဲမှာပဲ ပယ်နိုင်တဲ့သူ၊ ရပ်ရင်း၊ ထိုင်ရင်း၊ လျောင်းရင်းဖြစ်တဲ့ ကိလေသာကို ရပ်နေဆဲ၊ ထိုင်နေဆဲ၊ လျောင်းနေဆဲ

မှာပဲ ပယ်နိုင်တဲ့သူကို ဝီရိယရှိသူလို့ ခေါ်ပါတယ်။ အချိန်မရွေး၊
နေရာမရွေး ပွားများနေမှာ ကိုယ်အမှုအရာမရွေး၊ စိတ်အခြေအနေ
မရွေး ရှုမှတ်နေမှ တရားအားထုတ်သူအစစ်၊ တရားဝီရိယရှိသူ
အစစ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဘိက္ခုနီမ ဝတ်ချင်ပေမယ့် ခင်ပွန်းသည်က ခွင့်မပြုလို့
ဝတ်ခွင့်မရရှာတဲ့ ဝေသာလီသူ မငြိမ်းခိုင် (ထေရီကာ) ဟာ အိမ်မှု
ကိစ္စ၊ လူမှုကိစ္စတွေကို သတိပဋ္ဌာန်ဝိပဿနာအလုပ်နဲ့ တွဲပြီး အမြဲ
လုပ်လေ့ရှိတဲ့အတွက် တစ်နေ့ ဟင်းရွက်ကြော်ရင်း လန်းရာက
နွမ်းသွားတဲ့ ဟင်းရွက်တွေကို သက်သေထားပြီး ခန္ဓာဉာဏ်စိုက်
ရှုပွားလိုက်တာ ဟင်းရွက်ကြော်အိုး မီးဖိုပေါ်က မချရသေးခင်မှာပဲ
အနာဂါမ် ဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။

ဝီရိယနဲ့ တစ်ရက် အသက်ရှင်ရတာတောင် မြတ်တယ်
ဆိုမှတော့ အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး ဝီရိယနဲ့ အသက်ရှင်ရရင် ဘယ်
လောက်များ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်လိုက်မလဲ . . . ။

[၅]

“ဖြစ်ပျက်မမြင်သူရဲ့ အနှစ်တစ်ရာ အသက်ရှင်ခြင်းထက် ဖြစ်
ပျက်မြင်သူရဲ့ တစ်ရက်တာ အသက်ရှင်ခြင်းက အဆပေါင်းများစွာ ပိုပြီး
မြင့်မြတ်ပါတယ်” (ဗုဒ္ဓ)

သက်ရှိ၊ သက်မဲ့တွေ . . . သစ်ရာက ဟောင်းသွားတာ၊
ကောင်းရာက ဆိုးသွားတာ၊ တိုးရာက ရပ်သွားတာ၊ မတ်ရာက
လဲသွားတာ၊ မြိရာက တိမ်းသွားတာ၊ စိမ်းရာက နွမ်းသွားတာ၊

လန်းရာက ညှိုးသွားတာ၊ ပြိုးရာက ကျသွားတာ၊ လှရာက ပုပ်သွား
တာ၊ ဟုတ်ရာက ခွင်သွားတာ၊ ရှင်ရာက သေသွားတာတွေအားလုံး
ဟာ ဖြစ်ပျက်တွေချည်းပါပဲ။

သစ်ရွက်ကြွေတာလည်း ဖြစ်ပျက်၊ လူသေတာလည်း ဖြစ်
ပျက်ပါ။ ပန်းကန်ကွဲတာလည်း ဖြစ်ပျက်၊ ချစ်သူလွဲတာလည်း ဖြစ်
ပျက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဖြစ်ပျက်တွေက သံဝေဂဖြစ်ပျက်တွေပဲ ရှိပါ
သေးတယ်။ ဝိပဿနာဖြစ်ပျက် မဟုတ်သေးပါဘူး။ သံဝေဂ ဖြစ်
ပျက်က ပညတ်ကို အာရုံပြုပါတယ်။ ဝိပဿနာဖြစ်ပျက်က ပရမတ်
ကို အာရုံပြုပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သံဝေဂဖြစ်ပျက်ကလည်း စိတ်အေးချမ်းမှု၊ စိတ်
ဓာတ်ခိုင်မာမှုကို ကျေးဇူးပြုတဲ့အတွက် မြင်အောင်ကြည့်တတ်၊
ဆင်ခြင်တတ်ဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ ဘဝလွတ်မြောက်မှုအထိ ဦးတည်
ရင်တော့ သံဝေဂ ဖြစ်ပျက်မြင်ရုံလောက်နဲ့ ကျေနပ်မနေဘဲ ဝိပ-
ဿနာဖြစ်ပျက်ပါ မြင်အောင် သတိပဋ္ဌာန်နည်းလမ်းအတိုင်း ရှု
မှတ်ပွားများသွားရပါမယ်။

သံဝေဂဖြစ်ပျက်ကို ဝိပဿနာဖြစ်ပျက်ဘက် ဉာဏ်လှည့်
လိုက်ရင်လည်း ဖြစ်ပျက်ကင်းရာ နိဗ္ဗာန်အထိ ဆိုက်ရောက်သွားနိုင်
တာပါပဲ။

ပဋ္ဌာစာရာထေရီမ တစ်နေ့ ခြေထောက်ရေဆေးရင်း ပထ
မ လောင်းတဲ့ရေ နည်းနည်းပဲ စီးပြီး ရပ်သွားတာ၊ ဒုတိယ လောင်း
တဲ့ရေ ပထမထက် ပိုစီးပြီး ရပ်သွားတာ၊ တတိယလောင်းတဲ့ရေ
ဒုတိယထက် ပိုစီးပြီး ရပ်သွားတာကို တစ်နေ့တစ်နေ့ အရွယ်သုံးပါး

အတွက် ချမ်းသာစစ် ချမ်းသာမှန် မဟုတ်ပါဘူး။ ချမ်းသာတု
ချမ်းသာမှားတွေပါ။

ပျက်ခြင်းကို မလိုချင်ရင် ဖြစ်ခြင်းမရှိအောင် ကြိုးစားရပါ
မယ်။ သေခြင်းကို မလိုချင်ရင် ရှင်ခြင်းမရှိအောင် အားထုတ်ရပါ
မယ်။ ပျက်မှ၊ သေမှ ဒုက္ခလို့ မြင်တာထက် မပျက်ခင်၊ မသေခင်
ဖြစ်နေ၊ ရှင်နေရတာကိုက ဒုက္ခပဲလို့ မြင်တာက မပျက်ခြင်း၊ မသေ
ခြင်းနဲ့ ပိုပြီး နီးစပ်နိုင်ပါတယ်။

အခက်အခဲ၊ အကျပ်အတည်းတွေနဲ့ ကြုံတွေ့ရလို့ ‘သေ
သွားတာပဲ အေးတယ်’ ဆိုတဲ့ နှလုံးသွင်းနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်
သေပြီး အေးရာအေးကြောင်း ရှာသွားကြသူတွေရဲ့ စိတ်ကူးခံစား
ချက်နဲ့ ဆက်စပ်လေ့လာကြည့်ရင် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ မဖြစ်၊ မရှိ၊ မရှင်
သန်တာဟာ ဘယ်လောက်ချမ်းသာတယ်ဆိုတာ ခန့်မှန်းသိနိုင်
လောက်ပါတယ်။ (မဖြစ်ခြင်းရဲ့ သုခကို ပေါ်လွင်အောင်သာ ဥပ
မာ ပေးတာပါ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသူတွေ ဒုက္ခငြိမ်းသွား
တယ် လို့ မဆိုလိုပါဘူး။)

ပျက်တတ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ လုံးဝ မရှိပေမယ့် ဘယ်တော့
မှ မပျက်စီးဘဲ အစဉ်ထာဝရ တည်မြဲနေတဲ့ အငြိမ်းဓာတ်တစ်မျိုး
တော့ နိဗ္ဗာန်မှာ အထင်အရှားရှိပါတယ်။

ရင်သွေးသားငယ်ရဲ့ သေခြင်းတရားကြောင့် စိတ်သော
က ရောက်နေရရှာတဲ့ ကိသာဂေါတမီဟာ ဗုဒ္ဓအဆုံးအမကြောင့်
မသေခြင်းတရားကို လက်ဝယ်ဆိုက်ဆိုက် ရရှိလိုက်တဲ့အချိန်မှာ
တော့ သားငယ်ရဲ့ သေခြင်းအပေါ် စိတ်မပူပန်တော့တဲ့အပြင်

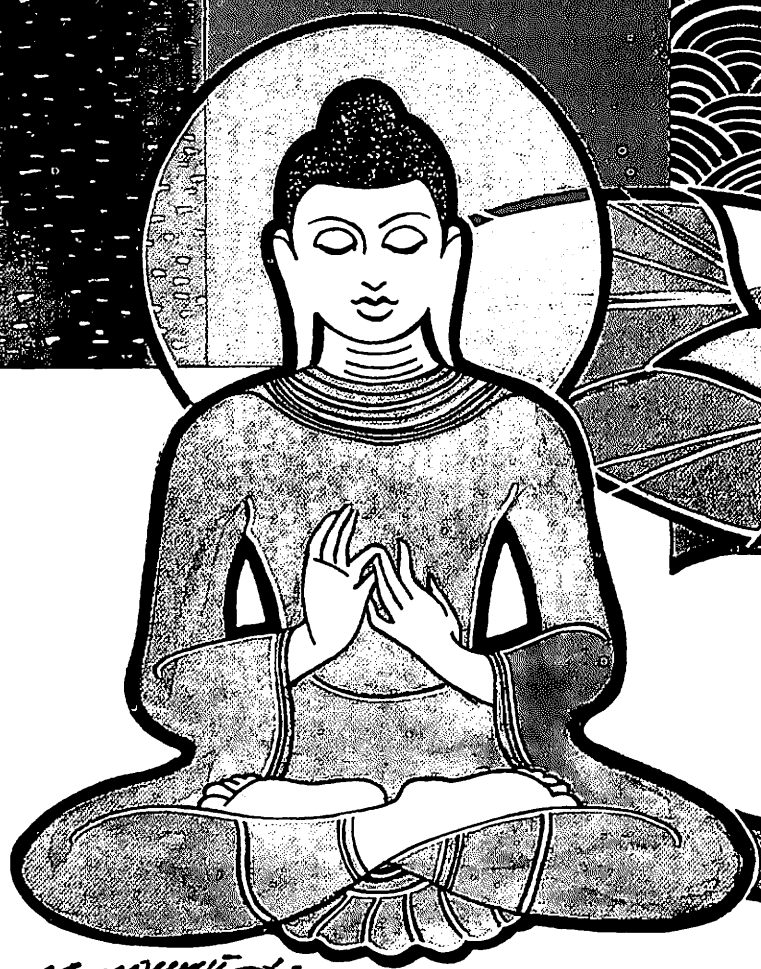
သတိဉာဏ် ရှေ့ထားပြီး ကြီးကြီးစားစား အားထုတ်သွားမယ်ဆိုရင်
ဝိပဿနာဉာဏ် အထွတ်အထိပ်ရောက်တဲ့တစ်နေ့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်
လောကုတ္တရာတရားကို လက်ဝယ်မိမိ ရရှိလာပါလိမ့်မယ်။

စိတ်ဓာတ်နဲ့ အသိဉာဏ် အဆင့်အတန်းမြင့်မားသူတိုင်း
ကိုယ့်ရဲ့ လက်ရှိဘဝအနေအထားကို ကျေနပ်အားရပြီး ရပ်တန့်နေ
လေ့ မရှိပါဘူး။ တစ်ဆင့်ထက် တစ်ဆင့် မြင့်သည်ထက်မြင့်အောင်၊
တစ်ထပ်ထက်တစ်ထပ် မြတ်သည်ထက်မြတ်အောင် ကြီးစားအား
ထုတ်ကြတာချည်းပါပဲ။

လောကီတရားထက် အဆင့်မြင့်တဲ့ လောကုတ္တရာတရား
ဆိုတာ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်နေကြသူတွေနဲ့ လုံးဝ
မဆက်ဆံ၊ လုံးဝ မထိုက်တန်တဲ့ အထွတ်အမြတ်တရား ဖြစ်ပါ
တယ်။

နှာတစ်ချေ၊ ချောင်းတစ်ဟန်တောင် မဖြစ်ဖူးတဲ့ အရှင်
ဗာကုလဟာ ခန္ဓာကိုယ်အနာရောဂါ ကင်းရှင်းရုံနဲ့ ကျေနပ်မနေဘဲ
စိတ်အနာရောဂါလို့ခေါ်တဲ့ ကိလေသာအနာရောဂါပါ ကင်းရှင်း
အောင် ကြီးစားအားထုတ်ခဲ့တဲ့အတွက် ချမ်းသာအားလုံးရဲ့ အထွတ်
အမြတ်ဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ထာဝရပိုင်ဆိုင်ခွင့် ရသွားခဲ့ပါ
တယ် . . . ။ ။

အနှစ်တစ်ရာပတ်လုံး
မြင့်မြတ်တော်မူနိုင်ကြပါစေ။
[ဂန့်ဂေါ၊ ကန်တောရကျောင်းတိုက်
နှစ်(၁၀၀)ပြည့်မဂ္ဂဇင်း၊ ၂၀၀၅။]

1901

ပြာပိဋ

ထုတ်လွှင့်တော်မူသော
ရုပ်မြင်သံကြား
တရားတော်များ

[၁]

တရားဟောဖို့ . . .
တုတ်ပါတယ် . . . ၊ မြတ်စွာဘုရား
အလောင်းတော် . . . တမ္ဘာပေါင်း
လေးအသင်္ချေနဲ့ တစ်သိန်းပတ်လုံး
. . . တာလကြာမြင့်စွာ . . . အရာရာ
စွန့်လွှတ် . . . အရာရာပေးဆပ် . . .
အရာရာကျောခိုင်းပြီး . . . တုနိုင်း
မမိ . . . ပါရမီတော်တွေ ပြည့်ကျင့်
တော်မူခဲ့တာ . . .
ဘာအတွက်လဲဆိုရင် . . .
တရားဟောဖို့အတွက်ပါ . . .

တစ်ခါတစ်ရံ . . . သစ်ပင်အောက်၊ မြစ်ကမ်းနံဘေး . . . စတဲ့ ကြုံရာနေရာမှာ တရားဟောတော်မူပါတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံ . . . အနီးနားမှာ တရားဟောသလို၊ တစ်ခါတစ်ရံ . . . ခရီးဝေးကြွပြီး တရားဟောတော်မူပါတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံ . . . မြေပြင်ခရီးနဲ့ ခြေကျင်ကြွ တရားဟောသလို၊ တစ်ခါတစ်ရံ . . . ကောင်းကင်ခရီးနဲ့ ဈာန်ပျံကြွ တရားဟောတော်မူပါတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံ . . . ဒီကမ္ဘာ၊ ဒီစကြဝဠာမှာပဲ တရားဟောသလို၊ တစ်ခါတစ်ရံ . . . တခြားကမ္ဘာ၊ တခြားစကြဝဠာမှာ တရားဟောတော်မူပါတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံ . . .

တစ်ခါတစ်ရံ . . .

တရားဟောဖို့ ပွင့်တော်မူလာတဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ တရားဟောပုံ မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာတွေကတော့ ရေတွက်လို့ မကုန်နိုင်အောင် များပြားလွန်းလှပါတယ်။ တရားနာမယ့်သူ၊ တရားကို လက်ခံယူမယ့်သူတွေရဲ့ လိုအင်ဆန္ဒနဲ့ လိုအပ်ချက်အပေါ် မူတည်ပြီး အလိုက်သင့် ဟောရတာမို့ပါ။

အဲဒီအထဲမှာမှ . . . ရင်အခွန်ရဆုံး၊ စိတ်အလှုပ်ရှားရဆုံး တရားဟောနည်းကတော့ အဝေးကနေ ရုပ်မြင်သံကြားလှိုင်းတွေ ထုတ်လွှင့်ပြီး ဟောတော်မူတဲ့နည်းပါပဲ။ ထူးခြားဆန်းကြယ် အံ့ဩဖွယ်လည်း ကောင်းသလို ဖူးမြင်နာကြားရသူရဲ့ ရင်ထဲကိုလည်း တိုက်ရိုက်ထိမှန် အသိဉာဏ် အမြန်ဆုံး ပွင့်လင်းစေနိုင်ပါတယ်။

ရုပ်မြင်သံကြားနည်းနဲ့ ဟောတော်မူတဲ့ အဲဒီတရားတော်
တွေကို ‘လျှပ်တစ်ပြက်ဟောချက်’ တွေလို့ပဲ ဆိုကြပါစို့ . . . ။

[၂]

ဥယျာဉ်တစ်ခုထဲက သစ်ပင်တစ်ပင်အောက်မှာ တရား
အားထုတ်နေတဲ့ ရဟန်းပျိုလေးတစ်ပါးထံ ပြည့်တန်ဆာမတစ်ဦး
မယောင်မလည်နဲ့ ရောက်လာပါတယ်။ သူ့ချိန်းထားတဲ့ အမျိုးသား
ရောက်မလာတဲ့အတွက် ဟိုဒီလှည့်ပတ်လျှောက်ကြည့်ရင်း ရောက်
လာတာပါ။

‘သင်္ကန်းဝတ်ထားလို့ ရဟန်းဖြစ်နေပေမယ့် . . . ယော-
ကျားဟာ ယောက်ျားပါပဲ . . . ၊ ယောက်ျားစိတ်နဲ့ ယောက်ျား
အသွေးအသား ပိုင်ဆိုင်ထားသူကို . . . ငါ ဖြားယောင်းရင် . . .
ဘာလို့ မရမှမှာလဲ . . . ၊ ပျိုပျို သွေးဆောင်ရင် ကိုကို မေးထောင်
လာရမှာပေါ့’

နှလုံးသွင်းမှားတဲ့ ပြည့်တန်ဆာမ . . . ရဟန်းတော်လေး
အပေါ် သဒ္ဓါမပွား တဏှာထွားပြီး . . . ကိုးရိုးကားရားတွေ လုပ်ပြ
ပါတော့တယ်။ ရဟန်းတော်လေးရဲ့ ရှေ့တည့်တည့်ကနေ . . . လုံ
ချည် ခဏခဏ ပြင်ဝတ်ပြ . . . ၊ ဆံပင် ခဏခဏ ပြင်ထုံးပြ . . . ၊
ပြုံးပြ . . . ရယ်ပြ . . . ၊ နွဲ့ပြ . . . မူပြ . . . ၊ ခရာပြ . . . တာပြ
. . . ၊ ဘာပြ . . . ညာပြ . . . ။

‘ဘုရား . . . ဘုရား . . . ’

ပြည့်တန်ဆာမရဲ့ မဖွယ်မရာ အပြုအမူတွေကို ကြည့်ပြီး
ရဟန်းတော်လေးရဲ့ သန္တာန်မှာ သံဝေဂဉာဏ်တွေ အကြီးအကျယ်

ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။

ဒါကို သိမြင်တဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၊ ဂန္ဓကုဋီတိုက်ထဲမှာ ထိုင်လျက် သီတင်းသုံးတော်မူရင်းကနေ ရဟန်းတော်လေးထံ ‘ရောင်ခြည်တော် အလင်းလှိုင်း’ တွေ၊ သို့မဟုတ် ‘ရောင်ခြည်တော် အရုပ်လှိုင်း’ တွေ ထုတ်လွှတ်လိုက်ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရား ထုတ်လွှတ်လိုက်တဲ့ ‘ရောင်ခြည်တော် အရုပ်လှိုင်း’ တွေက ရဟန်းတော်လေးရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာ တကယ့်မြတ်စွာဘုရားအသွင် ကြည်လင်ပြတ်သားတဲ့ ‘အရုပ်’ တော် ပေါ်လာတဲ့ အတွက် ရဟန်းတော်လေးက မြတ်စွာဘုရား ကြွတော်မူလာတယ်လို့ ထင်မှတ်သွားပါတယ်။

ရဟန်းတော်လေး လက်အုပ်ချီ၊ အရိုအသေပြုပြီးတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် မြတ်စွာဘုရား ဆက်လက်ထုတ်လွှင့်လိုက်တဲ့ ‘ဒေသနာတော် အသံလှိုင်း’ တွေက ကြည်လင်အေးမြတဲ့ ‘အသံ’ တော်နဲ့ ရဟန်းတော်လေးကို တရားဟောတော်မူပါတယ်။

‘ချစ်သားရဟန်း . . . ၊ ကာမဂုဏ် ရှာမှီးသူတွေ မပျော်မွေ့တဲ့ နေရာဒေသတစ်ခုဟာ . . . ကာမဂုဏ်စွန့်လွှတ်သူတွေ အတွက်တော့ တကယ့်ကို ပျော်မွေ့စရာကြီးပါ’

‘တောတွေ တောင်တွေဟာ ရေတံခွန်စိမ့်စမ်းတွေ၊ သစ်ပင်ပန်းမန်တွေနဲ့ သာယာလှပပြီး သိပ်ကို နေချင်စရာကောင်းပါတယ် . . . ၊ ဒါပေမဲ့ . . . ကာမဂုဏ်ရှာမှီးသူတွေကတော့ လုံးဝမနေချင်ကြပါဘူး . . . ၊ တောတွေ တောင်တွေမှာ သူတို့ မပျော်မွေ့ကြဘူးလေ’

သွားပြီ . . . ၊ ဪ . . . အရာရာတိုင်းဟာ မတည်မြဲတဲ့သဘော
တွေချည်းပါပဲလား’

ပဝါဖြူလေးရဲ့ ညစ်နွမ်းမှုကို သက်သေထားပြီး ဖြစ်ပျက်
ဆင်ခြင် ဝိပဿနာတင်နေတဲ့ အရှင်စူဠပန္နကရဲ့ ရှေ့မှောက်ကို
ဆရာဇီဝကရဲ့ အိမ်ကနေ မြတ်စွာဘုရား ရောင်ခြည်တော်တွေ
လွှတ်လိုက်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရား လွှတ်လိုက်တဲ့ ရောင်ခြည်တော်တွေဟာ
အရှင်စူဠပန္နကရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာ အရုပ်၊ အသံတွေအဖြစ် အသွင်
ပြောင်းလဲသွားပြီး ထိုင်တော်မူကုရိယာပုတ်နဲ့ အရှင်စူဠပန္နကကို
တရားဟောတော်မူပါတယ်။

‘ချစ်သား စူဠပန္နက . . . ၊ အပြင်က ဖုန်မှုန့်တွေဟာ
တကယ်တော့ ဖုန်မှုန့်အစစ် မဟုတ်သေးပါဘူး . . . ၊ ကိုယ့်
အတွင်းစိတ်ထဲက သာယာနှစ်သက်မှု၊ တပ်မက်စွဲလမ်းမှု ဆိုတဲ့
တဏှာ၊ လောဘ၊ ရာဂတွေ၊ စိတ်တို စိတ်ဆိုးမှု၊ စိတ်ညစ်စိတ်ပျက်မှု
ဆိုတဲ့ ဒေါသ၊ ကောဓတွေ၊ အသိတရား ကင်းမဲ့မှု၊ အမှန်မမြင်နိုင်မှု
ဆိုတဲ့ အဝိဇ္ဇာ၊ မောဟတွေကမှ တကယ့်ဖုန်မှုန့်အစစ်တွေပါ’

‘ချစ်သား စူဠပန္နက . . . ၊ ဖြူစင်မြင်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ဟာ အဲဒီ စိတ်တွင်းဖုန်မှုန့်တွေကို ဖယ်ထုတ်ခါချပြီး စိတ်တွင်းဖုန်
မှုန့်ကင်းတဲ့ မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ . . . စိတ်တွင်းဖုန်မှုန့်ကင်းရာ
သာသနာတော်မှာပဲ မွေ့လျော်ပျော်ပိုက်စွာ နေထိုင်ကြပါတယ်’

‘ချစ်သား စူဠပန္နက . . . ၊ ပဝါဖြူပေါ်က ဖုန်မှုန့်တွေကို
သာ ညစ်နွမ်းတယ်လို့ မထင်လိုက်ပါနဲ့ . . . ၊ ချစ်သားရဲ့ အတွင်း

■ ကြယ်စု၊ လသာတဲ့ ဒီလိုညမျိုး

လုံးဝ အိပ်ပစ်ဖို့ မကောင်းဘူး။

■ တရားအားထုတ်ရင် ဉာဏ်ကြီးတယ်။

တရားအားမထုတ်ရင် ဉာဏ်မကြီးဘူး။

■ ဒီခန္ဓာကို ရေမြှုပ်စိုင်းလို့ မခိုင်မြဲ

တံလျှပ်လို တစ်ခဏပဲလို့ သိရင်

သေမင်းမပြင်တဲ့နေရာရောက်ပြီ။

■ အပ္ပမာဒတရားနဲ့ မွေ့လျော်တဲ့သူဟာ

အသေးအမွှားသံယောဇဉ်တွေကိုရော၊

အကြီးအမား သံယောဇဉ်တွေကိုပါ

ဖြတ်တောက်ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ပါတယ်။

မှတ်လိုက်နဲ့ ဆင်ခြင်တစ်လှည့်၊ ရှုမှတ်တစ်လှည့် ပွားများအားထုတ်
နေတာပါ။

တစ်ည . . . ဘိက္ခုနီကျောင်း အောက်ထပ်မှာ တိုင်ဖက်
ရင်း တရားအားထုတ်နေတဲ့ ဗဟုပုတ္တိကထွေရိမထံ မြတ်စွာဘုရား
ရောင်ခြည်တော်တွေ လွှတ်လိုက်ပါတယ်။ ဇေတဝန်ကျောင်း၊ ဂန္ဓ-
ကုဋိုတိုက်ထဲမှာ သီတင်းသုံးစော်မူနေရင်းက လွှတ်လိုက်တာပါ။

မြတ်စွာဘုရား လွှတ်လိုက်တဲ့ ရောင်ခြည်တော်တွေထဲမှာ
အရုပ်လှိုင်းရော၊ အသံလှိုင်းပါ ပါတဲ့အတွက် ထေရီမရဲ့ ရှေ့မှောက်

တောထဲအရောက် ရောင်ခြည်တော်တွေ လွှတ်ပြီး . . .

‘ချစ်သားရဟန်း . . . ၊ မေ့မေ့လျော့လျော့နေရင် ဖြစ်ပေါ်လာမယ့် ဘေးဒုက္ခတွေကို သိမြင်တဲ့အတွက် မမေ့မလျော့နေတဲ့၊ အပ္ပမာဒတရားနဲ့ မွေ့လျော်တဲ့ သူတော်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အသေးအမွှား သံယောဇဉ်တွေကိုရော၊ အကြီးအမား သံယောဇဉ်တွေကိုပါ နောင်ဘယ်တော့မှ ထပ်မဖြစ်တော့တဲ့အထိ အသိဉာဏ်ပညာမီးနဲ့ ဖြတ်တောက် ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ပါတယ် . . . ၊ အရှိန်ပြင်းတဲ့ တောမီးဟာ အသေးအမွှား လောင်စာတွေကိုရော၊ အကြီးအမား လောင်စာတွေကိုပါ ဝါးမျိုလောင်မြိုက်ပစ်လိုက်သလိုမျိုးပေါ့’

လို့ ရုပ်မြင်သံကြားတရား ဟောတော်မူခဲ့ဖူးသလို . . .

မေတ္တသုတ်လည်းရွတ်၊ မေတ္တာလည်းပွား၊ ဝိပဿနာလည်း အားထုတ်နေတဲ့ မေတ္တသုတ်သမိုင်းကြောင်းလာ ရဟန်းတော်ငါးရာကိုလည်း သူတို့သီတင်းသုံးရာ တောအုပ်ထဲအထိ မိုင်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်ကနေ ရောင်ခြည်တော် - အရုပ်လှိုင်း၊ အသံလှိုင်းတွေ လွှတ်ပြီး . . .

‘ချစ်သားရဟန်းတို့ . . . ၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကောင်ကြီးကို မြေအိုးလိုပဲ ဖျက်စီးလွယ်တယ်လို့ နားလည်သိမြင်တဲ့ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းဟာ ကိုယ့်စိတ်ကိုယ် တံတိုင်းအထပ်ထပ်နဲ့ ခိုင်ခံ့တဲ့မြို့ကြီးလို လုံခြုံအောင် ပိတ်ဆို့ထားပြီး ပညာလက်နက်နဲ့ ကိလေသာမာရ်သူပုန်ရန်ကို တွန်းလှန်တိုက်ထုတ်ပစ်ရပါမယ်။ အောင်ပြီးသားတရားကို တိုးတက်သည်ထက် တိုးတက်အောင် စောင့်ရှောက်ရပါ

မယ်။ အောင်ပြီးသားတရားမှာပဲ အိမ်လို ငြိတွယ်နေတဲ့သူ မဖြစ်ပါ
စေနဲ့’

လို့ ရုပ်မြင်သံကြားတရား ဟောတော်မူခဲ့ဖူးပါတယ်။

လူထွက်ပြီး သူ့ခိုးအလုပ်နဲ့ အသက်မွေးမိလို့ အဖမ်းဆီးခံ
ရပြီး သေဒဏ်ပေးဖို့ သူ့သားကို အထုတ်၊ ဆရာဖြစ်သူ အရှင်
မဟာကဿပရဲ့ သတိပေးစကားကြောင့် အချုပ်အနှောင်ကြားထဲ
က ဈာန်ပြန်ရာ သံချွန်တွေပေါ်မှာ ပက်လက်စန့်စန့် မတုန်မလှုပ်
သေခြင်းတရားကို ရင်ဆိုင်ဝံ့တာကြည့်ပြီး ရှင်ဘုရင်က ကွင်းလုံး
ကျွတ် ပြန်လွှတ်လိုက်တဲ့ ရဟန်းလူထွက်တစ်ဦးထံကိုလည်း တောင်
စွယ်နေကွယ်ချိန်မှာ သူ့သားအရောက် မနောစလောင်းကနေ
အရုပ်လှိုင်း၊ အသံလှိုင်းတွေ လွင့်ထုတ်ပြီး . . .

‘ပရိသတ်အပေါင်းတို့ . . . ၊ လူ့ဘဝရဲ့ ကိလေသာတော
ရှုပ်ကို စွန့်ပြီး ရဟန်းဘဝရဲ့ အကျင့်မြတ်တောရှင်းထဲကို ချဉ်းနင်း
ဝင်ရောက်လာခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာ . . . လူ့ဘောင် အနှောင်
အဖွဲ့ဆိုတဲ့ တဏှာတောထဲကနေ လွတ်မြောက်နေပြီး ဖြစ်ပါလျက်
. . . လူ့ဘောင်အနှောင်အဖွဲ့ဆိုတဲ့ အဲဒီတဏှာတောထဲကိုပဲ ပြန်
ဆင်း ပြေးဝင်သွားပါတယ် . . . ၊ မိုက်မဲလှတဲ့ အဲဒီလိုလူမျိုးကို
ဒီမှာလာပြီး ကြည့်လှည့်ကြစမ်းပါဦး . . . ၊ အိမ်ရာတည်ထောင်
လူ့ဘောင်အနှောင်အဖွဲ့ကနေ လွတ်မြောက်ပြီးပါလျက် . . . အိမ်
ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်အနှောင်အဖွဲ့ထဲကိုပဲ သူ ပြန်ပြေးဆင်း
သွားတယ်လေ’

လို့ ရုပ်မြင်သံကြားတရား ဟောတော်မူလိုက်တဲ့အတွက်

အဲဒီ ရဟန်းလူထွက်လေး သုသာန်ထဲက လူသတ်စင် သံချွန်တွေ ပေါ်မှာ ထိုင်နေရင်းတန်းလန်းနဲ့ပဲ သောတာပန်အရိယာ ဖြစ် သွားခဲ့ပါတယ်။

ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ထွတ်ပေါ်က ခုန်ချလုဆဲဆဲ အရှင်ဝက္ကလိ မထေရ်လည်း မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ . . .

‘ပင်ကိုက ဝမ်းမြောက်မှု အဖြစ်များတဲ့သူဟာ ဘုရား အဆုံးအမတွေအပေါ်မှာလည်း ကြည်ညိုမှု နက်ရှိုင်းတတ်ပါတယ် . . . ၊ ဘုရားအဆုံးအမတွေအပေါ် ကြည်ညိုမှု နက်ရှိုင်းတဲ့သူဟာ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတွေရဲ့ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ အငြိမ်ဓာတ်ကို တပ်အပ်ပိုင်ပိုင် ရရှိနိုင်ပါတယ်’

ဆိုတဲ့ အဝေးလွင့် ရုပ်မြင်သံကြားတရားနဲ့ပဲ ကောင်းကင် ယံမှာ ရဟန္တာဖြစ်သွားခဲ့သလို . . .

အရှင်သာရိပုတ္တရာပေးတဲ့ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်းနဲ့ ဓာတ် မတည့်လို့ မြတ်စွာဘုရားပေးတဲ့ ရွှေကြာပန်းနဲ့ ဈာန်ယူ၊ ဉာဏ်ယူနေ တဲ့ ရွှေပန်းထိမ်သည်သား ရဟန်းတော်လေးလည်း မြတ်စွာဘုရား ရှင်ရဲ့ . . .

‘တန်ဆောင်မုန်းလမှာ လရောင်ကြောင့် ပွင့်တဲ့ ကုမုဒြာ ကြာပန်းကို လက်နဲ့ ချိုးဖြတ်လိုက်သလို . . . သင့်နှလုံးသားထဲမှာ အာရုံခြောက်ပါးကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကိလေသာတဏှာကိုလည်း အရ-ဟတ္တမဂ်နဲ့ ချိုးဖြတ်ပစ်လိုက်ပါ . . . ၊ ဆင်းရဲငြိမ်းတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို ဘုရားရှင် ဟောထားပြီးပါပြီ . . . ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း လမ်း ကောင်းလမ်းမှန်ဖြစ်တဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါး အကျင့်တရားကိုသာ တိုးပွား

အောင် ကြိုးစားလိုက်စမ်းပါ’

ဆိုတဲ့ အဝေးလွင့် ရုပ်မြင်သံကြားတရားနဲ့ပဲ ကြာကန် အနီးမှာ ရဟန္တာဖြစ်သွားခဲ့ပါတယ်။

နာမည်ကျော် အရှင်ပေါငြိလတို့ ရဟန္တာဖြစ်ခဲ့တာလည်း မြတ်စွာဘုရား မိုင်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်က ထုတ်လွှင့်လိုက်တဲ့ ‘တရားအားထုတ်ရင် ဉာဏ်ကြီးတယ် . . . ၊ တရားအားမထုတ်ရင် ဉာဏ်မကြီးဘူး’ ဆိုတဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားတရားတော်နဲ့ပါပဲ။

‘ကြယ်စုံ၊ လသာတဲ့ ဒီလိုညမျိုး . . . လုံးဝ အိပ်ပစ်ဖို့ မကောင်းဘူး . . . ၊ တရားအားထုတ်ပစ်ဖို့ပဲ ကောင်းတယ်’ ဆိုတဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားတရားတော်နဲ့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ အရှင်သောဏ (ပေါဋီရိယပုတ္တ) မထေရ် . . .

‘ဒီခန္ဓာကို ရေမြှုပ်စိုင့်လို မခိုင်မြဲ၊ တံလျှပ်လို တစ်ခဏပဲလို့ သိရင် သေမင်း မမြင်တဲ့နေရာရောက်ပြီ’ ဆိုတဲ့ ရုပ်မြင်သံကြား တရားတော်နဲ့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့ မရီစိကမ္မဋ္ဌာနိကမထေရ် . . .

စသည်အားဖြင့် . . . မြတ်စွာဘုရား အဝေးကနေ ထုတ် လွှင့်ဟောကြားတဲ့ ရုပ်မြင်သံကြားတရားနဲ့ တရားထူးတရားမြတ် ရသွားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ပိဋကတ်တော်မှာ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ပိဋကတ်တော်မှာ မှတ်တမ်းတင်မထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း မရေ မတွက်နိုင်အောင် အများကြီးရှိမှာပါပဲ။

[၆]

လျှပ်စစ်စွမ်းအား မပေါ်မီခေတ်ကတည်းက လျှပ်စစ်မီး

မလို၊ စက်ပစ္စည်းမလို၊ ပင်ကိုစိတ်ရဲ့ အဘိညာဉ်စွမ်းအား (အထူးသိ စွမ်းအား)နဲ့ပဲ အနီး၊ အဝေး - လိုသလို ထုတ်လွှင့်နိုင်တဲ့ . . . မြတ်စွာဘုရားရှင်ရဲ့ ‘ရုပ်မြင်သံကြားတန်ခိုးတော်’ ကတော့ တကယ့်ကို အံ့မခန်းပါပဲ။ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ စက်စွမ်းအားနဲ့မှ ထုတ်လွှင့်လို့ရတဲ့ ဒီနေ့ခေတ် တီဗီ၊ ဗီစီဒီ၊ ဒီဗီဒီ . . . စတာတွေကို ‘ပျင်းတောင်ပျင်းသေးတယ်’ လို့ပဲ ပြောရပါလိမ့်မယ်။

မြတ်စွာဘုရား ထုတ်လွှင့်လိုက်တဲ့ ရောင်ခြည်တော် (အရုပ်လှိုင်း၊ အသံလှိုင်း) တွေဟာ လုပ်ငန်းခွင်သဘောအရ အရောင်ကသိုဏ်း စတဲ့ သမထနိမိတ်တွေကို အခြေခံတဲ့ ဈာန်လှိုင်း၊ အဘိညာဉ်လှိုင်းတွေ ဖြစ်ပေမယ့် . . . အနှစ်သာရသဘောအရကတော့ သတ္တဝါတွေအပေါ် ထားရှိတဲ့ ကရုဏာလှိုင်း၊ မေတ္တာလှိုင်းနဲ့ ဓမ္မသဘောတွေအပေါ် ကျွမ်းကျင်တဲ့ ပညာလှိုင်း၊ သမာဓိလှိုင်းတွေပါပဲ။

ပါရမီနှလုံးသားကနေ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ကရုဏာလှိုင်း၊ မေတ္တာလှိုင်း . . . ၊ သမာဓိလှိုင်း၊ ပညာလှိုင်းတွေက . . . ရုပ်ပုံတော်၊ အသံတော်အဖြစ် အသွင်ပြောင်းလဲပြီး ရုပ်မြင်သံကြားတရား ဟောလိုက်တာပါ။

ရုပ်မြင်သံကြားတရားကို ကြည့်ရှုနားဆင်ခွင့် (ဖူးမြော်နာယူခွင့်) ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ ကံတရားကလည်း ထူးခြားလှပါတယ်။ တိုက်ရိုက်ဖူးမြော်ခွင့်၊ တိုက်ရိုက်နာယူခွင့် မရတဲ့ အခြေအနေမျိုးမှာတောင် တရားထူးရပိုင်ခွင့် မဆုံးရှုံးတာဟာ . . . အတိတ်ဘဝတွေတုန်းက ‘ရုပ်မြင်သံကြားတရားအလှူ’ ပေးလှူခဲ့လို့များလား

အခုခေတ် ‘တရားအလှူတော်လုပ်ငန်း’ တွေ ဖွင့်လှစ်ပြီး တရားစာအုပ်မျိုးစုံ၊ တရားတိပ်ခွေမျိုးစုံ ငှားရမ်းနေ၊ ကူးပေးနေ၊ လှူဒါန်းနေကြတဲ့ ကုသိုလ်၊ တရားပွဲကြီးတွေ ဦးဆောင်ကျင်းပပြီး တရားအလှူ ပေးလှူနေကြတဲ့ ကုသိုလ်တွေဟာလည်း ဒီဘဝနဲ့ ကျွတ်တမ်းဝင်ခွင့် မရသေးသူတွေအတွက် နောင်တစ်ချိန် ဘုရား တစ်ဆူဆူလက်ထက်မှာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အနီးကပ် ရုပ်မြင်သံကြား တရားကိုဖြစ်ဖြစ်၊ အဝေးလွှင့် ရုပ်မြင်သံကြားတရားကိုဖြစ်ဖြစ် နာယူခွင့်ရကြောင်း ကောင်းမှုကုသိုလ်ကြီးတွေပါပဲ။

ဘယ်လိုပုံစံမျိုးနဲ့ပဲ လှူလှူ၊ သူတစ်ပါးကို တရားအလှူ ပေးလှူရင် တူသောအကျိုးပေးတတ်တဲ့ ကံသဘာဝအတိုင်း တရား တွေ ကိုယ်ပြန်ရမှာ သေချာပါတယ်။ စိုစိုပြည်ပြည် ဝေဝေဆာဆာ ပေးလှူလေ၊ စိုစိုပြည်ပြည် ဝေဝေဆာဆာ ပြန်ရလေ . . . ၊ ထူးထူး ခြားခြား ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် ပေးလှူလေ၊ ထူးထူးခြားခြား ဆန်း ဆန်းကြယ်ကြယ် ပြန်ရလေပါပဲ။

အဲ . . . တစ်ခုတော့ ရှိတာပေါ့။ သူတစ်ပါးတို့ တရား အလှူပေးလှူဖို့ မတွန့်တိုတာကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး စီးပွားရေး အမြတ်ထုတ်မယ်ဆိုရင်တော့ ‘လာရာ’ မတူတဲ့အတွက် ‘လာရ’ လည်း မတူနိုင်တော့ပါဘူး။ ကာမနယ်ပယ်က သီချင်းခွေ ဗီစီဒီတွေ ခုနစ်ရာ၊ တစ်ထောင်နဲ့ ရနေချိန်မှာ ဓမ္မနယ်ပယ်က တရားခွေ ဗီစီဒီတွေကို တစ်ထောင်ငါးရာ၊ နှစ်ထောင်နဲ့ အမြတ်ကြီးစား ရောင်းချတဲ့ မတော်မတရား ဝိသမလောဘသမားတွေအတွက်က တော့ တရားအလှူရှင်တွေရဲ့ လားရာနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် အပါယ်

လေးပါးကိုပဲ လားရောက်ရပါလိမ့်မယ်။

တခြားစီးပွားရေး လုံးဝမလုပ်ဘဲ တရားခွေတွေနဲ့ပဲ စီးပွား
ရေးလုပ်နေသူတွေအနေနဲ့ ဝမ်းရေးအတွက် ဝန်ဆောင်ခ သင့်တင့်
ရုံလောက်ပဲ ယူပြီး ဈေးနှုန်းချိုသာစွာ ဖြန့်ချိပေးမယ်ဆိုရင်တော့
စိတ်ထားတတ်ရင် တတ်သလောက် ကုသိုလ်ဝေစု ရနိုင်ပါတယ်။

သားရေး၊ သမီးရေး၊ ဝမ်းစာရေးအတွက် အသုံးပြုတဲ့
ငွေတွေထဲမှာ တရားစာအုပ်၊ တရားတိပ်ခွေ . . . စတဲ့ တရားဓမ္မ
ဆက်စပ်ပစ္စည်းတွေက ရတဲ့ငွေ လုံးဝ မပါဝင်အောင် စောင့်ထိန်း
နိုင်မယ်ဆိုရင်တော့ အကောင်းဆုံးပါပဲ။ အဲဒီလိုငွေမျိုး မလွှဲမရှောင်
သာ ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင်လည်း ကာမဂုဏ်ရေးမှာ အသုံးမပြုဘဲ ကုသိုလ်
ရေးမှာပဲ အသုံးပြုသင့်ပါတယ်။

[၇]

ကျောင်းမှာ တီဗီ လုံးဝ မထားလို့ ကိုယ်တိုင် မကြည့်ဖူးပေ
မယ့် သတင်းစာတွေထဲက အစီအစဉ်ကြော်ငြာတွေအရ မြန်မာ့ရုပ်
မြင်သံကြားမှာ ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အစီအစဉ်တွေ နေ့စဉ်
ပါနေတယ်ဆိုတာ သိရပါတယ်။

ပရိတ်တရားတော်တွေ၊ ဟောစဉ်တရားတော်တွေ၊
မေတ္တာဘာဝနာတွေ၊ ဥပုသ်သီလပေးတွေ၊ စေတီပုထိုးဘုရား
ကျောင်းကန် . . . . သာသနာ့နယ်မြေတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အ
ကြောင်းအရာတွေ၊ ဗုဒ္ဓဝင်အဖြစ်အပျက်နဲ့ ဗုဒ္ဓဝင်နေရာတော်မြတ်
အကြောင်းတွေ၊ ထင်ရှားတဲ့ သာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ် အကျော်အမော်

တွေ့ရဲ့ ဘဝအတ္ထုပ္ပတ္တိနဲ့ သာသနာပြုလုပ်ငန်းအကြောင်းတွေ၊ ဘာသာရေးဆွေးနွေးခန်းတွေ၊ ဘာသာရေးစာအုပ် မိတ်ဆက်တင်ပြချက်တွေ၊ ကလေးလူငယ်များအတွက် မင်္ဂလာတရားတော် သရုပ်ဖော် ပုံပြောခန်းတွေ . . .

စသည်အားဖြင့် ရုပ်မြင်သံကြားပရိသတ်ရဲ့ နှလုံးသားထဲမှာ တရားဓမ္မ စိမ့်ဝင်ပျံ့နှံ့သွားစေမယ့် ဘာသာရေးအစီအစဉ်တွေနဲ့ ‘ရုပ်မြင်သံကြားတရားအလှူ’ နေ့စဉ် ပေးလှူနေတာ သိရတဲ့အတွက် မြန်မာ့ရုပ်မြင်သံကြားကို ဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုခေါ်မိသလို လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးတင်မိပါတယ်။

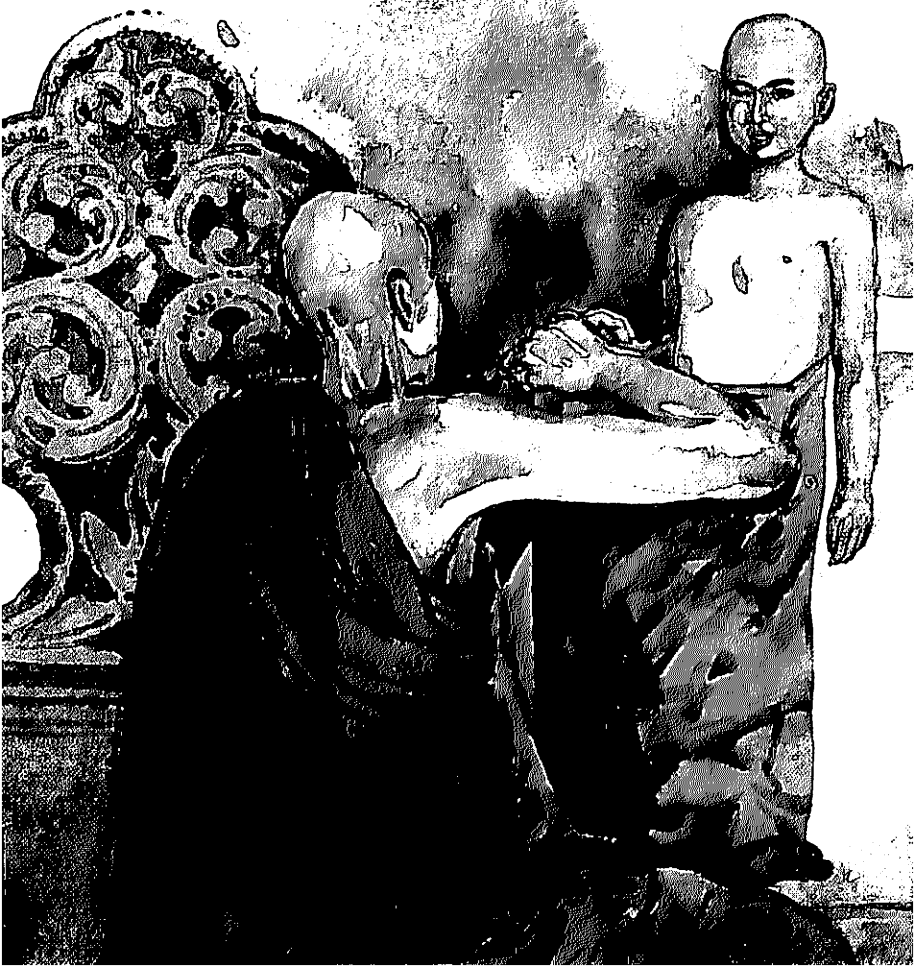
အရုပ်မပါဘဲ အသံသက်သက်နဲ့ တရားအလှူ ပေးလှူနေတဲ့ မြန်မာ့အသံကိုလည်း နည်းတူပါပဲ။ ဝမ်းမြောက်စွာ သာဓုနဲ့ လှိုက်လှဲစွာ ကျေးဇူးပါ။

‘လောကဇေးတာဝန်’ သာမက ‘ဓမ္မဇေးတာဝန်’ ပါ ကျေပွန်တဲ့ မြန်မာ့အသံနဲ့ ရုပ်မြင်သံကြား . . . နှစ်ခြောက်ဆယ်ပြည့်မှသည် . . . နှစ်ခြောက်ရာမက . . . နှစ်ခြောက်ထောင်မက . . . နောင်နှစ်ပေါင်းများစွာ . . . ကမ္ဘာတည်သရွေ့ . . . တည်တံ့ခိုင်မြဲ . . . တိုးတက်ရှင်သန်ပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်း တောင်းလိုက်ပါတယ် . . . ။ ။

မေတ္တာဖြင့်

အရှင်ဆန္ဒာမိက(ရွှေပါရမီတောရ)

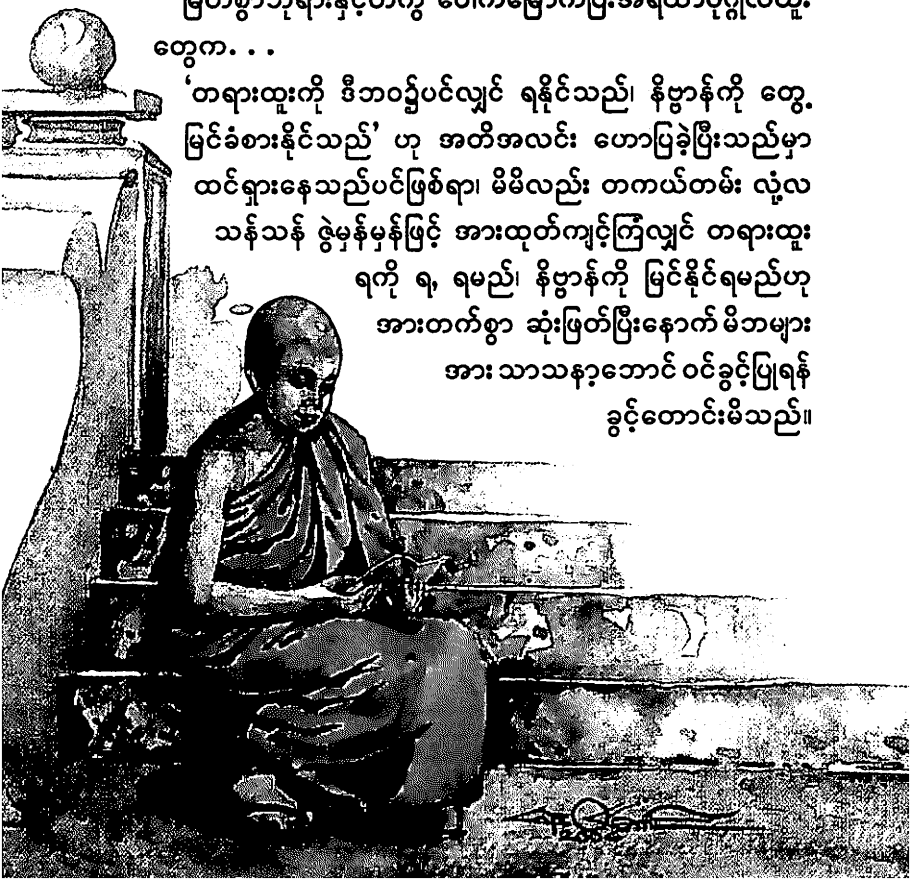
[မြန်မာ့အသံနှစ်(၆၀)ပြည့်မဂ္ဂဇင်း၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၀၆။]

ကျိပ်ကျိပ်သံတူ

မြတ်စွာဘုရားနှင့်တကွ ပေါက်မြောက်ပြီးအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ထူး
တွေက...

'တရားထူးကို ဒီဘဝ၌ပင်လျှင် ရနိုင်သည်၊ နိဗ္ဗာန်ကို တွေ့
မြင်ခံစားနိုင်သည်' ဟု အတိအလင်း ဟောပြောခဲ့ပြီးသည်မှာ
ထင်ရှားနေသည်ပင်ဖြစ်ရာ၊ မိမိလည်း တကယ်တမ်း လုံ့လ
သန်သန် ဇွဲမှန်မှန်ဖြင့် အားထုတ်ကျင့်ကြံလျှင် တရားထူး
ရကို ရ၊ ရမည်၊ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်နိုင်ရမည်ဟု
အားတက်စွာ ဆုံးဖြတ်ပြီးနောက်မိဘများ
အား သာသနာ့ဘောင် ဝင်ခွင့်ပြုရန်
ခွင့်တောင်းမိသည်။

နဝမတန်း နှစ်စပိုင်းလောက်က ဖြစ်သည်။ ခွင့်တောင်း သည့်နေ့က ခမည်းတော်မှာ ဝမ်းသာလွန်း၍ မျက်ရည်များပင် မဆည်နိုင်၊ ရှိုက်ကာ ရှိုက်ကာဖြင့် 'ဝမ်းသာမျက်ရည်' များ စီးဆင်း ကျသက်လေပြီကော . . . ။

နဝမတန်းဖြေပြီး ဝတ်မည်ဟု ပူဆာသော်လည်း အခြား ဆရာတော်တွေကရော မိဘတွေကပါ ဆယ်တန်းတော့ ဖြေပါဦး ဟု တားကြသောကြောင့် ဆယ်တန်းဖြေပြီးမှ ဝတ်ရခြင်း ဖြစ်ပါ သည်။

မိဘများသည် ဘာသာတရား အလွန်ရိုသေကိုင်းရှိုင်းသူ များ ဖြစ်သည်။ မိမိသားများကိုလည်း ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ ဘာ သာရေး (ဘုရား, တရား, သံဃာ)ကို လေးစားကြည်ညိုသူများဖြစ် အောင် ဆုံးမသွန်သင်လေ့ရှိသည်။

ငယ်စဉ်က တောင်ကြီးမြို့တွင် နေထိုင်ခဲ့ရာ အပတ်စဉ် ရံခါ နေ့စဉ်လိုလိုပင် ကျောင်းကန်ဘုရား ရိပ်သာများသို့ သွား ရောက်၍ တရားနာသည်။ တရားထိုင်သည်။ အိမ်မှာလည်း တရား စာတွေ ကျက်ခိုင်းသည်။ ညစဉ် အိပ်ရာဝင်တိုင်း တစ်မိသားစုလုံး အိမ်ဘုရားခန်းမှာ ညီညာစွာ ဘုရားဝတ်ပြုကြသည်။

မိဘများကလည်း ဘာသာရေး ကိုင်းညွှတ်၍ တရား၌ ထုံသူများဖြစ်ရာ မိဘများ၏ သွန်သင်မှုကို ခံယူရသော မိမိအပါ အဝင် သားများသည် တရားထိုင်ရသည် တရားစာကျက်ရသည်ကို လွန်စွာ နှစ်ခြိုက်မိ စွဲလမ်းမိသည်။ ဤသို့ဖြင့် မိမိသည် ဘာသာရေး ၌ လွန်စွာ ကြည်ညိုကိုင်းညွှတ်ခဲ့ရပါသည်။

မိမိသည် စာဖတ်ဝါသနာ အလွန်ထုံသူဖြစ်ရာ ကျောင်း စာများ ကျက်ပြီးချိန်တွင် သူများတွေလို ကစား၊ ဆော့မနေဘဲ၊ ပြင်ပဗဟုသုတ စာပေမဂ္ဂဇင်းများကိုသာ မြတ်နိုးတပ်မက်စွာ ဖတ် မှတ်နေလေ့ရှိသည်။ ထိုမှ ဆရာတော်ဘုရားများ ရေးသားသော သာသနာရေးဆိုင်ရာ စာပေများ လစဉ်ထုတ် ဓမ္မဗျူဟာ၊ ရတနာ မွန် အစရှိသည့် မဂ္ဂဇင်းများကို အားလျှင် အားသလို စွမ်းနိုင်သ လောက် ဖတ်ရှုပါသည်။ ဖတ်ရှုရင်း ဖတ်ရှုရင်း စာထဲက ‘ဗုဒ္ဓ၏ တရားသဘော’ တွေကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်မိသည်။ ဉာဏ်ထဲမှာ သက်ဝင် စူးရှလာအောင် တွေးတောပိုင်းခြားမိသည်။ ဖတ်ကောင်း ရုံ၊ ဖတ်ပြီး ပြီးရော သဘောမထားဘဲ ဘုရားရှင်အမြင်နှင့် လောက ၏ ဖြစ်စဉ် ကိုက်ညီမှု ရှိ မရှိ၊ လက်တွေ့ကျ၊ မကျ စပ်ဟပ်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြည့်ရာ မှန်ကန်လှသည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ဤ၌ စာတွေ့ဖြင့်သာ သိခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ အရိယာအရှင်မြတ်များ ကဲ့သို့ တရားထူးရပြီး အမှန်သိခြင်း မဟုတ်ပါ။

‘လောကကြီးဟာ ‘ဒုက္ခသစ္စာ’ ကြီးမှန်း သိပါလျက်၊ လူနှင့် တကွ သတ္တဝါတွေဟာ မမြဲသော၊ ဆင်းရဲလှသော၊ အနှစ်သာရ မရှိသော၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာဖွယ် အသုဘခန္ဓာဝန်ထုပ်ကြီးကို သံသရာ တစ်လျှောက်လုံး ပင်ပန်းဆင်းရဲစွာ ထမ်းဆောင်နေရမှန်း သိပါ လျက်၊ တဏှာလောဘ၏ လှည့်စားမှုကြောင့် စက်ဆုပ်ရွံရှုမှန်း နှလုံး မသာ မသတိစရာတွေကို လှပတင့်တယ် ရှုချင်စဖွယ်ဟု မှတ်ထင် လျက် မြတ်နိုးတွယ်တာနေကြသဖြင့် သံသရာဝဋ်ဒုက္ခကြီးမှ မရုန်း သာ မလွန်သာ ဖြစ်နေရမှန်း သိပါလျက်၊ ဝါ၊ လောကကြီးဟာ

မှ ဓနနိုင်ပါ့မလားဟု တွေးကြောက်၍ မနေစေချင်ပါ။ မနေနိုင် စရာ မရှိပါ။ သာသနာ့တာဝန်ကို အားကြီးမာန်တက် ထမ်းရွက် ရင်း တရားကျင့်ကြံအားထုတ်နေရသည့် ရှင်ရဟန်းဘဝကား ငြိမ်း ချမ်းမှုအတိ။ အေးမြမှု ပကတိ။ အပူအပင်ဆိုတာ မရှိ။

မိမိ သာသနာ့ဘောင်ဝင်သည်ကို မိဘများမှာ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ကြသည်။

မိမိ၏ မိဘများကဲ့သို့ အခြားသော လူငယ်များ၏ မိဘ များကလည်း မိမိသားသမီး သာသနာ့ဘောင် ဝင်လိုစိတ်ဖြစ်လျှင် ကြည်ဖြူအားရစွာ ခွင့်ပြုနိုင်ကြပါစေဟု လေးလေးနက်နက် ဆန္ဒပြု မိပါသည် . . . ။ ။

ရှင်ဆန္ဒမိက(မဟာဂန္ဓာရုံ)

[သင့်ဘဝမဂ္ဂဇင်း၊ နိုဝင်ဘာ၊ ၁၉၈၄၊]

မှတ်ချက် ။ ။ မူလက သင့်ဘဝမဂ္ဂဇင်းက မေးသော အင်တာဗျူးမေးခွန်းများကို တစ်ခုစီ ဖြေဆိုပေးထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်ပါသည်။ မဂ္ဂဇင်း၌ ဖော်ပြသော အခါ မေးခွန်းများကို ဖြုတ်၍ အဖြေသက်သက်ကိုသာ အယ်ဒီတာ အဖွဲ့က ဖော်ပြလိုက်သောကြောင့် စာရေးသူ သီးခြားရေးသော ဆောင်းပါးဖြစ်သွားပါသည်။ သာသနာ့ဘောင်ဝင်ရောက်ပြီးနောက် အသက်(၁၆)နှစ် အရွယ်တွင် ပထမဆုံးရေးသော ဆောင်းပါးဖြစ်ပါ သည်။ နဂိုမူရင်းအတိုင်း ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ (စာရေးသူ)

